

ДОДАТКИ

Додаток А

Заклади вищої освіти України, у яких здійснюється професійна підготовка майбутніх дизайнерів

- Броварський коледж Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» (Київська обл.).
- Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна».
- Дніпровська філія Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» (Дніпропетровська обл.).
- Дніпровська філія Київського національного університету культури і мистецтв (м. Дніпро).
- Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара.
- Житомирський інститут культури і мистецтв.
- Закарпатська академія мистецтв (м. Ужгород).
- Запорізький національний технічний університет.
- Запорізький національний університет.
- Івано-Франківський університет права імені Короля Данила Галицького.
- Інститут реклами (м. Київ).
- Київська Академія перукарського мистецтва.
- Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука.
- Київський національний університет будівництва і архітектури.
- Київський національний університет культури і мистецтв.
- Київський національний університет культури і мистецтв (Білоцерківський факультет).
- Київський національний університет культури і мистецтв (Кропивницький факультет).
- Київський національний університет культури і мистецтв (Львівський факультет).
- Київський національний університет культури і мистецтв (Миколаївська філія).
- Київський національний університет культури і мистецтв (Одеський факультет).
- Київський національний університет культури і мистецтв (Полтавський факультет).
- Київський національний університет технологій та дизайну.
- Класичний приватний університет (м. Запоріжжя).

- Косівський інститут прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв.
- Криворізький державний педагогічний університет.
- Кропивницький інститут приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань».
- Луганський національний університет імені Тараса Шевченка.
- Луцький національний технічний університет.
- Львівська національна академія мистецтв.
- Мистецький інститут художнього моделювання та дизайну імені Сальвадора Далі (м. Київ).
- Міжнародний гуманітарний університет (м. Одеса).
- Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв (м. Київ).
- Національний авіаційний університет (м. Київ).
- Національний лісотехнічний університет України (м. Львів).
- Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова (м. Київ).
- Національний транспортний університет (м. Київ).
- Національний університет «Львівська політехніка».
- Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського.
- Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка.
- Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).
- Східноєвропейський університет економіки і менеджменту (м. Черкаси).
- Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.
- Тернопільський коледж Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» (Тернопільська обл.).
- Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.
- Харківська державна академія дизайну і мистецтв.
- Харківський національний університет будівництва і архітектури.
- Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.
- Херсонський національний технічний університет.
- Хмельницький національний університет.
- Черкаський державний технологічний університет.

Додаток Б

Програма вступного фахового випробування (творчого конкурсу) з малюнку, композиції для прийому на навчання за ступенем вищої освіти «бакалавр» на базі повної загальної середньої освіти за спеціальністю 022 Дизайн, укладена кандидатом педагогічних наук, доцентом Томашевським В.В.

Програма складена на основі дисциплін «Образотворче мистецтво», «Малюнок» та «Композиція» загальноосвітньої підготовки випускників шкіл і спеціалізованих навчальних закладів мистецького спрямування, передбачених освітньо-професійною програмою за спеціальністю 022 Дизайн.

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

Протокол №7 від «23» лютого 2017 р.

Завідувач кафедри

к.пед.н., доцент Томашевський В. В.

/ _____ /
(підпис)

Затверджено на засіданні Вченої ради Криворізького державного педагогічного університету

Протокол № 8 від «09» березня 2017 р.

Голова Вченої ради

Криворізького державного педагогічного університету

/ _____ / Шрамко Я.В.
(підпис)

Кривий Ріг 2017

Мета вступного випробування – визначення й оцінка рівня сформованості знань випускників загальноосвітніх шкіл (абітурієнтів) і їх відповідність вимогам навчально-виховного процесу у вищій школі, зокрема, з'ясування ступеня володіння образотворчою грамотою в розкритті основних понять малюнка та композиції, володіння технікою малювання і матеріалом.

Завдання вступного випробування – встановлення фактичної відповідності рівня підготовки абітурієнтів, що вступають до вищого навчального закладу за спеціальністю 022 Дизайн (факультет мистецтв, художньо-графічне відділення) та можливості їх навчання у вищому навчальному закладі.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Для успішного засвоєння освітньо-кваліфікаційної програми ступеня бакалавра вступники повинні мати базову підготовку з теоретичних засад образотворчості і володіти практичними навичками з рисунку та композиції, а також мати здібності до оволодіння теоретичними і практичними навичками за дисциплінами фахового спрямування.

Характеристика змісту вступного випробування. Зміст програми вступного випробування охоплює знання, отримані випускниками загальноосвітніх шкіл і спеціалізованих мистецьких шкіл (абітурієнтами), у межах програми шкільного курсу з дисципліни «Образотворче мистецтво» (зокрема й декоративно-прикладне мистецтво), а також, відповідно до неї, програм спеціалізованих дитячих навчальних закладів з дисциплін «Малюнок» та «Композиція»

1.1. ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

На вступне фахове випробування для навчання за ступенем «бакалавр» за спеціальністю 022 Дизайн у межах творчого конкурсу виносяться екзамени з дисциплін «Малюнок» та «Композиція».

1.2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Випробування проводиться протягом двох днів. Загальна кількість годин на кожен екзамен – 6 астрономічних годин.

1.3. ПЕРЕЛІК ТЕМ І ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Екзамен з дисципліни «Малюнок»

Тема: Рисунок складного натюрморту з простих геометричних форм на тлі драпувань. (Завдання виконується протягом 6 астрономічних годин).

Матеріал: Планшет, папір формату А2, графічні олівці, кнопки, гумка.

Перелік питань, що необхідно розглянути: Композиційне розміщення натюрморту з простих геометричних форм в аркуші; лінійно-конструктивна побудова геометричних форм з урахуванням їх пропорційних співвідношень; тонове вирішення натюрморту з простих геометричних форм на тлі драпувань із урахуванням закономірностей світлотіні, тонових і повітряно-просторових відносин; техніка володіння матеріалом.

Екзамен з дисципліни «Композиція»

Тема: Стилізація природної (рослинної або тваринної) форми і створення на її основі орнаментальної композиції (стрічка, квадрат) у чорно-білому та кольоровому варіантах.

(Завдання виконується протягом 6 астрономічних годин).

Матеріал: Набір паперу формату А3, гуаш або акварель, графічні олівці, пензлі, чорна туш, циркуль, лінійка.

Перелік питань, що необхідно розглянути: Узагальнення, стилізація та поетапна трансформація природної (рослинної або тваринної) форми за допомогою аналізу зображення і творчої переробки його в декоративний художньо-виразний образ; на основі трансформованого природного елемента створення оригінальної стрічкової композиції і композиції у квадраті (орнаменту) з використанням різних видів ритму; тонове (чорно-біле) та кольорове вирішення орнаментальної композиції у стрічці та квадраті; техніка володіння матеріалом.

1.4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ РІЗНИХ РІВНІВ СКЛАДНОСТІ

З дисципліни «Малюнок»:

Початковий рівень (0-16 балів). Абітурієнт сприймає та відтворює натуру з порушенням пропорційних співвідношень і правил лінійно-повітряної перспективи, характеризує їх однозначно, демонструє слабо розвинуте художньо-естетичне мислення й елементарні навички у творчій художній діяльності.

(17-32 бали). Абітурієнт володіє незначною частиною художньої майстерності, має слабо сформований рівень сприйняття натури, виявляє певні творчі вміння й навички.

(33-49 балів). Абітурієнт здатний сприймати окремі фрагменти постановки, допускає помітні помилки в побудові перспективи й об'єму форми, технічний рівень виконання низький.

Середній рівень (50-55 балів). Абітурієнт може відтворювати натуру на репродуктивному рівні, але не розуміє образної частини поставленого завдання.

(56-61 бал). Абітурієнт володіє навичками й уміннями, які надають можливості проаналізувати й відтворити загальні образи натури; дуже слабо сприймає і відтворює художні особливості постановки, не виявляє необхідної техніки рисунку.

(62-67 балів). Абітурієнт володіє навичками та вміннями, які дають йому змогу відтворити властивості натури, виявити основні пропорції, об'ємно-просторові особливості і тонові співвідношення, недостатньо володіє технічними прийомами рисунку, не може свідомо використовувати знання з перспективи.

Достатній рівень (68-73 бали). Абітурієнт, володіючи технічними прийомами рисунку, допускає неточності сприйняття і відтворення натури, але демонструє вдале композиційне розміщення у форматі, позитивні моменти технічного виконання малюнку.

(74-79 балів). Абітурієнт на достатньому рівні сприймає особливості натури, у змалюванні досить точно передає пропорції, об'ємно-просторові властивості та тонові співвідношення, але має стандартне мислення, малює частини постановки окремо, без взаємозв'язку та узагальнень їх світлових і тіньових частин.

(80-85 балів). Абітурієнт володіє знаннями перспективи і здатний свідомо використовувати їх при виконанні завдання, упевнено володіє і використовує технічні прийоми, допускає несуттєві помилки в передачі простору і тонового співвідношення предметів.

Високий рівень (86-91 бал). Абітурієнт володіє міцними знаннями в передачі простору, об'єму й тонового співвідношення поміж світлом і тінню, допускає незначні похибки в пропорціях.

(92-96 бали). Абітурієнт володіє глибокими знаннями з малюнку, не допускає неточностей у пропорціях, передачі лінійно-повітряної перспективи і світлотіньовому співвідношенні, уміло використовує формат аркуша.

(97-100 балів). Абітурієнт здатний творчо вирішувати весь комплекс завдань, а саме: композиційне розміщення у форматі, побудова, передача об'ємно-просторових планів методом тонових співвідношень, узагальнення; виконує завдання на бездоганному технічному рівні.

З дисципліни «Композиція»:

Початковий рівень (0-16 балів). Абітурієнт не сприймає цілісно реалістичну форму; зосереджує свою увагу на несуттєвих та поверхових ознаках заданого об'єкта, має не сформовані навички передачі виразності форми мовою стилізації і трансформації; демонструє слабе володіння художніми матеріалами.

(17-32 бали). В абітурієнта слабо розвинуті навички асоціативного мислення; він виявляє початкові вміння й навички побудови декоративного елемента засобами стилізації і трансформації; демонструє слабо розвинуте художньо-образне мислення й початкове вміння володіти художніми матеріалами.

(33-49 балів). Абітурієнт здатен сприймати окремі елементи реалістичного мотиву декоративно; реалістично відтворює заданий мотив без елементів стилізації й узагальнення; технічний рівень виконання завдання низький.

Середній рівень (50-55 балів). Абітурієнт може відтворювати природну реалістичну форму на репродуктивному рівні, але не розуміє образної частини поставленого завдання; невдало поєднує стилізований елемент орнаментально в чорно-білому та кольоровому варіантах; не виявляє необхідної техніки володіння матеріалом.

(56-61 бал). Абітурієнт володіє навичками й уміннями, які надають можливості стилізувати окремі елементи заданої форми, проаналізувати і відтворити декоративно загальний образ об'єкта, але перевантажує його зайвими лініями й формами; слабо розуміє принципи побудови ритмічних композицій у заданих параметрах.

(62-67 балів). В абітурієнта сформовано навички широкого діапазону пошукових дій на початкових стадіях стилізації і трансформації природної форми; технічне володіння художніми матеріалами знаходиться на задовільному рівні; відсутнє художньо-образне відтворення об'єкта й оригінальність мислення.

Достатній рівень (68-73 бали). Абітурієнт, володіючи технічними прийомами в роботі з матеріалами, на достатньому рівні передає ритмічний лад у створених орнаментальних композиціях, але в роботі спостерігається шаблонність художньо-образного мислення і поверхова передача виразності трансформованої форми.

(74-79 балів). Абітурієнт на достатньому рівні використовує композиційні засоби виразності (ритмічність, контрастність, симетричність, пропорціональність тощо) допускає певні неточності у відтворенні колористичної гами; на достатньому рівні володіє технічними прийомами, матеріалом та інструментом, відпрацьовує кінцевий варіант трансформації без втрати образності відповідно до поставленого завдання.

(80-85 балів). Абітурієнт володіє композиційними знаннями і практичними навичками використання графіки та кольору; допускає несуттєві помилки у визначенні основного композиційного засобу, який домінує у створенні виразного образу природної форми і неточності в поетапній стилізації природної форми; для трансформації вміло використовує геометричні форми, дотримуючись основних закономірностей композиції (закону цілісності, ритму, рівноваги та ін).

Високий рівень (86-91 бал). Абітурієнт володіє достатніми навичками та вміннями стилізації і трансформації природної форми; демонструє сформовані вміння інтерпретувати колорит мотиву та оперувати засобами тонового відтворення об'єкта; допускає незначні помилки у створенні декоративного художньо-виразного образу; добре володіє пропорційністю і масштабністю у створенні орнаментальних композицій.

(92-96 балів). Абітурієнт володіє навичками поетапної трансформації природної форми від ескізу до кінцевого варіанту, підкорює головній формі зображення другорядні, дотримуючись цілісності композиції; виявляє фантазію й оригінальний підхід до декоративної стилізації об'єкта; свідомо застосовує теоретичні знання з композиції на практиці; виконує всю роботу на високому технічному рівні.

(97-100 балів). Абітурієнт здатний творчо вирішувати весь комплекс завдань, винесений на вступне фахове випробування, виконуючи його на бездоганному технічному рівні.

Дисципліни «Малюнок» і «Композиція» оцінюються кожна за 100-бальною шкалою, а їх сума не може перевищувати 200 балів. Найнижчий сумарний позитивний бал фахового випробування дорівнює 100 балам.

1.5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Глинская И. П. Изобразительное искусство : Методика обучения : [учебно-методическое пособие] / И. П. Глинская. – К. : Радянська школа, 1981. – 126 с., ил.
2. Котляр В. П. Основы образотворческого искусства. Методика художнього виховання дітей / В. П. Котляр. – К. : Кондор, 2006. – 200 с.
3. Методика обучения изобразительной деятельности и конструированию / [под ред. Т. С. Комаровой]. – М. : Просвещение, 1991. – 256с.

4. Орієнтовна програма естетичного виховання учнів загальноосвітніх шкіл / [за ред. Т. І. Цвілих]. – К. : Рад. школа, 1971. – 124 с.
5. Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия : [учеб. пособие для студентов худож.-граф. фак. пединститутов] / [сост. Н. Н. Ростовцев и др.]. – М. : Просвещение, 1989. – 207 с.
6. Ростовцев Н. Н. История методов обучения рисованию / Н. Н. Ростовцев. – М. : Просвещение, 1981. – 192 с.
7. Ростовцев Н. Н. Методика преподавания изобразительного искусства в школе / Н. Н. Ростовцев. – М. : Просвещение, 1985. – 229 с.
8. Шорохов Е. В. Методика преподавания композиции на уроках изобразительного искусства в школе / Е. В. Шорохов. – М. : Просвещение, 1977. – 112 с.

Додаток В

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти за ступенем вищої освіти «бакалавр» спеціальності 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво, укладена кандидатом педагогічних наук, доцентом Томашевським В.В.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Уведено в дію з 2016-2017 н. р.
(наказ від 08.09.2016 р. № 29)
В. о. ректора

_____ Я. В. Шрамко
08 вересня 2016 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти: бакалавр
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
Спеціальність: 022 Дизайн

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою університету
07 вересня 2016 року, протокол № 1

Кривий Ріг – 2016

I Преамбула

Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти (ступінь бакалавр) галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн визначає нормативний зміст навчання, встановлює вимоги до змісту, обсягу, рівня освітньої та професійної підготовки фахівця відповідного ступеня цієї спеціальності, а також форму атестації та терміни навчання.

Освітня програма першого рівня вищої освіти (ступінь бакалавр) галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн використовується при: розробці та корегуванні навчального плану означеного напряму підготовки і програм навчальних дисциплін; розробці засобів діагностики рівня освітньо-професійної підготовки фахівця; визначенні змісту навчання як бази для опанування новими спеціалізаціями, а також у системі перепідготовки та підвищення кваліфікації.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Обмеження щодо форм навчання	Денна форма навчання
Освітня кваліфікація	Бакалавр дизайну
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	Дизайнер (художник-конструктор)
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр дизайну, дизайнер (художник-конструктор)
Опис предметної області	<p>Студент, підготовлений за першим (бакалаврським) рівнем, набувши теоретичну та практичну підготовку, здатний:</p> <ul style="list-style-type: none"> • володіти методами організації та здійснення проектно-творчої діяльності в галузі дизайну; • професійно використовувати знання з теорії, історії, методики та практики дизайну; • вирішувати типові практичні та теоретичні завдання дизайн-проекування, макетування та моделювання форми, трансформації та стилізації об'єктів різних видів і форм; • до технічного прогнозування об'єктів чи явищ дизайн-проекування на базі системного рівня знань з дисциплін гуманітарного, загально-художнього та

	<p>інженерно-технічного циклів;</p> <ul style="list-style-type: none"> • організовувати практичну роботу із використанням засобів дизайну, дизайн-проектування, моделювання окремих об'єктів; • самостійно проводити чи керувати проведенням дизайнерських розробок зі створення об'єктів різноманітних напрямів функціонування та сфер використання; • у творчому процесі усвідомлювати й осмислювати дизайн як суттєву частину загальнонаціональної культури суспільства, один з базових складників проектної культури, як діяльність зі створення матеріальних цінностей, якій властиво генерувати та реалізувати неординарні наукові і проектні рішення; • на основі поєднання широкої професійної ерудиції, системних знань і науково-практичних навичок, володіння основами дизайн-менеджменту виконувати експериментальні дизайнерські розробки об'єктів сфери життєдіяльності з широким урахуванням людського фактору; • використовувати сучасні наукові і практичні засоби проектного (зокрема, об'ємно-просторового) моделювання для формування, візуалізації, аргументації та реалізації авторського задуму на основі пріоритетного врахування людського чинника в контексті культурологічного осмислення дизайн-об'єктів у сфері екосоціальних взаємозв'язків економіки держави.
Академічні права випускників	Фахівець першого (бакалаврського) рівня має можливість продовжити навчання за другим (магістерським рівнем)
Працевлаштування випускників (для регульованих професій – обов'язково)	<p>Після закінчення навчання за першим (бакалаврським) рівнем й отримання ступеня бакалавр галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн випускник згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) має право на працевлаштування за такими професіями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2149.2 (22448) Конструктор; - (23051) Конструктор взуття; - (23054) Конструктор одягу; - 2213.2 Фахівець з ландшафтного дизайну; - 2419.2 Рекламист; - 245 Професіонали в галузі художньої творчості

	<ul style="list-style-type: none"> - 2452.1 Мистецтвознавці (образотворчого та прикладного мистецтва); - 2452.2 (25244) Дизайнер (художник-конструктор); - Дизайнер графічних робіт; - Дизайнер інтер'єру; - Дизайнер меблів; - Дизайнер одягу; - Дизайнер промислових виробів та об'єктів; - Дизайнер тканини. <p>Згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08)) випускник має право на працевлаштування за такими професіями за кордоном:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2153 Product and garment designers; - 2156 Graphic and multimedia designers; - 3442 Interior designers and decorators; - 3449 Artistic associate professionals not elsewhere classified; - 7131 Painters and related workers.
--	--

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми для ступеня бакалавр галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн становить 240 кредитів ЄКТС, складається з циклу загальної підготовки (29 кредитів) та циклу професійної підготовки (205 кредитів), кваліфікаційного проекту (4 кредити) та атестації студентів (2 кредити).

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	<p>Базовою інтегральною компетентністю ступеня бакалавр галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн (рівень 6 за НРК) у Криворізькому державному педагогічному університеті є здатність розв'язувати складні типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дизайн-діяльності в процесі навчання, що передбачає застосування знань з історії й теорії дизайну та методів дизайн-проекування, а також:</p> <ul style="list-style-type: none"> - концептуальні знання, набуті в процесі навчання та професійної діяльності, зокрема, певні знання сучасних досягнень; - критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та дизайн-діяльності;
-----------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у сфері дизайну під час навчання, що передбачають збирання й інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів; - донесення до замовників дизайн-продукту інформації, ідей, проблем, рішень і власного досвіду в галузі дизайн-діяльності; - здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; - управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; - відповідальність за професійний розвиток окремих осіб і груп осіб; здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. 2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. 3. Здатність планувати та управляти часом. 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. 5. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами. 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 10. Уміння виявляти, ставити й вирішувати проблеми. 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 12. Здатність розробляти та керувати проектами. 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 14. Здатність оцінювати й забезпечувати якість виконуваних робіт. 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові, предметні)	<ul style="list-style-type: none"> - Володіння методами організації та здійснення проектно-творчої діяльності в галузі дизайну. - Здатність професійно теоретично і практично використовувати знання з теорії, історії, методики та

компетентності	<p>практики дизайну.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Володіння методикою виконання типових спеціалізованих завдань у галузі дизайн-проектування. - Володіння основами технічного прогнозування об'єктів чи явищ дизайн-проектування на базі системного рівня знань з дисциплін загально-художнього, гуманітарного, інженерно-технічного та ергономічного циклів. - Самостійно забезпечувати організацію робіт із використанням засобів дизайну, методів дизайн-проектування, моделювання окремих об'єктів та дій людини. - Самостійне проведення дизайнерських розробок зі створення об'єктів різноманітних напрямів функціонування і сфер використання. - Творче усвідомлення й осмислення дизайну як суттєвої частини загальнонаціональної культури суспільства. - Генерування і реалізація неординарних проектних рішень у галузі дизайну. - Застосування основ дизайн-менеджменту в практичній роботі, виконання експериментальних дизайнерських розробок об'єктів сфери життєдіяльності з широким урахуванням людського фактору. - Використання сучасних наукових і практичних засобів проектного (зокрема, об'ємно-просторового) моделювання для формування, візуалізації, аргументації та реалізації авторського задуму на основі пріоритетного врахування людського чинника в контексті культурологічного осмислення дизайн-об'єктів у сфері екосоціальних взаємозв'язків економіки держави.
-----------------------	---

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Результатами навчання за ступенем бакалавра галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн (рівень 6 за НРК) в Криворізькому державному педагогічному університеті є:

- здатність на практиці застосовувати термінологію дизайн-проектування та його методів на основі отриманих знань з теорії, історії, методики та практики дизайну;
- здатність до поєднання широкої професійної ерудиції, системних знань і науково-практичних навичок у контексті оперування мистецтвознавчою літературою в галузі дизайну;

- здатність до володіння системним аналізом, методологією та методикою дизайн-проектування комплексних об'єктів різноманітної складності і сфер діяльності людини;
- здатність до широкого впровадження в практику дизайн-проектування та конструкторських робіт інновацій у галузі інформаційних технологій і комп'ютерного забезпечення;
- здатність до творчого усвідомлення й осмислення дизайну як суттєвої частини загальнонаціональної культури суспільства;
- здатність генерувати різноманітні ідеї в галузі дизайну, упорядковувати, відбирати й структурувати їх із виходом на оптимальний результат;
- здатність до самостійного розв'язання типових спеціалізованих практичних завдань дизайн-проектування, макетування й моделювання різноманітних форм, трансформації та стилізації форм і об'єктів;
- володіння художніми, прикладними навичками вільного вираження творчих дизайнерських ідей на основі базових знань з композиції та образотворчого мистецтва;
- володіння навичками практичної роботи з інструментарієм і матеріалами, необхідними для створення проектної частини робіт у матеріалі, орієнтація на використання сучасних матеріалів і підходів у дизайн-проектуванні;
- здатність розробляти і використовувати сучасні наукові та практичні засоби наукового, проектного (зокрема, об'ємно-просторового) моделювання для формування, візуалізації, аргументації та реалізації авторського задуму;
- володіння навичками міжособистісного спілкування з потенційними замовниками дизайн-продукту;
- володіння достатнім рівнем естетичної культури у виготовленні дизайн-продукції на основі пріоритетного врахування природоохоронних факторів;
- здатність удосконалювати, розробляти і впроваджувати дизайн-ергономічне забезпечення щодо створення та реалізації дизайн-продукції у сфері діяльності народногосподарського комплексу держави;
- володіння основами дизайн-менеджменту.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми здобувачів освіти атестації вищої	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення їх навчання з метою встановлення фактичної підготовки вимогам освітньої програми. Позитивна атестація засвідчує, що бакалавр з дизайну здатний виконувати в Україні замовлення держави на реалізацію типових
--	--

	<p>спеціалізованих проектно-виконавських послуг у галузі дизайну.</p> <p>Атестація бакалавра за освітньою програмою галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн здійснюється Екзаменаційною комісією після виконання студентами в повному обсязі навчального плану у формі тестового кваліфікаційного екзамену з теорії, історії та методики дизайну і публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційного проекту, що має проектно-практичне спрямування.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)</p>	<p>Кваліфікаційний проект виконується студентами, що навчаються за освітньою програмою ступеня бакалавр державною мовою, має бути чітко структурованим за змістом і відповідати вимогам щодо написання такого виду робіт в університеті. Він повинен засвідчити рівень проектно-практичної та теоретичної підготовки студента в окремій галузі дизайну.</p> <p>Теоретичне дослідження зазначеної в роботі проблематики закріплюється частковим виконанням проекту в матеріалі.</p>
<p>Вимоги до атестаційного / єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)</p>	<p>Тестовий кваліфікаційний екзамен з теорії, історії та методики дизайну єдиний для всіх спеціалізацій, що навчаються за спеціальністю 022 Дизайн і засвідчує рівень володіння теоретичними знаннями студентів з теорії, історії та методики дизайну.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)</p>	<p>Екзаменаційна комісія із захисту кваліфікаційного проекту, а також голова комісії галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн за ступенем бакалавра у Криворізькому державному педагогічному університеті створюється з провідних фахівців за професійним напрямом, що мають досвід художньо-конструкторської, проектної та мистецької діяльності.</p> <p>Екзаменаційна комісія перевіряє професійну підготовку студентів, дає оцінку рівню їх професійних знань і практичних умінь і навичок щодо підвищення процесу підготовки фахівця з дизайну. Результати атестації визначаються оцінками «5», «4», «3», «2».</p> <p>Студент, який не захистив кваліфікаційний проект,</p>

	допускається до його повторного захисту протягом трьох років після закінчення навчального закладу.
--	--

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Криворізькому державному педагогічному університеті функціонує внутрішня система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, що ґрунтується на Законі України «Про вищу освіту», нормативно-правових актах, що регулюють організацію освітнього процесу в університеті і яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах і в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, зокрема, самостійної роботи студентів за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових роботах працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- інших процедур і заходів.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
I. Цикл загальної підготовки		
<i>Нормативна частина циклу</i>		
Знання сутності основних проблем історії України, головних джерел	Уміти працювати з першоджерелами, науковою літературою; аналізувати	Актуальні проблеми української історії та культури

<p>вивчення вітчизняної історії, суспільно-політичних, економічних та культурних процесів історичного розвитку українського народу; діяльності визначних історичних осіб та основних політичних партій, розуміння світоглядних засад визначних представників української культури різних періодів, їх здобутки, досягнення, особливості діяльності в процесі культурно-історичного поступу; місця та значення української культури в системі світової культури.</p>	<p>історичні процеси, події, факти, давати їм власну оцінку; аргументовано відстоювати свої погляди, брати участь у дискусії з метою пошуку історичної істини; пояснювати суть феномену культури, її роль у людській життєдіяльності, способи набуття, збереження та передачі базових цінностей культури; аналізувати головні етапи розвитку, закономірності функціонування та становлення української культури; мати громадянську позицію, високу історико-політичну культуру.</p>	
<p>Володіння мовною культурою професійного спілкування, розширення й удосконалення відомостей з теорії й практики української мови для вербального вираження свого майбутнього фаху.</p>	<p>Розкривати основні відомості про нормативність сучасної української літературної мови комунікативно виправдано користуватися засобами мови в різних сферах наукового і професійного ділового мовлення.</p>	<p>Українська мова за професійним спрямуванням</p>
<p>Знання граматичної структури іноземної мови, які наповнюються відповідним лексико-семантичним матеріалом з різних тем; основних граматичних форм і структури, морфологічні категорії іноземної мови, необхідних для успішного читання, письма, аудіювання та мовлення; синтаксичних особливостей іноземної мови для ідентифікації, перекладу та відтворення</p>	<p>Уміння вільно читати і розуміти автентичні тексти як загального, так і професійного плану; розпізнавати базові граматичні конструкції і вживати їх в усному і писемному мовленні; визначати тему, яка висвітлюється в тексті, виділяти основну думку, вибирати основні факти; складати план; відповідати на запитання щодо основного змісту, уміти знаходити потрібну інформацію й</p>	<p>Іноземна мова</p>

<p>текстів різного спрямування; основний словниковий склад іноземної мови як загального, так і спеціального термінологічного плану; сутності й основних характеристик монологічного і діалогічного мовлення, типи монологічних і діалогічних висловлювань.</p>	<p>аналізувати її; спілкуватися на загальні та професійні теми.</p>	
<p>Знання особливостей філософського осмислення дійсності; принципів філософського міркування; основних етапів розвитку та специфіки світової філософії; актуальних проблем та напрямів сучасної європейської філософії; ключових ідей вітчизняних філософів; специфіки основних розділів філософського знання; означень основних філософських категорій та вміння практичного застосування цих знань.</p>	<p>Розуміння проблематики, закономірностей розвитку і перспектив світової філософської думки філософського підґрунтя соціальної ситуації та перспектив її розвитку.</p>	<p>Філософія</p>
<p>Знати й орієнтуватися в соціальних і політичних законах, закономірностях та особливостях суспільного життя, розуміти взаємозумовленість суспільних процесів та застосовувати ці знання в аналітичній і дослідницькій сферах.</p>	<p>Формування компетентності студентів у сфері соціально-політичного життя суспільства, зокрема, соціальних і політичних законів та закономірностей функціонування усіх його сфер, зокрема, політичної</p>	<p>Соціально-політичні студії</p>
<p>Володіння й осмислювання основних</p>	<p>Формування компетентності майбутніх фахівців у сфері</p>	<p>Основи економічних знань</p>

<p>законів і закономірностей функціонування світової та національної економічних систем і їх базових підсистем у суспільстві для аналізу й розробки економічних прогнозів, бізнес-планів підприємств</p>	<p>функціонування економічних систем і їх підсистем, економічних явищ і процесів, економічної поведінки агентів економіки.</p>	
<p>Варіативна частина циклу</p>		
<p>Формування логічної культури мислення і навичок критичного мислення. Володіння основними логічними законами; методами правильних міркувань, доведення і спростування; методами достовірних і правдоподібних міркувань; правилами формулювання означень понять; основними принципами аргументації і типовими помилками в аргументації. Уміти формалізувати висловлювання в рамках класичної логіки висловлювань; оптимальним способом перевірити правильність міркування і побудувати правильне міркування; правильно будувати означення понять, знаходити помилки в неправильних означеннях і виправляти їх; визначати адекватність аргументації, знаходити помилки в аргументації, самостійно здійснювати правильну аргументацію і спростування.</p>	<p>Розвинення логічної культури, розуміння механізмів її виховання. Розуміння особливостей і специфіки формально-логічного аналізу процесів і явищ; здійснення правильної аргументації; здатності послідовно й аргументовано представити результати своєї діяльності; здатність до плюралістичного та критичного раціонального мислення на основі розуміння логічних закономірностей людського спілкування; усвідомлення ролі раціонального міркування в повсякденній і професійній діяльності.</p>	<p>Логіка</p>
<p>Знання основних</p>	<p>Уміння орієнтуватися в</p>	<p>Етика</p>

<p>моральних та естетичних законів і категорій; особливостей сучасного і класичного мистецтва; особливостей функціонування художнього образу; специфіка функціонування моралі в сучасному суспільстві; сучасної проблематики морально-естетичного виховання молоді.</p>	<p>системі методів, прийомів, засобів морально-естетичного навчання й виховання; компетентно пояснювати причини виникнення складних морально-етичних, естетичних проблем, передбачати їх наслідки й обирати способи їх розв'язання; основи морального спілкування й методичку формування моральних якостей; організовувати свою діяльність згідно з естетичними та моральними принципами.</p>	
<p>Формування морального світогляду студентів на основі засвоєння основних парадигм моральної культури. Знання основних моральних законів і категорій у їх історичному розвитку й сучасних проявах; сутність і специфіку функціонування моралі в сучасному суспільстві; види та способи формування моральних принципів; особливостей функціонування моральних законів і норм у суспільстві; сучасну проблематику морально-естетичного виховання молоді; уміння орієнтуватися в системі методів, прийомів, засобів етичного навчання й виховання; компетентно пояснювати причини виникнення морально-етичних проблем і</p>	<p>Розуміння сутності моральних категорій та основних критеріїв морального вибору, моральних норм комунікативної діяльності; розуміння головних загальнолюдських цінностей; розширення власного морального досвіду та здатності до самостійного морального розвитку й критичної самооцінки.</p>	<p>Естетика</p>

<p>розв'язувати їх згідно з адекватним моральним підходом; основи морального спілкування та методику формування моральних якостей; організувати свою діяльність згідно моральних принципів.</p>		
<p>Формування уявлення про релігію як соціокультурний феномен, розкриття її значення та особливостей функціонування в поліконфесійному українському суспільстві. Знання основних категорій і понять релігієзнавства; основних етапів історичного розвитку релігій, основних концепцій віровчень найпоширеніших релігій світу; основних характеристик релігійних феноменів, ознак релігійності; основних концепцій вільнодумства; релігійної ситуації в Україні; нормативних документів забезпечення релігійної діяльності в Україні; уміння відрізнити релігійні явища від інших форм світогляду; ідентифікувати релігійну діяльність та співвідносити її прояви з відповідними релігіями; орієнтуватися в різноманітності релігій, культів та обрядів; розуміти проблематику релігійних і культурних взаємовідносин; розрізняти, своєчасно</p>	<p>Розуміння соціокультурного значення релігії та особливостей її функціонування в поліконфесійному українському суспільстві; розуміння особливостей релігійної свідомості і функціонування релігійної громади; дотримання релігійної безпеки і здійснення міжрелігійного діалогу в повсякденній та педагогічній діяльності.</p>	<p>Релігієзнавство</p>

<p>виявляти і компетентно пояснювати можливі наслідки впливу релігії на формування світогляду учнів; застосовувати нормативно-правову базу щодо забезпечення релігійної діяльності; здійснювати міжрелігійний діалог і налагоджувати стосунки між представниками різних конфесій.</p>		
<p>Знання основних понять і термінів культурології; особливостей культурних епох, їхніх духовних цінностей і пріоритетів; особливостей, характерних ознак, здобутків української національної культури; форми і типів сучасної світової культури, способів їх аналізу; способів культурної взаємодії і методів культурного діалогу.</p>	<p>Уміння ідентифікувати прояви вітчизняної та зарубіжної культури, розуміння їх відмінностей та знаходити спільні елементи; аналізувати й оцінювати культурні явища, розрізняти феномени масового й унікального, традиційного, класичного; реалізувати культурологічні навички в міжкультурній комунікації та соціальному діалозі, знаходити спільну мову з представниками різних культур; застосовувати знання з культурології в подальшому гуманітарному і спеціальному навчанні та вибудові особистої лінії поведінки.</p>	<p>Культурологія</p>
<p>Формування компетентностей студентів у сфері особливостей, принципів і прийомів ораторської майстерності в соціальних комунікаціях у професійному середовищі та публічній сфері; знання соціально-психологічних особливостей спілкування в малих і великих соціальних групах;</p>	<p>Вивчення ефективної технології комунікації, що є безумовним свідченням комунікативної компетентності сьогоденного студента – майбутнього спеціаліста, який вміє вести ефективну бесіду з фахової проблематики, розв'язувати комунікативні та мовленнєві завдання в конкретній ситуації ділового</p>	<p>Ораторська майстерність</p>

<p>основи риторики та соціальних комунікацій як науки та мистецтва; основних підходів до роботи з голосом, дикцією та жестами перед аудиторією; принципи і вимоги до соціальних комунікацій і публічних виступів у професійному середовищі.</p> <p>Уміти володіти засобами вербального і невербального комунікативного впливу, риторичними навичками, методами публічних виступів; планувати соціальні комунікації в професійному середовищі, визначати їх мету, завдання і форми реалізації; використовувати різноманітні методи, прийоми словесного впливу і невербального спілкування (жестикуляцію, міміку, поставу тощо) у різних соціальних групах і прошарках; аналізувати міжособистісні конфлікти в соціальних комунікаціях й обирати ефективні шляхи їх розв'язання.</p>	<p>спілкування, логічно правильно, точно, етично й емоційно виражати думки в словах, відповідно до змісту, умов комунікації та адресата, прагнучи при цьому передати у промові свій індивідуальний стиль, володіти полемічним мистецтвом (диспут, полеміка, дискусія), ефективно переконувати, системно аналізувати весь комунікативний процес.</p>	
<p>Знати теоретичні засади пояснення девіації в підлітковому середовищі; сутність і види девіантної поведінки; соціальні норми та їх різновиди; механізм соціального контролю і способи його реалізації в суспільному житті; детермінанти девіантної,</p>	<p>Уміти розпізнавати прояви девіацій (відхилень) у поведінці підлітків і молоді; аналізувати девіації з метою усунення причин їх виникнення; визначати соціально-психологічні підходи до усунення негативних наслідків та упередження деструктивних девіацій у</p>	<p>Соціально-психологічні аспекти роботи з девіантними підлітками</p>

<p>делінквентної і залежної поведінки; методику профілактичної роботи з тими підлітками, поведінка яких відхиляється від загально визнаних соціальних норм</p>	<p>поведінці підлітків та молоді</p>	
<p>Формування компетентностей у сфері етики бізнесу і корпоративної соціальної відповідальності, а також з найкращою міжнародною практикою в цій галузі; знання історії, етапів генезису і зміст концепцій етики бізнесу і корпоративної соціальної відповідальності; алгоритм розв'язання етичних дилем і процедури формування етичної і моральної поведінки працівників у компанії; зміст міжнародних стандартів, що регламентують ведення етичного бізнесу; шляхи і способи досягнення соціального солідаризованого корпоративного бізнесу; розуміння основних видів етичних порушень компаній і наслідків їх впливу на практику бізнесу, економіку і суспільство в цілому; формування критеріїв етичної поведінки співробітників у корпоративному бізнесі; визначення інтересів зацікавлених сторін у соціальних, маркетингових питаннях</p>	<p>Уміти визначати інтереси зацікавлених сторін у соціальних, маркетингових питаннях компанії з урахуванням етичних дилем бізнесу, а також будувати алгоритми практичної реалізації ініціатив у галузі корпоративної соціальної відповідальності.</p>	<p>Соціально-етичний бізнес</p>

компанії з урахуванням етичних дилем бізнесу; побудова алгоритмів практичної реалізації ініціатив у галузі корпоративної соціальної відповідальності.		
II. Цикл професійної підготовки		
<i>Нормативна частина циклу</i>		
Фундаментальна і природничо-наукова підготовка		
Знати і володіти навичками основ медичних знань, необхідних для забезпечення збереження здоров'я і життя людини, сприяти формуванню власного здорового способу життя та інших людей	Формування особистості майбутнього фахівця, озброєного знаннями й уміннями з основ медичних знань, які необхідні для забезпечення збереження здоров'я і життя людини.	Основи медичних знань охорони здоров'я
Володіння навичками практичної роботи з природи засобами рисунку	Здатність точно відтворювати та стилізувати натурну форму засобами графіки	Рисунок
Володіння навичками практичної роботи з природи засобами живопису	Здатність точно відтворювати та стилізувати натурну форму засобами живопису	Живопис
Володіння навичками практичного застосування теорій кольору в проектній діяльності	Здатність до оперування теоретичними та практичними знаннями з кольорознавства в галузі дизайну	Кольорознавство
Володіти прийомами й алгоритмами творчої діяльності в галузі мистецтва та дизайну	Бути обізнаним у методології та психології творчого процесу, ефективно використовувати набуті мистецькі знання при створенні художнього образу	Теоретичні основи художньої творчості
Професійна науково-предметна підготовка		
Володіння навичками практичної роботи в розробці площинних та	Здатність до застосування основних принципів композиції в дизайн-	Композиція в дизайні

об'ємно-просторових форм з урахуванням основних композиційних принципів	проектуванні	
Бути обізнаним в історії та принципах світового і вітчизняного мистецького процесу.	Здатність до поєднання широкої професійної ерудиції, системних знань і науково-практичних навичок у контексті оперування мистецтвознавчими знаннями в галузі мистецтва та дизайну	Історія мистецтва та дизайну
Отримання базових знань з декоративно-прикладного мистецтва з подальшим застосуванням їх у створенні добутків етнічного дизайну та використання їх у проектуванні, формоутворенні й декоруванні в етнічному дизайні	Усвідомлення історичних національних традицій декоративно-прикладного мистецтва з подальшою інтеграцією в сучасний дизайн і практичне опанування прийомами й методами виконання дизайнерських виробів утилітарного призначення	Основи етнодизайну
Володіти теоретичними основами і методикою побудови зображень у прямокутних проекціях та аксонометрії, умінням читати й виконувати креслення в практиці навчання	Здатність до застосування здібностей до аналізу й синтезу просторових форм, умінь і навичок виконання та читання технічних креслень	Інженерна графіка
Здатність до системної роботи над формами, об'єктами в їх взаємозв'язку з різними методами проектної і практичної роботи	Здатність до володіння системним аналізом, методологією та методикою дизайн-проектування комплексних об'єктів різноманітної складності	Комплексне проектування
Знати теоретичні засади маркетингу та менеджменту і володіти категорійно-понятійним апаратом з цих наук, уміти розв'язувати практичні економічні завдання та реалізовувати	Набуття студентами теоретичних знань про маркетинг і менеджмент з метою їх застосування у сфері своєї подальшої професійної реалізації	Маркетинг і менеджмент

набуті знання на практиці з урахуванням різних ситуаційних підходів		
Уміння аналізувати, стилізувати та трансформувати прості геометричні об'єкти і природні форми на площині та в об'ємі з урахуванням їх природних і технологічних якостей	Здатність через аналіз, стилізацію та трансформацію простих об'єктів і форм розв'язувати складні завдання площинного й об'ємно-просторового спрямування	Основи формотворення
Уміння практичного застосування комп'ютерного програмного забезпечення в практиці дизайн-проектування	Здатність до широкого впровадження в практику дизайн-проектування та конструкторських робіт інновацій у галузі інформаційних технологій	Комп'ютерні технології в дизайні
Володіти методологією дизайнерської діяльності і бути обізнаним у принципах її організації	Здатність на практиці застосовувати термінологію дизайн-проектування і його методів	Теорія і методика дизайну
Уміння робити комплексний аналіз і проектування дизайн-об'єктів	Здатність до використання основних принципів комплексного проектування в графічному дизайні.	Курсова робота з комплексного проектування
Оволодіти знаннями з мистецтвознавства як самостійної науки, засвідчувати глибокі знання і здійснювати значні узагальнення щодо тенденцій розвитку мистецтва в різні періоди.	Здатність до застосування основних принципів композиції в рекламній продукції дизайну	Курсова робота з історії мистецтва
Практична підготовка		
Оволодіння початковими знаннями та методами збору, аналізу і характеристики інформації про продукти дизайн-діяльності	Ознайомлення з основами технологічного процесу в дизайн-діяльності	Навчально-технологічна практика
Володіння навичками практичної роботи з природи над природними та штучними формами,	Здатність відтворювати, вивчати й аналізувати природні і штучні форми та їх властивості засобами	Пленер

збір натурального матеріалу	образотворчого мистецтва	
Володіння навичками практичної роботи над портретом людини в природному середовищі, складних природних форм, композицій тощо	Здатність відтворювати, вивчати й аналізувати правила зображення напівфігури і фігури людини в природному оточенні, вирішувати на композиційному рівні складні комбінації природних і штучних форм з натури	Пленер
Уміння втілювати на практиці проектні ідеї й рішення, здійснювати аналіз аналогів продуктів дизайну та спілкуватися з замовниками дизайн-продукції, оволодіння практичними навичками роботи в матеріалі	Здатність до генерування оригінальних ідей і втілення їх у практичній роботі в ході розв'язання художньо-конструкторських завдань	Художньо-конструкторська практика
Збір, аналіз і впорядкування фактичного допоміжного матеріалу до кваліфікаційного проекту	Здатність до володіння системним аналізом, методологією та методикою дизайн-проектування комплексних об'єктів різноманітної складності і сфер діяльності людини; здатність до проблемно-пошукової роботи в галузі дизайну	Збір матеріалу до кваліфікаційного проекту
<i>Варіативна частина циклу</i>		
Знати основні вимоги до виготовлення технічної документації (креслень, пояснювальної записки та кошторису) об'єкта дизайну або проекту і вміти користуватися нею в практиці дизайн-діяльності	Здатність до зчитування і практичного виготовлення технічної документації об'єкта дизайну або проекту	Проектна графіка
Володіння основними принципами і методами проектування та виготовлення продуктів зовнішньої реклами	Здатність до розуміння і практичного виготовлення якісного зовнішньо-рекламного продукту в інтер'єрі або природному середовищі	Основи зовнішньої реклами

Володіти знаннями з основних видів, жанрів, функцій і завдань з історії графічного дизайну	Здатність орієнтуватися в термінології, основних явищах і подіях з історії графічного дизайну в історичному контексті	Історія графічного дизайну
Знати і розрізняти основні види шрифтів, правила їх побудови та основні закономірності; уміти застосовувати ці знання у створенні авторських концепцій шрифтів, самостійних шрифтових композицій, текстів, плакатів, логотипів та інших видів шрифтових робіт	Здатність до володіння теоретичними та практичними знаннями в галузі освоєння і написання шрифтів, формування естетичного смаку і графічної культури в практичній дизайн-діяльності	Шрифт
Володіти теоретичними і методичними основами проектування в графічному дизайні, уміти розв'язувати типові професійні завдання	Здатність до самостійного розв'язання типових спеціалізованих завдань дизайн-проектування, макетування і моделювання різноманітних форм, трансформації і стилізації форм та об'єктів	Теорія та методика проектування в графічному дизайні
Володіння навичками конструювання і трансформації форми відповідно до задуму або поставленого завдання	Здатність до творчого підходу в розв'язанні проектних завдань та оригінальності мислення	Проектування упаковки
Уміння застосовувати на практиці основні принципи композиції в розв'язанні завдання дизайну реклами	Здатність до застосування основних принципів композиції в рекламній продукції дизайну	Курсова робота з композиції в рекламі

Додаток Г

Програма навчальної дисципліни «Композиція в дизайні» за спеціальністю 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво, укладена кандидатом педагогічних наук, доцентом Томашевським В.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифр спеціальності, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 8	Шифр і назва спеціальності (предметна спеціалізація)	Нормативна	
		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 240	<u>022 Дизайн</u>	1, 2	
		Семестр	
		1, 2, 3	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Додаткова спеціальність (спеціалізація):	12 год.	–
		Практичні, семінарські	
		–	–
	Ступінь вищої освіти: <u>бакалавр</u> (бакалавр, магістр)	Лабораторні	
		96 год.	–
		Самостійна робота	
		132 год.	–
		Індивідуальні завдання: –	
		Вид контролю: залік – 1 сем., екз – 3 сем.	

2. ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Композиція в дизайні» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра (ступень вищої освіти) спеціальності «022 Дизайн».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес творчого композиційного мислення.

Міждисциплінарні зв'язки: програма навчальної дисципліни тісно пов'язана з такими навчальними дисциплінами циклу фундаментальної підготовки – «Рисунок», професійної науково-предметної підготовки – «Основи формотворення», «Основи етнодизайну», «Комплексне проектування»; варіативної частини циклу спеціалізації «Дизайн графічний»: «Основи зовнішньої реклами», «Теорія та методика проектування в графічному дизайні», «Композиція в рекламі», «Проектування упаковки»; спеціалізації «Дизайн одягу»: «Основи конструювання та моделювання одягу», «Дизайн аксесуарів», «Методика дизайн-проектування колекцій», «Народні ремесла в декорі костюму»; спеціалізації «Дизайн інтер'єру»: «Художнє проектування інтер'єру», «Теорія та методика проектування інтер'єру». «Проектна графіка», «Теорія та методика проектування інтер'єру».

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування й розвиток у майбутніх дизайнерів композиційних умінь (практичні та інтелектуальні) і навичок; підготовка їх до художнього сприйняття як навколишнього середовища, так і витворів мистецтва, сприяння становленню й розвитку світогляду особистості та композиційного й художньо-конструкторського мислення.

Набуті знання і сформовані практичні вміння й навички у студентів зумовлюють проведення в навчально-композиційній підготовці свідомого та інтуїтивного вибору певної композиційної структури, яка передбачає систему практичних дій з утілення задумів художника-конструктора. Цей вибір допускає народження власних інтерпретацій наявних закономірностей і засобів гармонізації в композиції.

Завдання: надати теоретичні знання з композиції і встановити діалектичний зв'язок теоретичних основ з художньою-конструкторською практичною творчістю. Застосовувати теоретичні знання з композиції в навчально-творчій діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: діалектичний зв'язок теорії та практики композиції в дизайні; особливості виразності композиційних засобів; про мету, предмет і зміст навчального курсу «Композиція»; сутність визначення поняття

«композиція»; композиційні й геометричні засади формотворення; композиційний аналіз творів дизайнерського мистецтва; використання комп'ютерних технологій у художньому формотворенні; про геометричні дослідження природних біоформ.

уміти: застосовувати на практиці композиційні засоби гармонізації в художньому формотворенні; використовувати в дизайнерській діяльності виразність пропорційності, масштабності, ритмічності та ін.; виконувати начерки, замальовки, ескізи відповідно до умов творчих завдань; використовувати графічні засоби в процесі формотворення; створювати різний пластичний характер у композиції (лінійний, площинний, об'ємний і просторовий); використовувати відмінні художні матеріали відповідно до ідейного задуму витворів дизайну.

4. Програма навчальної дисципліни

БЛОК 1. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА КОМПОЗИЦІЇ

Змістовий блок 1. Теорія та практика композиції, їх діалектичний зв'язок.

Тема 1. 1. Художні засоби побудови композиції

Графіка: крапка, лінія; пляма; колір. Пластика: лінійно-пластична форма; площинна форма; текстура; рельєф. Об'ємна форма. Просторова форма: а) фронтально-просторова композиція; б) об'ємно-просторова композиція; в) глибинно-просторова композиція. Матеріал. Світло. а) природне світло; б) штучне світло.

Тема 1. 2. Засоби гармонізації художньої форми.

Нюанс-контраст. Статика-динаміка. Метр-ритм. Відношення-ритм. Розмір-масштаб.

Тема 1.3. Урівноважена декоративна композиція із заданою конструктивною основою (зображувальними елементами)

Тема 1.4. Ритмічна організація композиційного простору зображувальної площини графічними засобами.

Тема 1.5. Гармонійне поєднання лінійних ритмів відмінних напрямів (вертикальний, горизонтальний). Виявлення руху.

Тема 1.6. Урівноважена абстрактна композиція з виявленням динамічного стану.

Тема 1.7. Урівноважена абстрактна композиція з визначеним емоційним станом.

Тема 1.8. Вільна декоративна композиція з виявленням виразних особливостей «лінії» як композиційного засобу (пряма, кривуляста, ламана та ін.).

Тема 1.9. Вільна декоративна композиція з виявленням певного емоційного стану.

Тема 1.10. Декоративна композиція з виявленням заданих функцій у зображувальній площині.

Тема 1.11. Декоративна композиція з формалізацією в зображенні образу-уявлення.

Тема 1.12. Організація просторових форм у композиції на основі використання контрасту за силуетом та тоном (статичний стан).

Змістовий блок 2. Формування й розвиток композиційних умінь як визначальних дій у дизайнерській творчості.

Тема 2.1. Організація просторових форм у зображувальній площині засобами контрасту за силуетом і тоном (динамічний стан).

Тема 2.2. Рух просторових форм у двомірній зображувальній площині.

Тема 2.3. Урівноважена горизонтальна симетрична композиція (дзеркальна симетрія).

Тема 2.4. Урівноважена горизонтальна асиметрична композиція.

Тема 2.5. Створення композиції емблеми (графічного знака).

Тема 2.6. Організація ритмічного руху в орнаментальній композиції в поєднанні з різноманітними мотивами (рослинний, геометричний, анімалістичний).

Тема 2.7. Організація просторових (геометричних) форм у двомірній площині в гармонійній єдності хроматичних трьох кольорів (вертикальна композиція).

Тема 2.8. Абстрактна врівноважена композиція з використанням кольоро-пластичних засобів (крапка, лінія, пляма, колір).

Тема 2.9. Організація тримірного простору в зображувальній площині з використанням простих об'ємних форм.

Тема 2.10. Ритмічна організація тримірного простору кольоро-пластичними засобами (лінія, пляма, колір).

Тема 2.11. Урівноважена динамічна симетрична композиція (пропорції «золотого перетину» – окремих випадок симетрії).

Тема 2.12. Пластика. Організація просторових форм.

Змістовий блок 3. Основні принципи композиційно-художнього формоутворення

Тема 3.1. Закономірності композиційно-художнього формоутворення.

Тема 3.2. Пластична форма.

Тема 3.3. Об'єм.

Тема 3.4. Простір.

Тема 3.5. Матеріал.

Тема 3.6. Світло.

Тема 3.7. Основні принципи композиційно-художнього формоутворення.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма навчання						заочна форма навчання					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Блок 1. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА КОМПОЗИЦІЇ												
Змістовий блок 1. Теорія та практика композиції, їх діалектичний зв'язок												
Тема 1. 1. Художні засоби побудови композиції	4	2				2						
Тема 1. 2. Засоби гармонізації художньої форми	4	2				2						
Тема 1.3. Урівноважена декоративна композиція із заданою конструктивною основою	4			2		2						

(зображувальними елементами)												
Тема 1.4. Ритмічна організація композиційного простору зображувальної площини графічними засобами	6			4		2						
Тема 1.5. Гармонійне поєднання лінійних ритмів відмінних напрямів (вертикальний, горизонтальний). Виявлення руху	6			2		4						
Тема 1.6. Урівноважена абстрактна композиція з виявленням динамічного стану	6			2		4						
Тема 1.7. Урівноважена абстрактна композиція визначеним емоційним станом	6			2		4						
Тема 1.8. Вільна декоративна композиція виявленням	8			4		4						

виразних особливостей «лінії» як композиційного засобу (пряма, кривуляста, ламана та ін.)												
Тема 1.9. Вільна декоративна композиція з виявленням певного емоційного стану	8			4		4						
Тема 1.10. Декоративна композиція з виявленням заданих функцій у зображувальній площині	8			4		4						
Тема 1.11. Декоративна композиція з формалізацією в зображенні образу-уявлення	10			4		6						
Тема 1.12. Організація просторових форм у композиції на основі використання контрасту за силуетом і тоном (статичний стан)	10			4		6						
Разом (змістовий блок 1)	80	4		32		44						

Змістовий блок 2. Формування й розвиток композиційних умінь як визначальних дій у дизайнерській творчості											
Тема 2.1. Організація просторових форм у зображувальній площині засобами контрасту за силуетом і тоном (динамічний стан)	8	2		2		4					
Тема 2.2. Рух просторових форм у двомірній зображувальній площині	8	2		2		4					
Тема 2.3. Урівноважена горизонтальна симетрична композиція (дзеркальна симетрія)	6			2		4					
Тема 2.4. Урівноважена горизонтальна асиметрична композиція	6			2		4					
Тема 2.5. Створення композиції емблеми (графічного знака)	6			2		4					
Тема 2.6. Організація	6			2		4					

ритмічного руху в орнаментальній композиції в поєднанні з різноманітними мотивами (рослинний, геометричний, анімалістичний)												
Тема 2.7. Організація просторових (геометричних) форм у двомірній площині в гармонійній єдності хроматичних трьох кольорів (вертикальна композиція)	6		2		4							
Тема 2.8. Абстрактна врівноважена композиція з використанням кольоро-пластичних засобів (крапка, лінія, пляма, колір)	6		2		4							
Тема 2.9. Організація тримірного простору в зображувальній площині з використанням простих об'ємних	8		4		4							

форм												
Тема 2.10. Ритмічна організація тримірного простору кольоро- пластичними засобами (лінія, пляма, колір)	6			4		2						
Тема 2.11. Урівноважена динамічна симетрична композиція (пропорції «золотого перетину» – окремий випадок симетрії)	6			4		2						
Тема 2.12. Пластика	8			4		4						
Разом (змістовий блок 2)	80	4		32		44						
Змістовий блок 3. Розвиток композиційних умінь візуалізувати художні уявлення в процесі формоутворення в матеріалі												
Тема 3.1. Закономірності композиційно- художнього формоутворення	4	4										
Тема 3.2. Пластична форма	10			4		6						
Тема 3.3. Об'єм	12			4		8						
Тема 3.4. Простір	12			6		6						
Тема 3.5.	14			6		8						

Матеріал												
Тема 3.6. Світло	14			6		8						
Тема 3.7. Основні принципи композиційно-художнього формоутворення	14			6		8						
Разом (змістовий блок 3)	80	4		32		44						
1. Усього годин	240	12		96		132						

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Змістовий блок 1. Теорія та практика композиції, їх діалектичний зв'язок			
1	Тема 1.3. Урівноважена декоративна композиція із заданою конструктивною основою (зображувальними елементами) <i>Завдання:</i> Створити ескіз формальної композиції, у якій необхідно зображувальними засобами врівноважити задану конструктивну основу (варіанти а, б, в, г). При цьому треба спиратися на певний ряд чинників, які сприяють виразності «композиційної ваги» відповідно до закономірностей зображувальної площини	2	
2	Тема 1.4. Ритмічна організація композиційного простору зображувальної площини графічними засобами <i>Завдання:</i> Розмежувати зображувальну площину ритмічними лініями у вертикальному напрямі,	4	

	<p>доповнюючи їх геометричними формами:</p> <p>а) статичний емоційний стан на площині (однакові інтервали між формами й розміри елементів і їх відношення);</p> <p>б) динамічний емоційний стан (змінений інтервал і розміри елементів).</p>		
3	<p>Тема 1.5. Гармонійне поєднання лінійних ритмів відмінних напрямів (вертикальний, горизонтальний). Виявлення руху.</p> <p><i>Завдання:</i> Розмежувати зображувальну площину прямими лініями, у вертикальному і горизонтальному напрямках, поєднуючи ці дії окремими мотивами геометричної форми (коло, квадрат, трикутник). Створені ритмічні ряди повинні відбивати рух, у якому домінує певний вид ритму (лінійний, тональний, просторовий, фактурний тощо). Завдання виконується всіма зображувальними засобами (крапка, лінія, пляма)</p>	2	
4	<p>Тема 1.6. Урівноважена абстрактна композиція з виявленням динамічного стану.</p> <p><i>Завдання:</i> Створити врівноважену композицію, доповнюючи прямолінійні розмежування площини криволінійними, які вносять напруження й динаміку. Створені просторові форми слід наповнити зображувальними засобами в поєднанні з відмінними геометричними формами (коло, прямокутник, трикутник). Не слід прагнути до складних конфігурацій форм і взагалі до перевантажування композиції. Простота і ясність повинні бути основними критеріями запропонованих композиційних варіантів. Для підсилення виразності в завданні слід використати контрасти</p>	2	
5	<p>Тема 1.7. Урівноважена абстрактна композиція з визначеним емоційним станом.</p> <p><i>Завдання:</i> Використовуючи зображувальні і композиційні засоби у відмінних станах</p>	2	

	(скученність, розрізненність, розмірність), створити визначену композиційну ситуацію на площині: а) упорядкованість; б) упорядкованість із домінантою; в) зруйнованість; г) враження від простору; д) невпорядкованість з елементом занепокоювання		
6	Тема 1.8. Вільна декоративна композиція з виявленням виразних особливостей «лінії» як композиційного засобу (пряма, кривуляста, ламана та ін.). <i>Завдання:</i> Використовуючи специфічні особливості «лінії», необхідно статичну двомірну площину трансформувати в певний вид композиційного простору, створюючи візуальне враження від: а) рельєфу; б) об'єму; в) простору	4	
7	Тема 1.9. Вільна декоративна композиція з виявленням певного емоційного стану. <i>Завдання:</i> Використовуючи виразність зображувально-пластичних засобів (крапка, лінія, пляма), створити мотив на тему «Фактура». На основі емоційних асоціацій у композиції необхідно виявити: а) статичність (враження від спокою, методичність, гармонія). б) динамічність (почуття руху, напруження)	4	
8	Тема 1.10. Декоративна композиція з виявленням заданих функцій у зображувальній площині. <i>Завдання:</i> Використовуючи композиційні засоби («крапка», «лінія», «фактура»), створити динамічну	4	

	<p>композицію з виявленням заданої функції, а саме:</p> <p>а) розгалужувати;</p> <p>б) зв'язувати;</p> <p>в) розривати;</p> <p>г) давити;</p> <p>д) обертати;</p> <p>е) штовхати</p>		
9	<p>Тема 1.11. Декоративна композиція з формалізацією в зображенні образу-уявлення.</p> <p><i>Завдання:</i> Використовуючи зображувально-пластичні засоби, створити низку композицій, у яких пластична ідея полягає у відображенні визначеного контрасту як єдиного «організму», а саме:</p> <p>а) велике – мале;</p> <p>б) довге – коротке;</p> <p>в) високе – низьке;</p> <p>г) чорне – біле;</p> <p>д) гладеньке – жорсткувате (шершаве);</p> <p>е) множинне – одиночне;</p> <p>ж) горизонтальне – вертикальне;</p> <p>к) гостре – тупе;</p> <p>л) пряме – криве;</p> <p>м) прозоре – непрозоре;</p> <p>н) динамічне – статичне;</p> <p>о) рідке – тверде.</p>	4	
10	<p>Тема 1.12. Організація просторових форм у композиції на основі використання контрасту за силуетом і тоном (статичний стан)</p> <p><i>Завдання:</i> Створити врівноважену композицію, у</p>	4	

	якій вдало підібрані просторові форми є контрастними за силуетом (формою) і тональністю (світлотністю). У завданні необхідно використати повний тональний діапазон (білий, сірий і чорний кольори повинні займати однакову візуальну площину на зображувальному полі). Для підсилення виразності загальної тональності композиції необхідно ритмічний рух елементів звести до метричного порядку, відображаючи ритмічний стан композиції		
	Разом (змістовий блок 1)	32	
Змістовий блок 2. Формування й розвиток композиційних умінь як визначальних дій у дизайнерській творчості			
11	Тема 2.1. Організація просторових форм у зображувальній площині засобами контрасту за силуетом і тоном (динамічний стан). <i>Завдання:</i> Створити динамічну композицію, розміщуючи просторові форми в ідеальній рівновазі. Динамічний стан забезпечується зближенням сірого кольору з чорним. Таке зближення сприяє активізації білого кольору. Динамічність композиції підсилюється контрастом форм і характером ритмічного руху цих форм	2	
12	Тема 2.2. Рух просторових форм у двомірній зображувальній площині. <i>Завдання:</i> Створити в зображувальній площині ефект безперервного руху, урахувуючи при цьому головний чинник його організації – ритм. Основою ритмічної організації просторових форм (елементів) повинен бути просторовий ритм. Він може бути тісно пов'язаний з тональним і лінійним ритмом. Композиція повинна відображати почуття хвилювання, руху	2	
13	Тема 2.3. Урівноважена горизонтальна симетрична композиція (дзеркальна симетрія). <i>Завдання:</i> Створити ідеально збалансовану горизонтальну композицію на основі дзеркальної	2	

	симетрії. Головна пластична ідея – ідеальне симетричне розподілення композиційного простору, яке може реалізуватися як абстрактними (незмістовними) формами, так і реалістичними (букет квітів у вазі на столі)		
14	<p>Тема 2.4. Урівноважена горизонтальна асиметрична композиція.</p> <p><i>Завдання:</i> Створити врівноважену асиметричну композицію за принципом стримання візуального обертання одних елементів (форм) протилежним рухом інших, тобто знаходження сумарної вісі рівноваги, яка максимально повинна бути наближена до вісі симетрії площини</p>	2	
15	<p>Тема 2.5. Створення композиції емблеми (графічного знака) кафедри образотворчого мистецтва і кафедри декоративно-прикладного мистецтва та дизайну, гармонійно поєднуючи співвідношення чорного і білого та їх ахроматичного ладу.</p> <p><i>Завдання:</i> При створенні композиції емблеми (графічного знака) необхідно підібрати такі просторові форми, які відображають відповідне враження. Для підсилення виразності знака, його образу треба повною мірою використати такі композиційні засоби, як-от: симетричність і контрастність, які можуть бути головними чинниками</p>	2	
16	<p>Тема 2.6. Організація ритмічного руху в орнаментальній композиції в поєднанні з різноманітними мотивами (рослинний, геометричний, анімалістичний).</p> <p><i>Завдання:</i> Підібрати відповідні для орнаментальної композиції природні, узагальнені, стилізовані мотиви і ритмічно організувати його в стрічкові орнаментальні ряди. При цьому необхідно дотримуватися головної пластичної ідеї – руху в композиції</p>	2	

17	<p>Тема 2.7. Організація просторових (геометричних) форм у двомірній площині в гармонійній єдності хроматичних трьох кольорів (вертикальна композиція)</p> <p><i>Завдання:</i> Створити композицію в гармонійному поєднанні споріднено-контрастних кольорів. Приступаючи до виконання, слід пам'ятати, що поєднання контрастних кольорів характеризується найбільшою напруженістю, активністю й динамізмом. Контрастну пару рекомендовано брати однакової світлосили. Третій колір можна визначити з тонального ряду, взявши за основний один з двох наявних, наприклад помаранчевий, фіолетовий і затемнений перший</p>	2	
18	<p>Тема 2.8. Абстрактна врівноважена композиція з використанням кольоро-пластичних засобів (крапка, лінія, пляма, колір).</p> <p><i>Завдання:</i> За допомогою виразних кольоро-пластичних засобів і ритмічності, як домінуючого композиційного засобу побудови композиції, створити художній образ, викликаний музичним твором:</p> <p>а) А. Вівальді «Чотири пори року»;</p> <p>б) рок-групи «AC/DC».</p> <p>Ритмічну організацію кольорових мотивів слід підпорядкувати музичному ладу мелодії. Використовуючи елементи й ознаки ритму (розмір, світлотність, насиченість, інтервал), акцентуючи одні, знижуючи значущість інших, на основі відмінних пластичних рухів мотивів (їх безперервності), створити композицію, у якій повинна панувати відповідна емоційна напруженість і настрої</p>	2	
19	<p>Тема 2.9. Організація тримірного простору в зображувальній площині з використанням простих об'ємних форм.</p> <p><i>Завдання:</i> При створенні тримірності в площині</p>	4	

	необхідно використовувати виразні особливості зображувальних і кольоропластичних засобів. Визначальну роль у побудові простору відіграє колір (насиченість, теплохолодність) і принципи контрастних та ньюансних відношень елементів композиції		
20	<p>Тема 2.10. Ритмічна організація тримірного простору кольоро-пластичними засобами (лінія, пляма, колір).</p> <p><i>Завдання:</i> Створити цілісну врівноважену декоративну композицію на виявлення в ній заданого асоціативного стану, використовуючи при цьому певний комплекс композиційних засобів (контрастність, ритмічність, пропорційність та ін.) на такі теми:</p> <p>а) «Монументальність»;</p> <p>б) «Радість»;</p> <p>в) «Протистояння»</p>	4	
21	<p>Тема 2.11. Урівноважена динамічна симетрична композиція (пропорції «золотого перетину» – окремий випадок симетрії)</p> <p><i>Завдання:</i> На основі спостережень, замальовок і начерків створити композиції пейзажу за пропорціями «золотого перетину» з виявленням відрізків золотого перетину. Розташувати доміную (композиційний центр) пейзажного мотиву на лінії золотого перетину, останні форми або групи їх – у відповідному порядку, тобто на відрізках нисхідного ряду золотого перетину, знайдених за допомогою допоміжної лінії</p>	4	
22	<p>Тема 2.12. Пластика</p> <p><i>Завдання №1.</i> Створення пластичної форми у вигляді фактурної поверхні в техніці «макетування» з використанням різних матеріалів. Завдання повинно відбивати відмінний характер (матова поверхня, зерниста, пориста, плетена,</p>	4	

	<p>ворсиста, волокниста, гофрована, «плитняк», гонтова, каміння грубої кладки, бугриста, приближена до рельєфу).</p> <p><i>Завдання №2.</i> Виконати декоративну композицію рельєфної поверхні в техніці «макетування» на основні види рельєфних форм:</p> <p>а) контррельєфні і горельєфні форми;</p> <p>б) профільні форми;</p> <p>в) вигнуто-прорізні форми;</p> <p>г) форми з накладними елементами</p>		
	Разом (змістовий блок 2)	32	
Змістовий блок 3. Розвиток композиційних умінь візуалізувати художні уявлення в процесі формоутворення в матеріалі			
23	<p>Тема 3.2. Пластична форма</p> <p><i>Завдання №1.</i> Скласти композицію в техніці «макетування» на основі нюансного та контрастного поєднання фактурних і рельєфних форм.</p> <p><i>Завдання №2.</i> Створити декоративну композицію з використанням елементів лінійної й тонової графіки в техніці «макетування» на основі нюансного й контрастного поєднання фактурних і рельєфних форм</p>	6	
24	<p>Тема 3.3. Об'єм</p> <p><i>Завдання №1.</i> Побудувати й виконати в макеті виразну за пластикою об'ємну композицію з використанням закритих форм.</p> <p><i>Завдання №2.</i> Створити композицію в техніці «макетування» виразну за пластикою об'ємну композицію з використанням відкритих форм.</p> <p><i>Завдання №3.</i> Побудувати й виконати в макеті виразні об'ємні композиції на основі контрастного та нюансного поєднання закритих і відкритих форм</p> <p><i>Завдання №4.</i> Скласти й виконати в макеті об'ємну</p>	4	

	<p>композицію з простих за конфігурацією закритих форм (кубів, циліндрів, пірамід, конусів та ін.), доповнивши її елементами графіки з рішенням різних композиційних завдань: на підкреслення (збереження) й збагачення (відносне руйнування) характеру композиції.</p> <p><i>Завдання №5.</i> Розробити й виконати в макеті об'ємну композицію з простих за конфігурацією закритих форм (кубів, циліндрів, пірамід, конусів та ін.), доповнивши її елементами графіки з рішенням різних композиційних завдань: на підкреслення верху та низу об'ємної форми та виявлення в ній головного елемента.</p>		
25	<p>Тема 3.4. Простір</p> <p><i>Завдання №1.</i> Побудувати й виконати в макеті фронтально-просторову композицію, використовуючи різні графічні й пластичні засоби з підкресленням глибини простору.</p>	4	
26	<p>Тема 3.5. Матеріал</p> <p><i>Завдання №1.</i> Скласти композицію з графічних зразків матеріалів, використовуючи їх контрастне та нюансне поєднання відповідно до тією або іншої сфери застосування (інтер'єр, художній текстиль, костюм і т. ін.).</p> <p><i>Завдання №2.</i> Скласти композицію з різних натуральних матеріалів, використовуючи їх контрастне та нюансне поєднання відповідно до тією або іншої сфери застосування (інтер'єр, художній текстиль, костюм і т. ін.).</p>	6	
27	<p>Тема 3.6. Світло</p> <p><i>Завдання №1.</i> Побудувати й виконати графічно (на чорному фоні) площинну композицію, побудовану на контрастному поєднанні різних світових форм.</p> <p><i>Завдання №2.</i> Створити й подати графічно (на чорному фоні) об'ємну композицію, засновану на контрастному поєднанні різних світових форм.</p>	6	

	<i>Завдання №3.</i> Виконати просторову композицію з визначенням незвичайної світлової атмосфери (графіка на чорному фоні).		
28	<p>Тема 3.7. Основні принципи композиційно-художнього формоутворення</p> <p><i>Завдання №1.</i> Побудувати композицію з використанням різних графічних чи пластичних форм за принципом їх структурної підпорядкованості з виділенням домінанти.</p> <p><i>Завдання №2.</i> Створити «гнучку», відкриту композицію з графічної й пластичної форм на основі використання модульних елементів.</p> <p><i>Завдання №3.</i> Змоделювати графічні чи пластичні структури, що відповідають різним формоутворенням у природі.</p> <p><i>Завдання №4.</i> Побудувати графічні чи пластичні композиції, що чітко розкривають той чи інший образ (тему).</p> <p><i>Завдання №5.</i> Організувати складну композиційну структуру з використанням різних композиційних засобів, підпорядковуючи її принципу «цілісності»</p>	6	
	Разом (змістовий блок 3)	32	
	Усього годин	96	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Змістовий блок 1. Теорія та практика композиції, їх діалектичний зв'язок			
1	Тема 1.1. Художні засоби побудови композиції	2	
2	Тема 1.2. Засоби гармонізації художньої форми	2	

3	<p>Тема 1.3. Урівноважена декоративна композиція із заданою конструктивною основою (зображувальними елементами)</p> <p><i>Завдання:</i> Створити ескіз формальної композиції, у якій необхідно зображувальними засобами врівноважити задану конструктивну основу (варіанти а, б, в, г).</p>	2	
4	<p>Тема 1.4. Ритмічна організація композиційного простору зображувальної площини графічними засобами</p> <p><i>Завдання:</i> Розмежувати зображувальну площину ритмічними лініями у вертикальному напрямі, доповнюючи їх геометричними формами:</p> <p>а) статичний емоційний стан на площині (однакові інтервали між формами і розміри елементів та їх відношення);</p> <p>б) динамічний емоційний стан (змінений інтервал і розміри елементів)</p>	2	
5	<p>Тема 1.5. Гармонійне поєднання лінійних ритмів відмінних напрямів (вертикальний, горизонтальний). Виявлення руху.</p> <p><i>Завдання:</i> Розмежувати зображувальну площину прямими лініями, у вертикальному і горизонтальному напрямках, поєднуючи ці дії окремими мотивами геометричної форми (коло, квадрат, трикутник). Створені ритмічні ряди повинні відбивати рух, у якому домінує певний вид ритму (лінійний, тональний, просторовий, фактурний тощо). Завдання виконується всіма зображувальними засобами (крапка, лінія, пляма)</p>	4	
6	<p>Тема 1.6. Урівноважена абстрактна композиція з виявленням динамічного стану.</p> <p><i>Завдання:</i> Створити врівноважену композицію, доповнюючи прямолінійні розмежування площини криволінійними, які вносять напруження й динаміку. Створені просторові форми слід</p>	4	

	наповнити зображувальними засобами в поєднанні з відмінними геометричними формами (коло, прямокутник, трикутник). Не слід прагнути до складних конфігурацій форм і взагалі до перевантажування композиції. Простота і ясність повинні бути основними критеріями запропонованих композиційних варіантів. Для підсилення виразності в завданні слід використати контрасти		
7	<p>Тема 1.7. Урівноважена абстрактна композиція з визначеним емоційним станом</p> <p><i>Завдання:</i> Використовуючи зображувальні і композиційні засоби у відмінних станах (скупченність, розрізненність, розмірність), створити визначену композиційну ситуацію на площині:</p> <p>а) упорядкованість;</p> <p>б) упорядкованість з домінантою;</p> <p>в) зруйнованість;</p> <p>г) враження від простору;</p> <p>д) неупорядкованість з елементом занепокоювання</p>	4	
8	<p>Тема 1.8. Вільна декоративна композиція з виявленням виразних особливостей «лінії» як композиційного засобу (пряма, кривуляста, ламана та ін.).</p> <p><i>Завдання:</i> Використовуючи специфічні особливості «лінії», необхідно статичну двомірну площину трансформувати в певний вид композиційного простору, створюючи візуальне враження від:</p> <p>а) рельєфу; б) об'єму; в) простору.</p>	4	
9	<p>Тема 1.9. Вільна декоративна композиція з виявленням певного емоційного стану.</p> <p><i>Завдання:</i> Використовуючи виразність</p>	4	

	<p>зображувально-пластичних засобів (крапка, лінія, пляма), створити мотив на тему «Фактура». На основі емоційних асоціацій у композиції необхідно виявити:</p> <p>а) статичність (враження від спокою, методичність, гармонія).</p> <p>б) динамічність (почуття руху, напруження).</p>		
10	<p>Тема 1.10. Декоративна композиція з виявленням заданих функцій у зображувальній площині</p> <p><i>Завдання:</i> Використовуючи композиційні засоби («крапка», «лінія», «фактура»), створити динамічну композицію з виявленням заданої функції, а саме:</p> <p>а) розгалужувати;</p> <p>б) зв'язувати;</p> <p>в) розривати;</p> <p>г) давити;</p> <p>д) обертати;</p> <p>е) штовхати.</p>	4	
11	<p>Тема 1.11. Декоративна композиція з формалізацією в зображенні образу-уявлення</p> <p><i>Завдання:</i> Використовуючи зображувально-пластичні засоби, створити низку композицій, у яких пластична ідея полягає у відображенні визначеного контрасту як єдиного «організму», а саме:</p> <p>а) велике – мале;</p> <p>б) довге – коротке;</p> <p>в) високе – низьке;</p> <p>г) чорне – біле;</p> <p>д) гладеньке – жорсткувате (шершаве);</p>	6	

	<p>е) множинне – одиночне;</p> <p>ж) горизонтальне – вертикальне;</p> <p>к) гостре – тупе;</p> <p>л) пряме – криве;</p> <p>м) прозоре – непрозоре;</p> <p>н) динамічне – статичне;</p> <p>о) рідке – тверде.</p>		
11	<p>Тема 1.12. Організація просторових форм у композиції на основі використання контрасту за силуетом і тоном (статичний стан)</p> <p><i>Завдання:</i> Створити врівноважену композицію, у якій вдало підібрані просторові форми є контрастними за силуетом (формою) і тональністю (світлотністю). У завданні необхідно використати повний тональний діапазон (білий, сірий і чорний кольори повинні займати однакову візуальну площину на зображувальному полі). Для підсилення виразності загальної тональності композиції необхідно ритмічний рух елементів звести до метричного порядку, відображаючи ритмічний стан композиції</p>	6	
	Разом (змістовий блок 1)	44	
<p>Змістовий блок 2. Формування й розвиток композиційних умінь як визначальних дій у дизайнерській творчості</p>			
12	<p>Тема 2.1. Організація просторових форм у зображувальній площині засобами контрасту за силуетом і тоном (динамічний стан).</p> <p><i>Завдання:</i> Створити динамічну композицію, розміщуючи просторові форми в ідеальній рівновазі. Динамічний стан забезпечується зближенням сірого кольору з чорним. Таке зближення сприяє активізації білого кольору. Динамічність композиції підсилюється контрастом форм і характером ритмічного руху цих форм.</p>	4	

13	<p>Тема 2.2 Рух просторових форм у двомірній зображувальній площині.</p> <p><i>Завдання:</i> Створити в зображувальній площині ефект безперервного руху, урахувавши при цьому головний чинник його організації – ритм. Основою ритмічної організації просторових форм (елементів) повинен бути просторовий ритм. Він може бути тісно пов'язаний із тональним і лінійним ритмом. Композиція повинна відображати почуття хвилювання, руху.</p>	4	
14	<p>Тема 2.3 Урівноважена горизонтальна симетрична композиція (дзеркальна симетрія).</p> <p><i>Завдання:</i> Створити ідеально збалансовану горизонтальну композицію на основі дзеркальної симетрії. Головна пластична ідея – ідеальне симетричне розподілення композиційного простору, яке може реалізуватися як абстрактними (незмістовними) формами, так і реалістичними (букет квітів у вазі на столі).</p>	4	
15	<p>Тема 2.4. Урівноважена горизонтальна асиметрична композиція.</p> <p><i>Завдання:</i> Створити врівноважену асиметричну композицію за принципом стримання візуального обертання одних елементів (форм) протилежним рухом інших, тобто знаходження сумарної вісі рівноваги, яка максимально повинна бути наближена до вісі симетрії площини.</p>	4	
16	<p>Тема 2.5. Створення композиції емблеми (графічного знака) кафедри образотворчого мистецтва і кафедри декоративно-прикладного мистецтва та дизайну, гармонійно поєднуючи співвідношення чорного і білого та їх ахроматичного ладу.</p> <p><i>Завдання:</i> При створенні композиції емблеми (графічного знака), необхідно підібрати такі просторові форми, які відображають відповідне враження. Для підсилення виразності знака, його</p>	4	

	образу треба повною мірою використати такі композиційні засоби, як-от: симетричність і контрастність, які можуть бути головними чинниками.		
17	<p>Тема 2.6. Організація ритмічного руху в орнаментальній композиції в поєднанні з різноманітними мотивами (рослинний, геометричний, анімалістичний).</p> <p><i>Завдання:</i> Підібрати відповідні для орнаментальної композиції природні, узагальнені, стилізовані мотиви і ритмічно організувати його в стрічкові орнаментальні ряди. При цьому необхідно дотримуватися головної пластичної ідеї – руху в композиції.</p>	4	
18	<p>Тема 2.7. Організація просторових (геометричних) форм у двомірній площині в гармонійній єдності хроматичних трьох кольорів (вертикальна композиція)</p> <p><i>Завдання:</i> Створити композицію в гармонійному поєднанні споріднено-контрастних кольорів. Приступаючи до виконання, слід пам'ятати, що поєднання контрастних кольорів характеризується найбільшою напруженістю, активністю й динамізмом. Контрастну пару рекомендовано брати однакової світлосили. Третій колір можна визначити з тонального ряду, взявши за основний один з двох наявних, наприклад помаранчевий, фіолетовий і затемнений перший.</p>	4	
19	<p>Тема 2.8. Абстрактна врівноважена композиція з використанням кольоро-пластичних засобів (крапка, лінія, пляма, колір).</p> <p><i>Завдання:</i> За допомогою виразних кольоро-пластичних засобів і ритмічності, як домінуючого композиційного засобу побудови композиції, створити художній образ, викликаний музичним твором:</p> <p>а) А. Вівальді «Чотири пори року»;</p>	4	

	б) рок-групи «AC/DC».		
20	<p>Тема 2.9. Організація тримірного простору в зображувальній площині з використанням простих об'ємних форм.</p> <p><i>Завдання:</i> При створенні тримірності в площині необхідно використовувати виразні особливості зображувальних та кольоропластичних засобів. Визначальну роль у побудові простору відіграє колір (насиченість, теплохолодність) і принципи контрастних та ньюансних відношень елементів композиції.</p>	4	
21	<p>Тема 2.10. Ритмічна організація тримірного простору кольоро-пластичними засобами (лінія, пляма, колір).</p> <p><i>Завдання:</i> Створити цілісну врівноважену декоративну композицію на виявлення в ній заданого асоціативного стану, використовуючи при цьому певний комплекс композиційних засобів (контрастність, ритмічність, пропорційність та ін.) на такі теми:</p> <p>а) «Монументальність»;</p> <p>б) «Радість»;</p> <p>в) «Протистояння».</p>	2	
22	<p>Тема 2.11. Урівноважена динамічна симетрична композиція (пропорції «золотого перетину» – окремий випадок симетрії)</p> <p><i>Завдання:</i> На основі спостережень, замальовок і начерків створити композиції пейзажу за пропорціями «золотого перетину» з виявленням відрізків золотої пропорції. Розташувати домінанту (композиційний центр) пейзажного мотиву на лінії золотої пропорції, останні форми або групи їх – у відповідному порядку, тобто на відрізках нисхідного ряду золотої пропорції, знайдених за допомогою допоміжної лінії.</p>	2	

	Разом (змістовий блок 2)	44	
Змістовий блок 3. Розвиток композиційних умінь візуалізувати художні уявлення в процесі формоутворення в матеріалі			
23	<p>Тема 3.2.Пластична форма</p> <p><i>Завдання 1.</i> Скласти композицію в техніці «макетування» на основі нюансного та контрастного поєднання фактурних і рельєфних форм.</p> <p><i>Завдання 2.</i> Створити декоративну композицію з використанням елементів лінійної й тонової графіки в техніці «макетування» на основі нюансного та контрастного поєднання фактурних і рельєфних форм.</p>	6	
24	<p>Тема 3.3. Об'єм</p> <p><i>Завдання №1.</i> Побудувати й виконати в макеті виразну за пластикою об'ємну композицію з використання закритих форм.</p> <p><i>Завдання №2</i> Створити композицію в техніці «макетування» виразну за пластикою об'ємну композицію з використанням відкритих форм.</p> <p><i>Завдання №3.</i> Побудувати й виконати в макеті виразні об'ємні композиції на основі контрастного та нюансного поєднання закритих і відкритих форм.</p> <p><i>Завдання №4.</i> Скласти й виконати в макеті об'ємну композицію з простих за конфігурацією закритих форм (кубів, циліндрів, пірамід, конусів та ін.), доповнивши її елементами графіки з рішенням різних композиційних завдань: на підкреслення (збереження) й збагачення (відносно руйнування) характеру композиції.</p> <p><i>Завдання №5.</i> Розробити й виконати в макеті об'ємну композицію з простих за конфігурацією закритих форм (кубів, циліндрів, пірамід, конусів та ін.), доповнивши її елементами графіки з рішенням різних композиційних завдань: на</p>	8	

	підкреслення верху та низу об'ємної форми й виявлення в ній головного елемента.		
25	<p>Тема 3.4. Простір</p> <p><i>Завдання 1.</i> Побудувати й виконати в макеті фронтально-просторову композицію, використовуючи різні графічні й пластичні засоби з підкресленням глибини простору.</p>	6	
26	<p>Тема 3.5. Матеріал</p> <p><i>Завдання №1.</i> Скласти композицію з графічних зразків матеріалів, використовуючи їх контрастне та нюансне поєднання відповідно до тієї або іншої сфери застосування (інтер'єр, художній текстиль, костюм і т. ін.).</p> <p><i>Завдання №2.</i> Скласти композицію з різних натуральних матеріалів, використовуючи їх контрастне та нюансне поєднання відповідно до тієї або іншої сфери застосування (інтер'єр, художній текстиль, костюм і т. ін.).</p>	8	
27	<p>Тема 3.6. Світло</p> <p><i>Завдання №1.</i> Побудувати й виконати графічно (на чорному фоні) площинну композицію, побудовану на контрастному поєднанні різних світових форм.</p> <p><i>Завдання №2.</i> Створити й подати графічно (на чорному фоні) об'ємну композицію, засновану на контрастному поєднанні різних світових форм.</p> <p><i>Завдання №3.</i> Виконати просторову композицію з визначенням незвичайної світлової атмосфери (графіка на чорному фоні).</p>	8	
28	<p>Тема 3.7. Основні принципи композиційно-художнього формоутворення</p> <p><i>Завдання №1.</i> Побудувати композицію з використанням різних графічних чи пластичних форм за принципом їх структурної підпорядкованості з виділенням домінанти.</p>	8	

	<p><i>Завдання №2.</i> Створити «гнучку», відкриту композицію з графічної й пластичної форм на основі використання модульних елементів.</p> <p><i>Завдання №3.</i> Змодельовати графічні чи пластичні структури, що відповідають різним формоутворенням у природі.</p> <p><i>Завдання №4.</i> Побудувати графічні чи пластичні композиції, що чітко розкривають той чи інший образ (тему).</p> <p><i>Завдання №15.</i> Організувати складну композиційну структуру з використанням різних композиційних засобів, підпорядковуючи її принципу «цілісності».</p>		
	Разом (змістовий блок 3)	44	
	Усього годин	132	

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації: словесні: лекція (традиційна), пояснення, розповідь, бесіда; наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: виконання навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Усний контроль (усне опитування), самоконтроль, самооцінка, перевірка завдань із самостійної роботи. Міжсесійний кафедральний перегляд.

самос тійні	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	36
індиві дуаль ні																				
Разом																				

T1.1, T1.2 ... T3.5 – теми

Бали, які отримують студенти розподіляються так:

1. Відвідування лекцій – 4 бали (1 бал за заняття);
2. Участь у лабораторному занятті – 36 балів (2 бали за виконання практичного завдання);
3. Виконання самостійних робіт і пояснення теоретичної основи роботи – 36 балів (2 бали за 1 правильно виконане завдання).
4. Підсумковий екзамен – 24 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка ЄКТС	100-бальна система оцінювання
Екзамен (чотирирівнева)	Залік (дворівнева)		
відмінно	зараховано	A	90-100
добре	зараховано	B	80-89
		C	71-79
задовільно	зараховано	D	61-70
		E	50-60
незадовільно	незараховано	FX	30-49
		F	0-29

11. Методичне забезпечення

1. Плани-конспекти лекцій і лабораторних занять.
2. Щербина В. Г. Картон як складова композиції / В. Г. Щербина // Методичні рекомендації для студентів. – Кривий Ріг: Оксан-принт, 1995. – 83 с.
3. Щербина В. Г. Композиційні вправи як засіб управління розвитком творчих здібностей студентів художньо-графічного факультету: [навч.-метод. посіб.] / В. Г. Щербина. – Кривий Ріг, 1998. – 81 с.

4. Щербина В. Г. Композиційні вправи як засіб управління розвитком творчих здібностей студентів художньо-графічного факультету: [навч.-метод. посіб.] / В. Г. Щербина. – Кривий Ріг: КДПІ, 1998. – 80 с.

5. Щербина В. Г. Методи формування композиційних умінь у художній педагогічній практиці / В. Г. Щербина, Д. В. Щербина // Управління якістю освіти: досвід та інновації: [колект. моногр.] / під. заг. ред. Л. Л. Сушенцевої, Н. В. Житник. – Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2014. – С. 433–451.

6. Щербина В. Г. Практична композиція: [навч. посіб.] / В. Г. Щербина. – Кривий Ріг: КДПУ, 2007. – 186 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие / Р. Арнхейм. – М.: Прогресс, 1974. – 392 с.
2. Ветрова И. Б. Неформальная композиция: от образа к творчеству: [учеб. пособ.] / И. Б. Ветрова. – М.: Изд-во «Ижица», 2004. – 174 с.
3. Волков Г. Н. Композиция в живописи / Г. Н. Волков. – М.: Искусство, 1977. – 263 с.
4. Даниленко В. Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури / В. Я. Даниленко – Х.: Колорит, 2005. – 252 с.
5. Даниэль С. М. Искусство видеть: О творческих способностях восприятия, о языке линий и краски и о воспитании зрителя / С. М. Даниэль. – Л.: Искусство, 1990. – 223 с.
6. Кибрик Е. А. Объективные законы композиции в изобразительном искусстве / Е. А. Кибрик // Вопросы философии. – 1966. – № 10. – 103 с.
7. Костенко Т. В. Основи композиції та тримірного формоутворення: [навч.-метод. посіб.] / Т. В. Костенко. – Х.: ХДАДМ, 2003. – 256 с.
8. Михайленко В. Є. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): [навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів] / В. Є. Михайленко, М. І. Яковлев. – К.: Каравелла, 2004. – 304 с.
9. Писанко М. М. Рух, простір і час в образотворчому мистецтві / М. М. Писанко. – К.: Вища школа, 1995. – 62 с.
10. Шорохов Е. В. Композиция: [учеб. для студентов худож.-граф. фак. пед. ин-тов] / Е. В. Шорохов. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М.: Просвещение, 1986. – 207 с.

Допоміжна

1. Основы архитектурной композиции: [учеб. пособ.] / Н. Г. Стасюк, Т. Ю. Киселева, И. Г. Орлова. – [изд. 2-е]. – М.: Архитектура – С, 2009 – 96 с.
2. Устин В. Б. Композиция в дизайне. Методические основы композиционно-художественного формообразования в дизайнерском творчестве: [учеб. пособ.] / В. Б. Устин. – [2-е изд., уточн. и доп.]. – М.: АСТ: Асель, 2007. – 239, [1] с.: ил.

3. Яблонский В. А. Преподавание предметов «Рисунок» и «Композиция» / В. А. Яблонский. – [изд. 3-е перераб. и доп.]. – М.: Высшая школа, 1989. – 187 с.
4. Яффе Я. Символизм в визуальных искусствах. Символ круга / Я. Яффе // Логические исследования; под. ред. В. А. Смирнова и др. – М.: Наука, 1995. – Вып. 3. – 359 с.

13. Інформаційні ресурси

- 1.Бібліотека КДПУ, міська бібліотека мистецтв, інформативна база факультету мистецтв, електронні ресурси.
- 2.www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека імені В.І.Вернадського.
- 3.www.library.edu-ua.net – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О.Сухомлинського.
- 4.Шашков Ю. П. Живопись и ее средства: учеб. пособ. для вузов [Электронный ресурс] / Ю. П. Шашков. – М.: Академический проект, 2010. – 144 с. – Режим доступа: <http://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=221093>
- 5.Смирнова М. А. Композиционные основы и графическая стилизация в курсе рисунка: метод. пособ. [Электронный ресурс] / М. А. Смирнова. – Екатеринбург: Архитектон, 2010. – 156 с. – Режим доступа: <http://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=222107>

Додаток Д

Програма навчальної дисципліни «Історія графічного дизайну» за спеціальністю 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво, укладена кандидатом педагогічних наук, доцентом Томашевським В.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифр спеціальності, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Шифр і назва спеціальності (предметна спеціалізація)	За вибором	
		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	<u>022 Дизайн</u>	1	
		Семестр	
		1	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Додаткова спеціальність (спеціалізація): <u>Дизайн графічний</u>	28 год.	–
		Практичні, семінарські	
		–	–
	Лабораторні		
	8 год.	–	
	Самостійна робота		
	Ступінь вищої освіти: <u>бакалавр</u> (бакалавр, магістр)	54 год.	–
Індивідуальні завдання: –			
Вид контролю: <u>залік (1 с.)</u>			

2. ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Історія графічного дизайну» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра (ступень вищої освіти) спеціальності «022 Дизайн».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є етапи, провідні тенденції, основні напрями та особливості розвитку графічного дизайну в різні культурно-мистецькі періоди.

Міждисциплінарні зв'язки: програма навчальної дисципліни тісно пов'язана з такими навчальними дисциплінами циклу фундаментальної (природничо-наукової) підготовки: «Кольорознавство», «Рисунок», «Живопис»; професійної науково-предметної підготовки: «Композиція в дизайні», «Історія мистецтва та дизайну», «Теорія і методика дизайну» «Інженерна графіка», «Комплексне проектування»; варіативної частини циклу: «Проектна графіка», «Теорія та методика проектування в графічному дизайні», «Композиція в рекламі».

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: забезпечення професійної, естетичної та мистецької підготовки студентів зі спеціальності 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво.

Завдання програми полягають в ознайомленні студентів зі стильовими тенденціями розвитку графічного дизайну відповідно до основних історичних періодів і мистецьких напрямів, формування в них інтересу до оволодіння знаннями зі спеціальних дисциплін, уміння застосовувати їх теоретичні засади у своїй практичній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: історичну типологію графічного дизайну основних культурно-мистецьких періодів; значення графічного дизайну в системі художньої культури суспільства; функціональні особливості графічного дизайну; історію виникнення українського графічного дизайну.

уміти: характеризувати особливості основних графічних стилів, напрямів і чинників, що впливали на їх зміну; виокремлювати ключові ознаки графічного дизайну, що відображають характерні риси певних епох; визначати види графічного дизайну.

4. Програма навчальної дисципліни

Блок 1. ІСТОРІЯ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ.

ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН ДРУГОЇ ПОЛ. ХІХ – ПЕРШОЇ ПОЛ. ХХ СТ.

Тема 1.1. Параметри, сфера діяльності, різновиди графічного дизайну. Протодизайн у графіці.

Визначення сутності дизайну. Тлумачення терміна у фаховій літературі. Складники дизайнерської діяльності. Становлення професійного дизайну на межі ХІХ і ХХ століть. Міжнародні інституції – ICSID. Місце дизайну в сучасній культурі та його напрями в спеціальній освіті та практичній діяльності: промисловий, графічний дизайн та дизайн середовища. Спорідненість з архітектурою і прикладним мистецтвом.

Хронологічні межі і завдання історії дизайну. Протодизайн у графіці. Ремісничий дизайн.

Тема 1.2. Становлення графічного дизайну в останній чверті ХІХ – поч. ХХ століття. Ар-нуво.

Культ краси і зростання статусу творів прикладного мистецтва. Формування нових теоретичних поглядів і творчих підходів щодо розвитку дизайну в європейському суспільстві. Ідеї К. Дрессера, О. Джонса, Е. Годвіна щодо двовимірності та функціональності дизайну. Впливи неєвропейських культур – японізм. Меблі естетичного напрямку. Скло і кераміка доби. Натуралізм і геометрія у виробках зі срібла і металів. Впливи японізму і ботанічних досліджень на орнаментику текстилю. Улюблені барви та провідні мотиви декору.

Тема 1.3. Графічний дизайн Ар-деко.

Економічно-естетичне і соціальне підґрунтя появи руху «Мистецтв і ремесел». Рух як альтернатива урбанізації та опора художніх промислів. Професійні об'єднання та провідні дизайнери руху. Творчість У. Морріса, У. Крейна, Е. Берн-Джонса. Функціональність і декор меблів руху «Мистецтв і ремесел». Форма і мотиви декору кераміки, скла, виробів з металів. Розмаїття мотивів і технік у вишивці, тканинах і шпалерах. Російський варіант руху «Мистецтв і ремесел»: національний романтизм творців художніх майстерень в Абрамцево і Талашкіно.

Тема 1.4. Дизайн міжвоєнного модернізму та часів Другої світової війни.

Пошуки нових виражальних засобів і художніх форм як ознака переходу до стадії мистецтва Новітнього часу. Зростання ролі фахової періодики. Орнамент ар-нуво як чинник єдності стилю: нові тенденції. Флореальний

різновид стилю і геометризм школи Глазго. Формування нових засад книжкової графіки, плаката і газетно-журнальної ілюстрації мистецького спрямування. Творчість провідних митців різних національних шкіл.

Функціоналізм як якість раннього модернізму. Віденські майстерні, «Веркбунд» та «Омега» в першій чверті ХХ століття. Провідні митці і досягнення в різних галузях. Комплексний підхід у дизайнерській творчості П. Беренса, Й. Ольбриха.

Російський конструктивізм як перехідний етап від мистецтва раннього модернізму до міжвоєнного модернізму. Формування і розквіт ар-деко в міжвоєнний період. Плакат, модна ілюстрація та інші види графічного дизайну стилю Ар-деко.

Блок 2. СВІТОВИЙ ДИЗАЙН ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX – ПОЧ. ХХ СТОЛІТТЯ.

Тема 2. 1. Графічний дизайн повоєнного модернізму (1945 – 1960 рр.).

Теоретичні засади модернізму і дизайнерська практика. Відмінності міжвоєнного модернізму від попередніх етапів розвитку дизайну – автономність утилітарної та естетичної функцій.

Взаємозв'язки дизайну та образотворчого мистецтва авангардизму. Кооперативний стиль Швейцарії. Освіта і практика в діяльності митців «Баухауса». Національні європейські дизайнерські школи та американський дизайн. Меблі, скло й кераміка модернізму. Вироби з металу і текстиль модернізму. Промисловий дизайн: нові форми і декор, співвідношення естетичності та утилітарності у світильниках, електроприладах тощо. Плакат та інші види графічного дизайну (прикладної графіки) 1920-х 1940-х років: стиль «Лондонського метро», зміна стилю «Тайме».

Тема 2.2. Графічний дизайн 1970-х – 1980-х років.

Вплив загальної суспільної ситуації на активний розвиток дизайну. Біоморфізм і стиль обтічних форм. Нові матеріали і технології на службі функціоналізму. Національні лінії повоєнного дизайну і провідні митці. Споживацький бум в Америці, поживлення промисловості в Італії, успіхи скандинавського дизайну.

Функціональний дизайн як виявлення смаків «середнього споживача» і дизайн як каталізатор способу життя споживацького суспільства.

Виставки в Британії, Міланські Трієннале, конкурси в МСМ в Нью-Йорку. Нові форми меблів для повсякденного вжитку. Вишуканий біоморфізм кераміки і скла. Декоративність орнаментів виробів з металу і текстилю.

Промисловий дизайн. Мода, реклама та ілюстрація моди як провідна складова «Сучасного мистецтва». Колекція К. Діора «Новий погляд».

Тема 2.3. Зарубіжний графічний дизайн 1990-х рр.

Соціально-економічна ситуація у світі та науково-технічні досягнення як чинник нових тенденцій у дизайні. Апогей віри в технічний прогрес і можливості молоді. Створення «товарів для душі, а не товарів для потреби».

Розмаїття стилістики як характеристика дизайну 1960-х та його зв'язки з образотворчістю (поп-арт). Меблі, кераміка, скло і вироби з металу «Космічної ери». Сміливе застосування штучних матеріалів, домінування гранично утилітарних форм і яскравих барв.

Промисловий дизайн доби – золота доба напряду, зміна дизайнерських стратегій: не низька ціна, а привабливість. «Конкорд», «Мустанг», фірми «Оліветті» і «Браун». Мода і тканини «Космічної ери». Нова стилістика в плакаті та інших видах графічного дизайну.

Тема 2.4. Постмодернізм початку XXI століття в графічному дизайні.

Нові тенденції в дизайні постмодернізму: зміна орієнтирів. Стилiстичний еклектизм як ключ цього руху: образи ЗМІ, Мистецтв і ремесел, Ар-нуво, Ар-деко, впливи Інтернету тощо.

Космополітизм і полікультурність, образність і художність дизайну кінця XX століття. Архітектура та інтер'єри хай-теку. Діяльність «Мемфіс-груп» та «Алхімії».

Британські, американські, японські дизайнери – космополітизм як основа дизайну постмодерну. Меблі, кераміка і скло постмодернізму. Вироби з металів і текстиль останньої чверті століття. Промисловий дизайн. Радянський дизайн другої половини століття. Рекламний плакат і фешн-ілюстрація постмодерну.

Тема 2.5. Розвиток графічного дизайну України другої половини XX ст. у світовому контексті.

Розвиток промисловості країни в другій половині століття як чинник формування власної лінії дизайну. Авангардні рішення творів різних ланок вітчизняного дизайну першої третини XX ст.

Графічний дизайн (плакат) як провідна галузь доби. Український варіант радянського дизайну (художнього конструювання й технічної естетики) 1930-х - 1980-х років. Відмова від національних традицій як ознака вітчизняного дизайну функціоналізму. Пошуки національної художньої мови в дизайні останніх десятиліть. Провідні осередки вітчизняного дизайну: Київ, Харків, Львів. Плакат і прикладна графіка України часів незалежності.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма навчання						заочна форма навчання					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Блок 1. ІСТОРІЯ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ. ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН ДРУГОЇ ПОЛ. ХІХ – ПЕРШОЇ ПОЛ. ХХ СТ.												
Тема 1.1. Параметри, сфера діяльності, різновиди графічного дизайну. Протодизайн у графіці.	10	4				6						
Тема 1.2. <u>Становлення графічного дизайну в останній чверті ХІХ – поч. ХХ століття. Ар- нуво.</u>	10	2		2		6						
Тема 1.3. <u>Графічний дизайн Ар-деко.</u>	10	4				6						
Тема 1.4. <u>Дизайн міжвоєнного модернізму та часів Другої світової війни.</u>	10	4				6						
Разом (блок 1)	40	14		2		24						
Блок 2. СВІТОВИЙ ДИЗАЙН ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ–ПОЧ. ХХ СТ.												
Тема 2.1. Графічний	10	2		2		6						

дизайн повоєнного модернізму (1945 – 1960 рр.).												
Тема 2.2. Графічний дизайн 1970-х – 1980-х років.	10	4				6						
Тема 2.3. Зарубіжний графічний дизайн 1990-х рр.	10	4				6						
Тема 2.4. Постмодернізм початку ХХІ століття в графічному дизайні.	10	2		2		6						
Тема 2.5. Розвиток графічного дизайну України другої половини ХХ ст. у світовому контексті.	10	2		2		6						
Разом (блок 2)	50	14		6		30						
Усього годин	90	28		8		54						

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	<u>Становлення графічного дизайну в останній чверті ХІХ – поч. ХХ ст. Ар-нуво.</u>	2	

	<p>Культ краси і зростання статусу творів прикладного мистецтва. Формування нових теоретичних поглядів і творчих підходів щодо розвитку дизайну в європейському суспільстві. Ідеї К. Дрессера, О. Джонса, Е. Годвіна щодо двовимірності та функціональності дизайну. Впливи неєвропейських культур – японізм. Меблі естетичного напрямку. Скло і кераміка доби. Натуралізм і геометрія у виробках зі срібла і металів. Впливи японізму й ботанічних досліджень на орнаментику текстилю. Улюблені барви та провідні мотиви декору.</p>		
2	<p><u>Графічний дизайн повоєнного модернізму (1945 – 1960 рр.).</u></p> <p>Теоретичні засади модернізму і дизайнерська практика. Відмінності міжвоєнного модернізму від попередніх етапів розвитку дизайну – автономність утилітарної й естетичної функцій.</p> <p>Взаємозв'язки дизайну й образотворчого мистецтва авангардизму. Кооперативний стиль Швейцарії. Освіта і практика в діяльності митців «Баухауса». Національні європейські дизайнерські школи й американський дизайн. Меблі, скло і кераміка модернізму. Вироби з металу і текстиль модернізму. Промисловий дизайн: нові форми і декор, співвідношення естетичності й утилітарності у світильниках, електроприладах тощо. Плакат та інші види графічного дизайну (прикладної графіки) 1920-х – 1940-х років: стиль «Лондонського метро», зміна стилю «Тайме».</p>	2	
3	<p><u>Постмодернізм початку XXI століття в графічному дизайні.</u></p> <p>Нові тенденції в дизайні постмодернізму: зміна орієнтирів. Стилiстичний еkleктизм як</p>	2	

	<p>ключ цього руху: образи ЗМІ, Мистецтв і ремесел, Ар-нуво, Ар-деко, впливи Інтернету тощо.</p> <p>Космополітизм і полікультурність, образність і художність дизайну кінця <u>XX</u> століття. Ахітектура та інтер'єри хай-теку. Діяльність «Мемфіс-груп» та «Алхімії».</p> <p>Британські, американські, японські дизайнери – космополітизм як основа дизайну постмодерну. Меблі, кераміка і скло постмодернізму. Вироби з металів і текстиль останньої чверті століття. Промисловий дизайн. Радянським дизайн другої половини століття. Рекламний плакат і фешн-ілюстрація постмодерну.</p>		
4	<p><u>Розвиток графічного дизайну України другої половини XX ст. у світовому контексті.</u></p> <p>Розвиток промисловості країни в другій половині століття як чинники формування власної лінії дизайну. Авангардні рішення творів різних ланок вітчизняного дизайну першої третини <u>XX</u> ст.</p> <p>Графічний дизайн (плакат) як провідна галузь доби. Український варіант радянського дизайну (художнього конструювання й технічної естетики) 1930-х – 1980-х років. Відмова від національних традицій як ознака вітчизняного дизайну функціоналізму. Пошуки національної художньої мови в дизайні останніх десятиліть. Провідні осередки вітчизняного дизайну: Київ, Харків, Львів. Плакат і прикладна графіка України часів незалежності.</p>	2	
	Разом	8	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
	Блок 1. Історія графічного дизайну. Графічний дизайн другої пол. XIX – першої пол. XX ст.	24	
1	Тема 1.1. Параметри, сфера діяльності, різновиди графічного дизайну. Протодизайн у графіці. 1. Тлумачення терміну «дизайн» у науковій літературі. 2. Види продукції графічного дизайну. 3. Місце дизайну в сучасній культурі та його напрями в практичній діяльності. 4. Рекламна продукція на різних етапах розвитку мистецтва. 5. Друкована реклама Нового часу.	6	
2	Тема 1.2. <u>Становлення графічного дизайну в останній чверті XIX – поч. XX століття. Ар-нуво.</u> 1. Формування нових теоретичних поглядів і творчих підходів щодо розвитку графічного дизайну в європейському суспільстві. 2. Впливи японізму й ботанічних досліджень на орнаментику в прикладній графіці. 3. Англія як осередок становлення книжкового оформлення Новітнього часу. 4. Франція як центр формування засад плакатного мистецтва. 5. Національні школи графічного дизайну Англії, Німеччини, США, Росії.	6	
3	Тема 1.3. <u>Графічний дизайн Ар-деко.</u> 1. Ар-нуво як художній стиль в образотворчих мистецтвах. 2. Графічний дизайн Франції. Ключові постаті.	6	

	<p>3. Графічний дизайн США.</p> <p>4. Р. Лоуї як лідер нових рішень у дизайн-проектванні.</p> <p>5. Типографіка й інфографіка Англії 1930-х рр.</p>		
4	<p>Тема 1.4. <u>Дизайн міжвоєнного модернізму та часів Другої світової війни.</u></p> <p>1. Пошуки нових виражальних засобів і художніх форм у графічному дизайні міжвоєнного модернізму.</p> <p>2. Принципи Баухаузу в графічному дизайні.</p> <p>3. Радянський дизайн 1920 – 1930-х. (ВХУТЕМАС).</p> <p>4. Радянський плакат часів Другої світової війни.</p> <p>5. Плакат США воєнних років.</p> <p>6. Розповсюдження інших видів графічного дизайну.</p>	6	
Блок 2. Світовий дизайн другої пол. XIX – поч. XX ст.		30	
5	<p>Тема 2.1. <u>Графічний дизайн повоєнного модернізму (1945 – 1960 рр.).</u></p> <p>1. Нові художні підходи в зарубіжному мистецтві повоєнних десятиліть і їх впливи на мову графічного дизайну.</p> <p>2. Розвиток кіноплакату й інших різновидів плакатної продукції.</p> <p>3. Нові рішення в топографії. Винайдення гелветики та її модифікації.</p> <p>4. Радянський графічний дизайн 1950-х – 1960-х рр.</p>	6	
6	<p>Тема 2.2. <u>Графічний дизайн 1970-х – 1980-х років.</u></p> <p>1. Поява нових матеріалів і технологій в арсеналі графічного дизайну.</p> <p>2. Мода, реклама й ілюстрація моди як вагомий складник графічного дизайну.</p> <p>3. Розвиток інфографіки. Фірмовий стиль Мюнхенської олімпіади 1972 р.</p>	6	
7	<p>Тема 2.3. <u>Зарубіжний графічний дизайн 1990-х рр.</u></p>	6	

	<p>1. Розвиток ідей, образів і засобів попереднього десятиліття в графічному дизайні 1980-х рр.</p> <p>2. Культові молодіжні видання й інтелектуальна періодика 1990-х. рр. Нові підходи у фешн-ілюстрації.</p> <p>3. Конкретність, продуманість, дотепність, простота графічних засобів плакатної мови.</p> <p>4. Основні різновиди плакатної продукції постмодерну.</p> <p>5. Типографіка кінця <u>XX</u> століття.</p>		
8	<p>Тема 2.4. <u>Постмодернізм початку XXI століття в графічному дизайні.</u></p> <p>1. Візуальність як провідний засіб здійснення комунікацій у сучасному світі.</p> <p>2. Сучасні технології як виразник графічного дизайну <u>XIX</u> ст.</p> <p>3. Провідні стилістичні ознаки продукції графічного дизайну.</p> <p>4. Веб-дизайн. Плакатна форма графічної мови в інтернет-рекламі.</p> <p>5. Світ як текст. Шрифт як складник репрезентації.</p> <p>6. Знакові види в різних видах продукції графічного дизайну (знаки, ікони, символи).</p>	6	
9	<p>Тема 2.5. <u>Розвиток графічного дизайну України другої половини XX ст. у світовому контексті.</u></p> <p>1. Український варіант радянського дизайну (художнього конструювання й технічної естетики 1930-х – 1980-х рр.).</p> <p>2. Пошуки національної художньої мови в дизайні останніх десятиліть.</p> <p>3. Провідні осередки вітчизняного дизайну: Київ, Харків, Львів.</p> <p>4. Плакат і прикладна графіка України часів незалежності</p>	6	
	Усього годин	54	

8. Індивідуальні завдання

Передбачається написання студентом реферату (тема за вибором):

1. Стандартизація в графічному дизайні: терміни та визначення.
2. Товарні знаки як складники фірмового стилю.
3. Основні різновиди продукції графічного дизайну.
4. Сутність творчості графічного дизайнера.
5. У. Морріс – соціально-естетичні погляди та художня практика в царині книжкової графіки.
6. Творчість Ж. Шере.
7. А.Тулуз-Лотрек – віртуоз плаката.
8. Ілюстрація моди часів Ар-нуво.
9. Російський плакат початку ХХ століття.
10. Участь художників-прерафаелітів у діяльності Естетичного руху.
11. Творчі досягнення митців школи «Баухаус».
12. ВХУТЕМАС як осередок дизайнерської творчості в Росії (1920-і рр.).
13. Фешн-ілюстрація в стилі Ар-деко.
14. Стилi й напрями в європейському дизайні 1920-1940 рр.
15. Суспільна і культурна ситуація післявоєнного часу як стимул дизайнерських пошуків.
16. Р. Лоуї як графічний дизайнер.
17. Видатні художники авангардисти-дизайнери.
18. Графічний дизайн групи «Де стиль» (1920-і рр.).
19. Французький плакат міжвоєнного періоду.
20. Поп-Арт та оп-арт як чинники змін у графічному дизайні.
21. Колір як виражальний засіб графічного дизайну Космічної ери.
22. Ілюстрація моди як складник сучасного газетно-журнального дизайну.
23. Графічне забезпечення Мюнхенської олімпіади 1972 року.
24. Поєднання стилів як базова ідея графічного дизайну часів Постмодернізму.
25. Еволюція інфографіки ХХ століття.
26. Творчість українських художників 1920-х – 1930-х років у дизайнерській галузі.
27. Радянський графічний дизайн у міжвоєнні десятиліття.
28. Український графічний дизайн між світовими війнами.
29. Харківська школа графічного дизайну.
30. Львівська школа графічного дизайну останніх десятиліть.
31. Зарубіжний кіноплакат другої половини ХХ ст.
32. Типографіка післявоєнних десятиліть.
33. Основні осередки графічного дизайну поч. ХІХ ст. в Україні: проблеми і завдання.

9. Методи навчання

Лекції із застосуванням нових технологій навчання, лабораторні дослідження, розв'язання творчих і науково-дослідницьких завдань.

10. Методи контролю

Експрес контроль підготовки студентів до заняття, перевірка лабораторних робіт, оцінка роботи студента протягом заняття, виконання самостійних завдань, поточне тестування, оцінка за реферат або доповідь, підсумковий письмовий тест.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

3.

Поточна робота										сума
Вид роботи	Блок 1				Блок 2					
	Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4	Т 2.5	
лекції	2	1	2	2	1	2	2	1	1	14
лабораторні		3			3			3	3	12
самостійні	3	2	3	3	2	3	3	2	3	24
індивідуальні										25
поточн. контроль	3	3	3	3	2	3	3	2	3	25
Разом										100

T1.1, T1.2 ... T3.5 – теми

Під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни заліковий кредит розподіляється так:

1. Відвідування лекцій – до 14 балів
2. Лабораторні заняття – до 12 балів (виступ – 3 бали, доповнення до виступу – 2 бали, опанування виступу – 1 бал).
3. Самостійна робота – до 24 (засвоєння тем і питань, що виносяться на самостійне опрацювання визнається за допомогою тестування: Блок 1 – до 11 балів, Блок 2 – до 13 балів);
4. Індивідуальна робота – до 45 балів, з яких:
  - написання реферату з обраної студентом теми – до 10 балів;
  - написання тез, статей, участь у науково-дослідницькій роботі – до 15 балів;
  - активна участь у роботі наукового гуртка або проблемної групи, участь у конкурсі/олімпіаді з авторським проектом – до 20 балів (за бажанням студента).

5. Поточний контроль – до 25 балів (кожен модуль оцінюється окремо: Блок 1 – до 12 балів, Блок 2 – до 13 балів, причому необхідно набрати не менше ніж 3 бали за кожен модуль).

Для загальної позитивної оцінки за курс необхідно набрати не менше 50 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка ЄКТС	100-бальна система оцінювання
Екзамен (чотирирівнева)	Залік (дворівнева)		
відмінно	зараховано	A	90-100
добре	зараховано	B	80-89
		C	71-79
задовільно	зараховано	D	61-70
		E	50-60
незадовільно	незараховано	FX	30-49
		F	0-29

12. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекції, нормативні документи, ілюстраційний матеріал, навчальні посібники.

13. Рекомендована література

Базова

1. Власов В. Г. Стили в искусстве: Словарь / В. Г. Власов. – СПб.: Кольна, 1995. – Т.1.
2. Воронов Н. В. Российский дизайн. Очерки истории отечественного дизайна / Н. В. Воронов. – М.: Союз дизайнеров России, 2001. – Тт. 1, 2.
3. Головлева Е. Л. Основы рекламы / Е. Л. Головлева. – Ростов н/Д: Феникс, 2005.
4. Иванов С. А. «1000 лет озарений. История вещей» / С.А. Иванов. – М.: СЛОВО / SLOVO, 2002.
5. Минервин Г. Б. Дизайн. Иллюстрированный словарь-справочник / под общей редакцией Г. Б. Минервина, В.Т. Шимко. – М.: Архитектура-С, 2004.
6. Михайлов С. М. История дизайна: [учеб. для вузов] / С. М. Михайлов. – М.: Союз дизайнеров России, 2002, 2003. – Тт. 1, 2.
7. Михайлов С. М. Основы дизайна: [учеб.] / С. М. Михайлов, Л. М. Кулеева. – Казань: Новое знание, 1999.

8. Моран А. История декоративно-прикладного искусства / А. Моран; пер. с фр. – М.: Искусство, 1982.
9. Мусский С. А. 100 великих чудес техники / С.А. Мусский. – М.: Вече, 2005.
10. Овчинникова Р. Ю. Дизайн в рекламе / Р. Ю. Овчинникова. – М.: Юнити, 2009.
11. Песоцкий Е. Современная реклама. Теория и практика / Е. Песоцкий. – Ростов н/Д: Феникс, 2001.
12. Повелихина А. В. Российская живописная выставка и художники авангарда / А. В. Повелихина, Е. Ф. Ковтун. – Л.: Аврора, 1991.
13. Розенсон И. Основы теории дизайна / И. Розенсон. – СПб.: Питер, 2006.
14. Розенталь Р. История прикладного искусства нового времени / Р. Розенталь, Х. Ратцка; пер. с англ. – М.: Искусство, 1971.
15. Рунге В. Ф. Основы теории и методологии дизайна: [учеб. пособие] / В. Ф. Рунге, В. В. Сеньковский. – [3-е изд.]. – М.: МЗ Пресс, 2005.
16. Соломатин В. А. История и концепции современного естествознания: [учебник] / В. А. Соломатин. – Ярославль: «ДИА-пресс», 2000.
17. Соломатин В. А. История науки: [учеб. пособие] / В. А. Соломатин. – М.: ПЕР СЭ, 2003.
18. Сто дизайнеров Запада. – М.: «ВНИИТЭ», 1984.
19. Туэмлоу Э. Графический дизайн. Фирменный стиль, новейшие технологии и креативные идеи / Э. Туэмлоу. – М.: АСТ, 2007.
20. Уперов В. В. Исторический очерк рекламы / В. В. Уперов. – СПб.: Гермес, 1994.
21. Design of the 20th Century / Charlotte, Peter Fiell. – TASCHEN, 1999.
22. Industrial Design A–Z / Charlotte, Peter Fiell. – TASCHEN, 2000.
23. Lavrentiev Alexander N., Nasarov Yuri V. Russian Design. Tradition and Experiment. 1920–1990. – Berlin: ACADEMY EDITIONS, 1995.

Допоміжна

1. Власов В. Г. Стили в искусстве: Словарь имен / В. Г. Власов. – СПб.: Кольна, 1996 и 1997. – Тт. 2, 3.
2. Ильина Т. В. История искусств. Западноевропейское искусство: [учеб. для вузов] / Т. В. Ильина. – М.: Высш. шк., 2005. – 368 с.: с ил.
3. Кошекова И. Э. От античности до модерна. Стили в художественной культуре: [учебное пособие] / И. Э. Кошекова. – М.: Просвещение, 2000. – 144 с.
4. Кривцун О. А. Психология искусства / О. А. Кривцун. – М.: Издательство Литературного института им. А. М. Горького, 2000. – 224 с.
5. Легенький Ю. Система моды: культурология, эстетика, дизайн / Ю. Легенький, Л. Ткаченко. – К.: ГАЛПУ, 1998. – 234 с.

6. Легенький Ю. Философия моды XX столетия / Ю. Легенький. – К.: КНУКиМ, 2003. – 256 с.
7. Чегодаева А. А. Всеобщая история искусств: 1 т. (Искусство Древнего мира) / А. А. Чегодаева. – М.: Искусство. – 1956. – 247 с.

14. Інформаційні ресурси

1. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека імені В. І. Вернадського.
2. www.library.edu-ua.net – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.
3. www.uk.wikipedia.org – Вікіпедія (енциклопедія).

Додаток Е

Програма навчальної дисципліни «Комплексне проектування» за спеціальністю 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво, укладена кандидатом педагогічних наук, доцентом Томашевським В.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифр спеціальності, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Шифр і назва спеціальності (предметна спеціалізація) <u>022 Дизайн</u>	Нормативна	
		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 270	<u>022 Дизайн</u>	3,4	
		Семестр	
		5,6,7,8	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2,5	Додаткова спеціальність (спеціалізація): <u>Дизайн графічний</u>	18 год.	–
		Практичні, семінарські	
		–	–
		Лабораторні	
	106 год.	–	
	Самостійна робота		
	146 год.	–	
	Індивідуальні завдання: –		
Ступінь вищої освіти: <u>бакалавр</u> (бакалавр, магістр)		Вид контролю: <u>залік (6,7 с.)</u> <u>екзамен (8 с.)</u> (залік, екзамен)	

2. ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Комплексне проектування» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра (ступінь вищої освіти) спеціальності «022 Дизайн».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи, прийоми та методи комплексного проектування різних за спрямованістю та тематикою дизайн-проектів.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Комплексне проектування» тісно переплітається з теоретичними знаннями і практичними навичками роботи з окремими змістовими модулями і вправами дисциплін підготовки бакалаврів спеціальності 022 Дизайн, а саме: «Композиція в рекламі», «Кольорознавство», «Комп'ютерні технології в дизайні», «Шрифт», «Основи формотворення», «Основи зовнішньої реклами», «Проектна графіка», «Теорія та методика проектування в графічному дизайні». Він є своєрідним узагальнюючим курсом, у якому окремі знання і вміння інтегруються в єдиний комплекс вирішення навчальних і творчих завдань.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: оволодіння майбутніми студентами-дизайнерами сукупністю знань, умінь і навичок, які необхідні для здійснення ними під час навчальної, наукової, позааудиторної і творчої діяльності якісної й ефективної організації та проведення художньо-естетичної, конструкторської і проектно-творчої роботи в галузі графічного дизайну; формування у студента навичок естетичної, графічної і проектно-культури, здатної лаконічно та на високому професійному рівні передати значний обсяг інформації мінімальними засобами графічного дизайну.

Завданням дисципліни є ознайомлення студентів з методикою комплексного виконання типових спеціалізованих завдань у галузі дизайн-проектування, формування інтересу до вивчення спеціальних дисциплін напряму підготовки 022 Дизайн.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні принципи, прийоми та методи комплексного проектування різних за спрямованістю і тематикою дизайн-проектів; методику комплексної роботи над дизайн-проектами різноманітного спрямування відповідно до спеціалізації «Графічний дизайн»: створення фірмового (корпоративного) стилю та розробки ділової документації; розробки комплексів супроводжувальних рекламно-інформаційних матеріалів для презентації організації, фірми, корпорації та ін.; проектування офісного приміщення організації, установи й організація предметного середовища з використанням фірмової символіки, елементів реклами; усвідомлювати й осмислювати дизайн як суттєву частину загальнонаціональної культури суспільства, а також місце і роль естетичної культури у формуванні професійної компетентності дизайнера;

уміти: володіти методикою комплексного виконання типових спеціалізованих завдань у галузі дизайн-проектування; самостійно

забезпечувати організацію робіт із використанням засобів дизайну, методів дизайн-проекування, моделювання окремих об'єктів природного і предметного середовища; генерувати та реалізовувати неординарні проектні рішення в галузі графічного дизайну; застосовувати основи дизайн-менеджменту в практичній роботі з замовником, виконувати експериментальні дизайнерські розробки об'єктів сфери життєдіяльності з широким урахуванням людського фактора на конкурсній основі або на замовлення; використовувати сучасні наукові і практичні засоби проектного (зокрема, об'ємно-просторового) моделювання для формування, візуалізації, аргументації та реалізації авторського задуму на основі пріоритетного врахування людського чинника; користуватися необхідним програмним інструментарієм для найбільш точної передачі художнього задуму; чітко й креативно знаходити шляхи вирішення завдання, що можуть виникнути в процесі роботи художника-дизайнера.

4. Програма навчальної дисципліни

Блок 1. ФІРМОВИЙ СТИЛЬ. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД У РОЗРОБЦІ ФІРМОВОГО СТИЛЮ

Змістовий блок 1. Поняття й основні складники фірмового стилю

Тема 1.1. Поняття «фірмовий стиль». Історичні відомості про виникнення фірмового стилю. Фірмовий стиль як різновид графічного дизайну.

Тема 1.2. Основні складники фірмового стилю. Нові тенденції сучасного фірмового стилю в Україні

Тема 1.3. Поняття «фірмовий знак». Теорія і практика. Історичні проформи. Функції фірмових знаків, основні види фірмових знаків. Сучасні особливості фірмового знака.

Тема 1.3.1. Приклади розробки фірмового стилю і їх аналіз. Схема розробки фірмового стилю. Вибір тематики власно обраного фірмового стилю.

Тема 1.3.2. Поняття – «фірмовий знак». Приклади фірмового знака (логотипу) та їх роль у формуванні фірмового стилю. Вивчення і класифікація фірмових знаків за їх образом і змістовим навантаженням.

Тема 1.3.3. Аналіз графічних символів і знаків сучасних світових і вітчизняних організацій задля адаптації і застосування в завданні. Розробка чорно-білих і кольорових варіантів, виконання в техніці векторної графіки.

Тема 1.3.4. Розробка фірмового знака (логотипу) власно обраної назви організації, установи, підприємства. Виконання ескізів різних варіантів фірмового знака з урахуванням психологічного сприйняття образного вирішення літери, монограми або слова, у яких передається їх змістове навантаження.

Тема 1.3.5. Використання модульної сітки в розробці фірмового знака та фірмового стилю організації.

Тема 1.3.6. Розробка фірмового кольору установи, організації на основі з урахуванням змісту їх діяльності. Образне кольорове вирішення.

Тема 1.3.7. Розробка елементів фірмового стилю службового пакета та документації (візитівка, бейдж, фірмовий бланк, службовий конверт, папка для ділових паперів). Роздрукування й оформлення роботи для подання на перевірку.

Блок 2. РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНА ПРОДУКЦІЯ

Змістовий блок 2. Комплексний підхід до проектування рекламної поліграфічної продукції на основі фірмового стилю установи, підприємства, організації

Тема 2.1. Українська знакова система як підґрунтя для розробки сучасних фірмових знаків. Типологія знаків стародавнього і сучасного мистецтва.

Тема 2.2. Розробка концепції бренду установи (організації). Формування основних напрямів стилю закладу. Характерні особливості й концептуальні відмінності. Комплексний підхід до проектування рекламної поліграфічної продукції.

Тема 2.2.1. Комплексний підхід до проектування рекламної поліграфічної продукції. Аналіз концепцій брендів установ, організацій, підприємств. Приклади рекламно-інформаційного супроводу світових і вітчизняних брендів.

Тема 2.2.2. Використання фірмового знака (логотипу) і фірмового стилю у брендуванні і створенні рекламно-інформаційного супроводу компанії, організації, установи.

Тема 2.2.3. Проектування рекламної листівки, рекламного буклета, плаката, запрошення, флаєра акції компанії, організації, установи, підприємства.

Тема 2.2.4. Проектування пакувальної продукції компанії, організації, підприємства (упаковка під продукцію, пакети, пакувальний папір та ін.).

Тема 2.2.5. Проектування сувенірної продукції компанії, організації, установи, підприємства або проведення будь-якої акції (календар, чашка, футболка, ручки, пам'ятні значки, вимпели та ін.).

Тема 2.2.6. Роздрукування й оформлення роботи для подання на перевірку.

Блок 3. КОМПЛЕКСНИЙ ДИЗАЙН-ПРОЕКТ ПРИМІЩЕННЯ, УСТАНОВИ, ПІДПРИЄМСТВА, ОРГАНІЗАЦІЇ

Змістовий блок 3. Проектування й макетування комплексного дизайн-проекту приміщення установи, підприємства, організації

Тема 3.1. Комплексний підхід до проектування офісного приміщення, виставкової експозиції компанії тощо. Технології та матеріали.

Тема 3.2. Принципи формування виставкової експозиції. Розробка і створення макета виставкової експозиції.

Тема 3.2.1. Комплексне дизайн-проекування офісного приміщення, виставкової експозиції компанії, організації, установи. Аналіз аналогової інформації, її систематизація і виділення основних характерних рис.

Тема 3.2.2. Використання фірмового знаку (логотипу), фірмового стилю та всього комплексу рекламно-інформаційного супроводу в дизайн-проекуванні приміщення компанії, організації, установи (офісу, виставкового павільйону, рекламного майданчика до свята та ін.).

Тема 3.2.3. Розробка дизайн-проекту розміщення конструктивних, рекламно-інформаційних матеріалів у приміщенні з урахуванням стаціонарних об'єктів.

Тема 3.2.4. Виготовлення макета елемента комплексного дизайн-проекту приміщення компанії, організації, установи (офісу, виставкового павільйону, рекламного майданчика до свята та ін.).

Тема 3.2.5. Виготовлення макета приміщення компанії, організації, установи (офісу, виставкового павільйону, рекламного майданчика до свята та ін.) за розробленим попередньо дизайн-проектом.

Тема 3.2.6. Роздрукування й оформлення роботи для подання на перевірку.

Блок 4. ВЕБ-САЙТ УСТАНОВИ, ОРГАНІЗАЦІЇ

Змістовий блок 4. Проекування і розробка рекламного інформаційного веб-ресурсу установи, організації

Тема 4.1. Формування рекламного інформаційного простору засобами графічного веб-дизайну. Аналітика і типологія веб-сайтів.

Тема 4.2. Практика проєкування і розробки веб-сайтів. Основні вимоги до створення рекламного інформаційного веб-продукту.

Тема 4.2.1. Аналіз концепцій розробок веб-сайтів установ, організацій, підприємств. Графічні і поліграфічні приклади розробок веб-сайтів відомих світових і вітчизняних брендів, інших установ, порівняння, класифікація.

Тема 4.2.2. Розробка концепції веб-сайту компанії, організації, установи на основі розробленого фірмового стилю з використанням рекламно-інформаційного супроводу. Визначення цільової аудиторії споживачів сайту і відповідного для неї зручного формату використання.

Тема 4.2.3. Розробка графічного наповнення й окремих елементів веб-сайту відповідно до змісту і напрямів його використання. Визначення кольору, забезпечення зручної навігації, стилістики заголовків і загального порядку розміщення сторінок.

Тема 4.2.4. Розробка головної сторінки веб-сайту компанії, організації, установи в графічному редакторі Coral Draw. Урахування психології сприйняття візуальної інформації.

Тема 4.2.5. Розробка допоміжних сторінок компанії, організації, установи. Урахування психології сприйняття візуальної інформації залежно від розміру, кольору, тональності і послідовності розміщення її елементів.

Тема 4.2.6. Роздрукування й оформлення роботи для подання на перевірку.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма навчання						заочна форма навчання					
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Блок 1. ФІРМОВИЙ СТИЛЬ. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД У РОЗРОБЦІ ФІРМОВОГО СТИЛЮ												
Змістовий блок 1. Поняття й основні складники фірмового стилю												
Тема 1.1. Поняття «фірмовий стиль». Історичні відомості про виникнення фірмового стилю. Фірмовий стиль як різновид графічного дизайну.		2		10		12						
Тема 1.2. Основні складники фірмового стилю. Нові тенденції сучасного фірмового стилю в Україні		2		10		12						
Тема 1.3. Поняття «фірмовий знак». Теорія і практика. Історичні проформи. Функції фірмових знаків, основні види фірмових знаків. Сучасні особливості фірмового знака.		2		10		12						
Разом (змістовий блок 1)	36	6		30		36						

Блок 2. РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНА ПРОДУКЦІЯ											
Змістовий блок 2. Комплексний підхід до проектування рекламної поліграфічної продукції на основі фірмового стилю установи, підприємства, організації											
Тема 2.1. Українська знакова система як підґрунтя для розробки сучасних фірмових знаків. Типологія знаків стародавнього і сучасного мистецтва.		2		14		18					
Тема 2.2. Розробка концепції бренду установи (організації). Формування основних напрямів стилю закладу. Характерні особливості й концептуальні відмінності. Комплексний підхід до проектування рекламної поліграфічної продукції.		2		14		18					
Разом (змістовий блок 2)	32	4		28		36					
Блок 3. КОМПЛЕКСНИЙ ПРОЕКТ ПРИМІЩЕННЯ УСТАНОВИ, ПІДПРИЄМСТВА, ОРГАНІЗАЦІЇ											
Змістовий блок 3. Проектування й макетування комплексного проекту приміщення установи, підприємства, організації											
Тема 3.1. Комплексний підхід до проектування		2		16		18					

офісного приміщення, виставкової експозиції компанії тощо. Технології і матеріали.												
Тема 3.2. Принципи формування офісного приміщення, виставкової експозиції. Розробка і створення макета виставкової експозиції.		2		16		18						
Разом (змістовий блок 3)	36	4		32		36						
Блок 4. ВЕБ-САЙТ УСТАНОВИ, ОРГАНІЗАЦІЇ												
Змістовий блок 4. Проектування і розробка рекламного інформаційного веб-ресурсу установи, організації												
Тема 4.1. Формування рекламного інформаційного простору засобами графічного веб-дизайну. Аналітика і типологія веб-сайтів.		2		8		20						
Тема 4.2. Практика проектування й розробки веб-сайтів. Основні вимоги до створення рекламного інформаційного веб-продукту.		2		8		18						

Разом (змістовий блок 4)	20	4	16	38						
2. Усього годин	124	18	106	146						

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Змістовий блок 1. Поняття й основні складники фірмового стилю		30	
1.	Лабораторне заняття 1. Приклади розробки фірмового стилю і їх аналіз. Схема розробки фірмового стилю. Вибір тематики власно обраного фірмового стилю.	2	
2.	Лабораторне заняття 2. Поняття «фірмовий знак». Приклади фірмового знака (логотипу) і їх роль у формуванні фірмового стилю. Вивчення і класифікація фірмових знаків за їх образним і змістовим навантаженням.	2	
3.	Лабораторне заняття 3. Аналіз графічних символів і знаків сучасних світових і вітчизняних організацій задля адаптації і застосування в завданні. Розробка чорно-білих і кольорових варіантів, виконання в техніці векторної графіки	4	
4.	Лабораторне заняття 4. Розробка фірмового знака (логотипу) власно обраної назви організації, установи, підприємства. Виконання ескізів різних варіантів фірмового знака з урахуванням психологічного сприйняття образного вирішення літери, монограми або слова, у яких передається їх змістовне навантаження.	4	
5.	Лабораторне заняття 5. Використання модульної сітки в розробці фірмового знака і фірмового стилю організації.	4	
6.	Лабораторне заняття 6. Розробка фірмового кольору установи, організації на основі з урахуванням змісту їх діяльності. Образне кольорове вирішення.	4	
7.	Лабораторне заняття 7. Розробка елементів	10	

	фірмового стилю службового пакета і документації (візитівка, бейдж, фірмовий бланк, службовий конверт, папка для ділових паперів). Роздрукування й оформлення роботи для подання на перевірку.		
Змістовий блок 2. Комплексний підхід до проектування рекламної поліграфічної продукції на основі фірмового стилю установи, підприємства, організації		28	
1.	Лабораторне заняття 1. Комплексний підхід до проектування рекламної поліграфічної продукції. Аналіз концепцій брендів установ, організацій, підприємств. Приклади рекламно-інформаційного супроводу світових і вітчизняних брендів.	2	
2.	Лабораторне заняття 2. Використання фірмового знака (логотипу) і фірмового стилю у брендуванні і створенні рекламно-інформаційного супроводу компанії, організації, установи.	2	
3.	Лабораторне заняття 3. Проектування рекламної листівки, рекламного буклета, плаката, запрошення, флаера акції компанії, організації, установи, підприємства.	6	
4.	Лабораторне заняття 4. Проектування пакувальної продукції компанії, організації, підприємства (упаковка під продукцію, пакети, пакувальний папір та ін.).	8	
5.	Лабораторне заняття 5. Проектування сувенірної продукції компанії, організації, установи, підприємства або проведення будь-якої акції (календар, чашка, футболка, ручки, пам'ятні значки, вимпели та ін.).	8	
6.	Лабораторне заняття 6. Роздрукування й оформлення роботи для подання на перевірку.	2	
Змістовий блок 3. Проектування й макетування комплексного проекту приміщення установи, підприємства, організації		32	
1.	Лабораторне заняття 1. Комплексне дизайн-проектування офісного приміщення, виставкової експозиції компанії, організації, установи. Аналіз аналогової інформації, її систематизація і виділення основних характерних рис.	4	

2.	Лабораторне заняття 2. Використання фірмового знака (логотипу), фірмового стилю і всього комплексу рекламно-інформаційного супроводу в дизайн-проекуванні приміщення компанії, організації, установи (офісу, виставкового павільйону, рекламного майданчика до свята та ін.).	4	
3.	Лабораторне заняття 3. Розробка дизайн-проекту розміщення конструктивних, рекламно-інформаційних матеріалів у приміщенні з урахуванням стаціонарних об'єктів.	4	
4.	Лабораторне заняття 4. Виготовлення макета елемента комплексного дизайн-проекту приміщення компанії, організації, установи (офісу, виставкового павільйону, рекламного майданчика до свята та ін.).	8	
5.	Лабораторне заняття 5. Виготовлення макета приміщення компанії, організації, установи (офісу, виставкового павільйону, рекламного майданчика до свята та ін.) за розробленим попередньо дизайн-проектом.	10	
6.	Лабораторне заняття 6. Роздрукування й оформлення роботи для подання на перевірку.	2	
Змістовий блок 4. Проектування і розробка рекламного інформаційного веб-ресурсу установи, організації		16	
1.	Лабораторне заняття 1. Аналіз концепцій розробок веб-сайтів установ, організацій, підприємств. Графічні і поліграфічні приклади розробок веб-сайтів відомих світових і вітчизняних брендів, інших установ, порівняння, класифікація.	2	
2.	Лабораторне заняття 2. Розробка концепції веб-сайту компанії, організації, установи на основі розробленого фірмового стилю з використанням рекламно-інформаційного супроводу. Визначення цільової аудиторії споживачів сайту і відповідного для неї зручного формату використання.	2	
3.	Лабораторне заняття 3. Розробка графічного наповнення й окремих елементів веб-сайту відповідно до змісту і напрямів його використання. Визначення кольору, забезпечення зручної навігації, стилістики	2	

	заголовків і загального порядку розміщення сторінок.		
4.	Лабораторне заняття 4. Розробка головної сторінки веб-сайту компанії, організації, установи в графічному редакторі Coral Draw. Урахування психології сприйняття візуальної інформації.	4	
5.	Лабораторне заняття 5. Розробка допоміжних сторінок компанії, організації, установи. Урахування психології сприйняття візуальної інформації залежно від розміру, кольору, тональності і послідовності розміщення її елементів.	4	
6.	Лабораторне заняття 6. Роздрукування й оформлення роботи для подання на перевірку.	2	
	Разом	106	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Змістовий блок 1. Поняття й основні складники фірмового стилю		36	
1.	Самостійна робота 1. Пошук аналогів розробок фірмового стилю і їх аналіз.	6	
2.	Самостійна робота 2. Копіювання фірмових знаків, що функціонують нині в рекламному просторі.	6	
3.	Самостійна робота 3. Збір сучасних українських фірмових знаків.	6	
4.	Самостійна робота 4. Виконання розробленої на лабораторних заняттях концепції в матеріалі (техніка колаж у програмах растрової й векторної графіки).	6	
5.	Самостійна робота 5. Збір, систематизація й обробка необхідного векторного, растрового та фотоматеріалу для виконання лабораторних завдань.	6	
6.	Самостійна робота 6. Робота з необхідними кліп-артами для виконання завдань.	6	
Змістовий блок 2. Комплексний підхід до		36	

проектування рекламної поліграфічної продукції на основі фірмового стилю установи, підприємства, організації			
1.	Самостійна робота 1. Додатковий пошук аналогової інформації з проектування рекламної поліграфічної продукції і прикладів рекламно-інформаційного супроводу світових і вітчизняних брендів.	6	
2.	Самостійна робота 2. Копіювання й систематизація зразків рекламної, пакувальної та сувенірної продукції відомих світових і вітчизняних брендів.	6	
3.	Самостійна робота 3. Збір, систематизація й обробка необхідного векторного, растрового та фотоматеріалу для виконання лабораторних завдань.	6	
4.	Самостійна робота 4. Робота з необхідними кліп-артами для виконання завдань.	6	
5.	Самостійна робота 5. Вивчення напрямів цінової політики й ціноутворення щодо виготовлення рекламно-інформаційної і сувенірної продукції, економічна доцільність виготовлення того чи того виду продукції.	6	
6.	Самостійна робота 6. Розрахунок пакета цін на власні розробки рекламно-інформаційного супроводу компанії, організації, установи, підприємства.	6	
Змістовий блок 3. Проектування й макетування комплексного проекту приміщення установи, підприємства, організації		36	
1.	Самостійна робота 1. Збір та аналіз аналогової інформації з проектування приміщень компанії, організації, установи, її систематизація і виділення основних характерних рис.	4	
2.	Самостійна робота 2. Вивчення аналогової продукції щодо їх конструктивного і технічного складника, ергономіки та зручності користування.	4	
3.	Самостійна робота 3. Пошуки концептуальної ідеї створення власної концепції дизайн-проекту приміщення компанії, організації, установи.	6	
4.	Самостійна робота 4. Вивчення, пошук і збір матеріалів, необхідних для виготовлення макета дизайн-проекту приміщення компанії,	6	

	організації, установи.		
5.	Самостійна робота 5. Виготовлення окремих дрібних елементів і деталей макета дизайн-проекту приміщення компанії, організації, установи.	6	
6.	Самостійна робота 6. Кольорове роздрукування та збирання макета приміщення (офісу, виставкової експозиції, рекламного майданчика, подіуму та ін.)	6	
7.	Самостійна робота 7. Розрахунок економічних витрат на виготовлення власного проекту відповідно до умовного приміщення. Вивчення ціноутворення на матеріали для оформлення.	4	
Змістовий блок 4. Проектування і розробка рекламного інформаційного веб-ресурсу установи, організації		38	
1.	Самостійна робота 1. Збір інформації з розробок веб-сайтів установ, організацій, підприємств, графічних і поліграфічних прикладів розробок веб-сайтів відомих світових і вітчизняних брендів, інших установ, порівняння, класифікація.	6	
2.	Самостійна робота 2. Пошуки концептуальної ідеї створення власної концепції веб-сайту компанії, організації, установи.	8	
3	Самостійна робота 3. Пошук та обробка фотографічного матеріалу, необхідного для розробки веб-сайту компанії, організації, установи.	8	
4.	Самостійна робота 4. Робота з необхідними кліп-артами для виконання лабораторних завдань.	8	
5.	Самостійна робота 5. Кольорове роздрукування й оформлення для подання на перевірку макета розробки веб-сайту приміщення (офісу, виставкової експозиції, рекламного майданчика, подіуму та ін.)	8	
Разом		146	

8. Методи навчання

Збір, аналіз та узагальнення кращих світових і вітчизняних аналогів розробки фірмового стилю, брендів установ, організацій і компаній, усього комплексу рекламно-інформаційного супроводу їх економічної діяльності; конструювання і моделювання макетної продукції з використанням площинних зображень та об'ємних форм; образно-естетичне вирішення

графем і знаків у розробці фірмового стилю, бренду та їх органічне використання в інших видах рекламно-інформаційної продукції; методи практичної роботи з матеріалами для макетування, креслярським приладдям та ін.; методи візуальної (графічної) трансформації форми, образної і морфологічної трансформації; методи актуалізації художньо-естетичних знань з дизайн-проекування, естетизації природного і предметного середовища, самоорганізації естетичної культури студентів (самовідчуття, самоусвідомлення, самореалізація) у створенні дизайн-проектів, самостійний аналіз і спостереження студентів (відбір та узагальнення результатів), створення ситуації новизни (творчого пошуку) ідеї проекту, використання життєвого досвіду студентів тощо.

9. Методи контролю

Поточний контроль, модульні та міжсесійні перегляди, підсумкові екзаменаційні кафедральні перегляди, виконання творчих робіт.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

1. залік (6 семестр)

Поточна робота				сума
Вид роботи	Змістовий блок 1			
	T1	T2	T3	
лекції	2	2	2	6
лабораторні	23	23	24	70
самостійні	8	8	8	24
Разом	33	33	34	100

T.1, T.2, T.3 – теми

Під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни заліковий кредит розподіляється так:

1. Відвідування лекційних занять – 6 балів (2 бали за 1 відвідування).
2. Виконання лабораторних робіт – 70 балів (10 балів за 1 виконану лабораторну роботу).
3. Опрацювання завдань самостійної роботи – 24 бали (4 балів за 1 виконану самостійну роботу).

2. залік (7 сем.)

Поточна робота			сума
Вид роботи	Змістовий блок 2		
	T1	T2	

лекції	2	2	4
лабораторні	36	36	72
самостійні	12	12	24
Разом	50	50	100

Т.1, Т.2 – теми

Під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни заліковий кредит розподіляється так:

1. Відвідування лекційних занять – 4 бали (2 бали за відвідування).
2. Виконання лабораторних робіт – 72 бали (6 балів за 1 виконану лабораторну роботу).
3. Опрацювання завдань самостійної роботи – 24 бали (4 бали за 1 виконану самостійну роботу).

екзамен (8 сем.)

Поточна робота				max	Підсумковий тест (екзамен)	сума	
Вид роботи	Змістовий блок 3		Змістовий блок 4				
	T1	T2	T3	T4			
лекції	2	2	2	2	8	20	100
лабораторні	15	15	15	15	60		
самостійні	3	3	3	3	12		
Разом	20	20	20	20	80		

Т1.1, Т1.2 – теми

Під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни заліковий кредит розподіляється так:

1. Відвідування лекційних занять – 8 балів (2 бали за відвідування).
2. Виконання лабораторних робіт – 60 балів (5 балів за 1 виконану лабораторну роботу).
3. Опрацювання завдань самостійної роботи – 12 балів (1 бал за 1 виконану самостійну роботу).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка ЄКТС	100-бальна система оцінювання
Екзамен (чотирирівнева)	Залік (дворівнева)		
відмінно	зараховано	A	90-100
добре	зараховано	B	80-89
		C	71-79
задовільно	зараховано	D	61-70
		E	50-60
незадовільно	незараховано	FX	30-49
		F	0-29

11. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення (конспекти лекцій, лабораторних занять), розроблені завдання, зразки виконаних творчих робіт, наочно-методичні матеріали і рекомендації.

12. Рекомендована література**Базова:**

1. Азгальдов Г. Г. Красота сооружений и количественная мера / Г. Г. Азгальдов. – Архитектура СССР, 1968. – №9. – С. 8-12.
2. Азизян И. Н. Цветовая композиция в современной архитектуре / И. Н. Азизян // Композиция в современной архитектуре. – М. : ЦНИИ теории и истории архитектуры, 1973. – С. 14-22.
3. Андрущенко Т. Феномен естетичного : базові підвалини його сучасного пізнання / Т. Андрущенко // Вища освіта України. – 2008. – № 2. – С. 112-118.
4. Барташевич А. А. Основы художественного конструирования / А. А. Барташевич. – Мн. : Выш. шк., 1984. – 224 с.
5. Блохин В. В. Архитектура интерьера промышленных зданий / В. В. Блохин. – М. : Стройиздат, 1973. – 148 с.
6. Волкова В. В. Дизайн рекламы : [учебное пособие] / В. В. Волкова. – М. : Книжный дом «Университет», 1999.
7. Волкотруб И. Т. Основы художественного конструирования / И. Т. Волкотруб. – К. : Высшая школа, 1998. – 428 с.
8. Гурский Ю. А. Photoshop CS. Трюки и эффекты / Ю. А. Гурский, А. В. Васильев. – С-Питер, 2005-195 с.: ил.
9. Даниленко В. Я. Основы дизайну / В. Я. Даниленко. – К. : 1966. – 92 с.
10. Дериберс М. Цвет в деятельности человека / М. Дериберс. – М. : Сов. художник, 1964. – 88 с.

11. Дижур А. Л. Фирменный стиль / А. Л. Дижур. – М. : ВНИИТЭ, 1973 (альбом).
12. Ефимов А. В. Изучение формообразующего действия цвета на макетах / А. В. Ефимов. – М. : Архитектура СССР, 1972, – № 8. – С. 1-3.
13. Зайцев Г. К. Графика и архитектурное творчество / Г. К. Зайцев. – М. : Стройиздат, 1979. – 160 с.
14. Зоз Н. И. Свет и цвет на производстве / Н. И. Зоз, Б. В. Шафранов. – М. : Медицина, 1970. – 32 с.
15. Калугін С. Н. Естетичне виховання засобами мистецтва / С. Н. Калугін. – К. : Рад. школа, 1992. – 198 с.
16. Кишик А. Adobe Photoshop 7.0. Эффективный самоучитель / А. Кишик. – СПб. : ООО «ДиаСофтЮП», 2003. – 368 с.
17. Коваль П. Естетичне виховання школярів / П. Коваль. – К. : Знання УРСР, 1984. – 87 с.
18. Снарський О. В. Шрифт в мистецтві художнього оформлення / О. В. Снарський. – К. : Реклама, 1975. – 356 с.
19. Степанова А. В. Объемно-пространственная композиция / А. В. Степанова. – М. : Стройиздат, 1993. – 265 с.
20. Тайц А. М. CorelDRAW 10: все программы пакета / А. М. Тайц, А. А. Тайц. – СПб. : БХВ-Петербург, 2001. – 452 с.

Допоміжна:

1. Ашкенази Г. И. Цвет в природе и технике / Г. И. Ашкенази. – М. : Энергия, 1974. – 94 с.
2. Буляница Т. В. Дизайн на компьютере / Т. В. Буляница. – СПб., 2003. – 205 с.
3. Логвиненко Г. М. Декоративная композиция / Г. М. Логвиненко. – М. : Владос, 2004. – 144 с.
4. Калмыкова Н. В. Макетирование / Н. В. Калмыкова, Н. А. Максимова. – М. : Архитектура-С, 2004. – 123 с.
5. Ким Л. 3D Studio MAX 4/5 для дизайнера. Искусство трехмерной анимации : пер с англ. / Л. Ким. – К. : ООО «ТИД «ДС», 2002. – 848 с.
6. Ковтанюк Ю. С. Corel DRAW 11 для дизайнера / Ю. С. Ковтанюк ; под ред. С. В. Соловьяна. – К. : Юниор, 2003. – 1040 с.
7. Колейчук В. Ф. О комбинаторном формообразовании / В. Ф. Колейчук // Художественные и комбинаторные проблемы формообразования. – М., 1979. – С. 32-39.
8. Колейчук В. Ф. Комбинаторика элементов архитектурной формы / В. Ф. Колейчук // Композиция в современной архитектуре. – М., 1973. – С. 143-151.
9. Куленко М. Я. Графічний дизайн / М. Я. Куленко. – К. : КНУБА, 2003. – 144 с.
10. Куленко М. Я. Основы графического дизайна : [підручник] / М. Я. Куленко. – К. : Кондор, 2006. – 492 с.

11. Михайленко В. Е. Основи композиції. Геометричні аспекти художнього формотворення / В. Е. Михайленко. – К. : Каравелла, 2004.
12. Сомов Ю. С. Композиция в технике / Ю. С. Сомов. – М. : Машиностроение, 1977. – 269 с.
13. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над комплексними проектами розробки веб-сайтів : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КП, 2014. – 34 с.
14. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення Криворізького державного педагогічного університету : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів спеціальності 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : КДПУ, 2017. – 70 с.
15. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення Криворізького професійного гірничо-технологічного ліцею : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КП, 2015. – 65 с.
16. Победин В. А. Знаки в графическом дизайне / В. А. Победин. – Харьков : Ранок, 2001. – 96 с.

13. Інформаційні ресурси

Бібліотека ДВНЗ «Криворізький державний педагогічний університет», міська бібліотека мистецтв, інформативна база факультету мистецтв, електронні ресурси.

1. Основні відомості про виробництво друкованої продукції. – Режим доступу : <http://poligrafija-pereplet.kiev.ua/poligrafija/virobnitstvo-druk.html>.

2. Додрукарська підготовка оригінал-макетів. – Режим доступу : <http://www.ulanchenko.com/books/gd-prepress/colormodels.html>

3. Volodymyr Tomashevskiy. <https://orcid.org/0000-0002-9849-8569>

4. Volodymyr Tomashevskiy.

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=g5Vba28AAAAJ&view_op=list_works&gmla=AJsN-F5Qtzk7uH2GEzeTYTB35Ndxfy4n2eZIm7cFRnGUwRMMr5CJpWGQh7YsxTNDevvn8y6tdvRMACuVmRVt6afiRdOLuXVG7Nh9ygL3GphhFCyO4qsMEtHXzGellVPmedDIdAX8c0B

Додаток Ж

Програма навчальної дисципліни «Основи формотворення» за спеціальністю 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво, укладена кандидатом педагогічних наук, доцентом Томашевським В.В.

521. 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифр спеціальності, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 8	Шифр і назва спеціальності (предметна спеціалізація) <u>022 Дизайн</u>	Нормативна	
		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 240		2,3	–
		Семестр	
		3,4,5	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2,5	Додаткова спеціальність (спеціалізація): <u>Дизайн графічний</u> <u>Дизайн інтер'єру</u> <u>Дизайн одягу та аксесуарів</u>	Лекції	
		18 год.	–
		Практичні, семінарські	
		–	–
	Лабораторні		
	86 год.	–	
	Самостійна робота		
	136 год.	–	
Ступінь вищої освіти: <u>бакалавр</u> (бакалавр, магістр)	Індивідуальні завдання: –		
	Вид контролю: <u>залік (3 с.)</u> <u>екзамен (5 с.)</u> (залік, екзамен)		

2. ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи формотворення» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ступеня вищої освіти «бакалавр» спеціальності 022 Дизайн.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є площинні, рельєфні, об'ємні та об'ємно-просторові композиції й об'єкти, їх перетворення і трансформація.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Основи формотворення» тісно переплітається з теоретичними знаннями і практичними навичками роботи з дисциплін підготовки бакалаврів означеної вище спеціальності, а саме: «Композиція в дизайні», «Кольорознавство», «Шрифт», «Комплексне проектування», «Основи зовнішньої реклами», і є базовою дисципліною для подальшого вивчення й удосконалення знань з «Макетування та моделювання» навчального плану підготовки за ступенем «магістр» спеціальності 022 Дизайн.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування естетичного смаку в конструюванні площинних, рельєфних, об'ємних та об'ємно-просторових композицій і об'єктів, розвиток просторового уявлення й уяви, художньо-конструкторського мислення, асоціативних зав'язків.

Завдання: оволодіння навичками побудови композиційних форм за заданим образом та основним принципами формоутворення; навичками макетування; доведення форми відповідно до концептуальних принципів функціональності, естетичної виразності і конструктивності; майстерністю формоутворення, спираючись на основні його закони і послідовність виконання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: загальні поняття форми, основні види і закони її сприйняття; основні принципи формоутворення; способи наочного зображення (площинну й об'ємну побудову форми); загальні поняття композиції, основні види композиції; основні елементи композиції і закони її побудови; основні художні засоби і способи їх застосування в побудові композиції;

уміти: будувати форму за основними принципами формоутворення; будувати композицію за допомогою застосування основних композиційних засобів; будувати композицію із застосуванням графічних і пластичних засобів;

4. Програма навчальної дисципліни

Блок 1. ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ У ФОРМОТВОРЕННІ

Змістовий блок 1. Основні засади формотворення

Тема 1.1. Введення в дисципліну «Основи формотворення».

Дисципліна «Формоутворення». Що таке «формоутворення об'єктів»: вплив форми об'єктів на людину, на створення комфортного життєвого

середовища. Ідея. Природа – джерело ідей. Поняття «дизайн». Поняття антропометрії, ергономіки, тектоніки, біоніки.

Різноманітні художні та комбінаторні засоби. Графічні матеріали для дизайнера. Художні засоби побудови композиції. Комп'ютер як оптимальний інструмент дизайнера.

Закономірності естетичного сприйняття форми. Поняття, властивості та закономірності сприйняття: послідовність, вибірковість, реакція на рух, цілісність сприйняття, запам'ятовуваність, константність, співвідносність, ілюзорність, асоціативність, образність.

Тема 1.2. Основи композиції.

Основи композиції. Значення композиції і гармонійного колірною рішення при проектуванні графічних і об'ємно-просторових об'єктів. Ознаки композиційної побудови форми і принципи композиції

Засоби композиції. Поняття засобів композиції і їх значення. Засоби композиції: симетрія, рівновага, пропорційність, центр композиції, масштабність, ритм, контраст, нюанс та їх використання в дизайні. Симетричність. Симетрія: просторова (площинна, осьова, гвинтова), плоска (лінійна, точкова). Рівновага. Види рівноваги. Способи досягнення.

Засоби композиції. Поняття доміанти – композиційного центру. Варіанти організації композиційного центру. Формат пласкої композиції. Масштабність. Тотожність. Нюанс. Контраст. Ритм.

Засіб композиції – пропорційність. «Золотий перетин» і мистецтво. Історія «Золотого перетину». Тіло людини. Золотий перетин у природі та архітектурі. Різні види пропорційних співвідношень. Золотий прямокутник та золотий трикутник. «Золотий перетин» у природі.

Характер композиції. Композиція статична і динамічна, симетрична й асиметрична, врівноважена і неврівноважена. Відкрита і закрита композиція.

Види композиції Лінійна композиція. Фронтальна композиція. Об'ємно-фронтальна композиція. Об'ємно-просторова композиція.

Типи композиції Сюжетно-образотворча композиція. Декоративно-тематична композиція. Композиція предметних форм. Формальна композиція. Контрасти. Контраст величини, контраст форми, контраст тону.

Тема 1.2.1. Виконання рельєфної моделі з пластиліну (глини).

Тема 1.2.2. Виконання простої форми (моделі) з гіпсу.

Тема 1.2.3. Розробка і виконання об'ємної форми з паперу та картону

Блок 2. ОСНОВИ ФОРМОТВОРЕННЯ

Змістовий блок 2. Формотворення об'єктів

Тема 2.1. Загальні питання формотворення. Основні поняття формоутворення.

Формоутворення об'єктів. Формотворення в природі. Матеріали композиційного формоутворення.

Промисловий дизайн і художнє конструювання. Основні формотворчі чинники. Поняття форми. Психологічний вплив форми об'єкта на людину.

Тема 2.2. Основні принципи формотворення.

Властивості і якості об'ємно-просторової композиції. Гармонійна цілісність і підпорядкованість форм. Композиційна рівновага. Симетрія. Асиметрія. Динамічність. Статичність.

Трансформація об'єктів. Графічна (ахроматична) та кольорова трансформація форми. Засоби графічної трансформації. Пропорції і масштаб. Контраст, нюанс і нюансування. Ритм. Метричний метр. Тіні і пластика.

Об'ємна трансформація форми. Образна та морфологічна трансформація об'єкта. Поняття категорії композиції – тектоніки. Об'ємно-просторова структура. Ознаки композиційної побудови форми.

Тема 2.2.1. Стилізація природної (рослинної або тваринної) форми. Виконання ритмічних композицій. Композиція у квадраті.

Тема 2.2.2. Створення статичної та динамічної композицій на площині з геометричних фігур.

Тема 2.2.3. Створення симетричної та асиметричної композицій на площині з геометричних фігур.

Тема 2.2.4. Створення врівноваженої та неврівноваженої композицій на площині з геометричних фігур.

Тема 2.2.5. Виконання композиції на контраст величини.

Тема 2.2.6. Виконання композиції на контраст форми.

Тема 2.2.7. Виконання композиції на контраст тону.

Блок 3. МОДУЛЬНІСТЬ І КОМБІНАТОРИКА**Змістовий блок 3. Модульність і комбінаторика в природі, мистецтві та дизайні**

Тема 3.1. Поняття модуля. Модульна структура в природних об'єктах.

Стилізація. Види стилізації. Модульна координація об'ємно-просторової композиції.

Тема 3.2. Комбінаторні принципи в художньому формотворенні.

Комбінаторика в різних видах дизайну. Комбінаторні прийоми в архітектурі. Комбінаторні принципи в художньому формотворенні. Тектоніка біологічних конструкцій. Біонічні аспекти формотворення.

Тема 3.2.1. Виконання об'ємно-просторової композиції на прикладі статичної, динамічної, симетричної, асиметричної, врівноваженої, неврівноваженої композиції на площині.

Тема 3.2.2. Трансформація поверхні прямими, ламаними і кривими лініями. Графічна трансформація форми.

Тема 3.2.3. Об'ємна трансформація форми (кубічної, призми та ін.)

Тема 3.2.4. Трансформація природної (рослинної або тваринної) форми на основі одного або декількох, пов'язаних стилістично між собою, модулів

5. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма навчання					заочна форма навчання						
	усь ого	у тому числі				усь ого	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Блок 1. ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ У ФОРМОТВОРЕННІ												
Змістовий блок 1. Основні засади формотворення												
Тема 1.1. Введення в дисципліну «Основи формотворення».	18	1 0		8		22						
Тема 1.2. Основи композиції.	18	8		10		22						
Разом (змістовий блок 1)	36	1 8		18		44						
Блок 2. ОСНОВИ ФОРМОТВОРЕННЯ												
Змістовий блок 2. Формотворення об'єктів												
Тема 2.1. Загальні питання формотворення. Основні поняття формоутворення.				16		24						
Тема 2.2. Основні принципи формотворення.				16		22						
Разом (змістовий блок 2)	32			32		46						
Блок 3. МОДУЛЬНІСТЬ І КОМБІНАТОРИКА												
Змістовий блок 3. Модульність і комбінаторика в природі, мистецтві та дизайні												
Тема 3.1. Поняття модуля. Модульна структура в природних об'єктах.				18		24						
Тема 3.2. Комбінаторні принципи в художньому формотворенні.				18		22						

Разом (змістовий блок 3)	36		36		46							
1. Усього годин	104	18	86		136							

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	Заочна форма навчання
Змістовий блок 1. Основні засади формотворення		18	
1	Лабораторне заняття 1. Виконання рельєфної моделі з пластиліну (глини).	6	
2	Лабораторне заняття 2. Виконання простої форми (моделі) з гіпсу	6	
3	Лабораторне заняття 3. Розробка та виконання об'ємної форми з паперу та картону	6	
Змістовий блок 2. Формотворення об'єктів		32	
1	Лабораторне заняття 1. Стилзація природної (рослинної або тваринної) форми. Виконання ритмічних композицій. Композиція у квадраті.	8	
2	Лабораторне заняття 2. Створення статичної та динамічної композицій на площині з геометричних фігур.	4	
3	Лабораторне заняття 3. Створення симетричної й асиметричної композицій на площині з геометричних фігур.	4	
4	Лабораторне заняття 4. Створення врівноваженої та неврівноваженої композицій на площині з геометричних фігур.	4	
5	Лабораторне заняття 5. Виконання композиції на контраст величини.	4	
6	Лабораторне заняття 6. Виконання композиції на контраст форми.	4	
7	Лабораторне заняття 7. Виконання композиції на контраст тону.	4	
Змістовий блок 3. Модульність і комбінаторика в природі, мистецтві та дизайні		36	
1	Лабораторне заняття 1. Виконання об'ємно-просторової композиції на прикладі статичної, динамічної, симетричної, асиметричної,	8	

	врівноваженої, неврівноваженої композиції на площині.		
2	Лабораторне заняття 2. Трансформація поверхні прямими, ламаними і кривими лініями. Графічна трансформація форми.	8	
3	Лабораторне заняття 3. Об'ємна трансформація форми (кубічної, призми та ін.)	8	
4	Лабораторне заняття 4. Трансформація природної (рослинної або тваринної) форми на основі одного або декількох, пов'язаних стилістично між собою, модулів	8	
	Разом	86	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Змістовий блок 1. Основні засади формотворення		44	
1	Самостійна робота 1. Опрацювання базової та додаткової літератури з питань і матеріалів лекцій дисципліни «Основи формотворення» відповідно до програми.	26	
2	Самостійна робота 2. Підготовка необхідного матеріалу та інструментарію для виконання лабораторних робіт з виготовлення рельєфної моделі з пластиліну (глини).	6	
3	Самостійна робота 3. Підготовка необхідного матеріалу та інструментарію для виконання лабораторних робіт з виготовлення простої форми (моделі) з гіпсу.	6	
4	Самостійна робота 4. Підготовка необхідного матеріалу та інструментарію для виконання лабораторних робіт з виготовлення об'ємної форми з паперу та картону.	6	
Змістовий блок 2. Формотворення об'єктів		46	
1	Самостійна робота 1. Вивчення аналогів стилізації природних (рослинних або тваринних) форм, народної орнаментики з використанням етнічних мотивів.	3	
2	Самостійна робота 2. Підготовка необхідного матеріалу та інструментарію для виконання	3	

	лабораторних робіт зі стилізації природних форм і побудови ритмічних композицій.		
3	Самостійна робота 3. Ескізування, уточнення й оформлення виконаної лабораторної роботи для подання на перегляд.	3	
4	Самостійна робота 4. Вивчення аналогів розробок статичної та динамічної композицій на площині.	3	
5	Самостійна робота 5. Підготовка необхідного матеріалу й інструментарію для виконання лабораторних робіт зі створення статичної та динамічної композицій на площині.	3	
6	Самостійна робота 6. Ескізування, уточнення й оформлення виконаної лабораторної роботи для подання на перегляд.	3	
7	Самостійна робота 7. Вивчення аналогів розробок симетричної й асиметричної композицій на площині.	3	
8	Самостійна робота 8. Підготовка необхідного матеріалу й інструментарію для виконання лабораторних робіт зі створення симетричної й асиметричної композицій на площині.	3	
9	Самостійна робота 9. Ескізування, уточнення й оформлення виконаної лабораторної роботи для подання на перегляд.	3	
10	Самостійна робота 10. Вивчення аналогів розробок врівноваженої та неврівноваженої композицій на площині.	3	
11	Самостійна робота 11. Підготовка необхідного матеріалу й інструментарію для виконання лабораторних робіт зі створення врівноваженої та неврівноваженої композицій на площині.	3	
12	Самостійна робота 12. Ескізування, уточнення й оформлення виконаної лабораторної роботи для подання на перегляд.	3	
13	Самостійна робота 13. Вивчення аналогів розробок і виконаних вправ з композиції на площині на контраст величини, форми і тону.	3	
14	Самостійна робота 14. Підготовка необхідного матеріалу й інструментарію для виконання лабораторних робіт зі створення композицій на контраст величини, форми і тону.	3	
15	Самостійна робота 15. Ескізування, уточнення й оформлення виконаної лабораторної роботи для	4	

	подання на перегляд.		
Змістовий блок 3. Модульність і комбінаторика в природі, мистецтві та дизайні		46	
1	Самостійна робота 1. Вивчення аналогів розробок і виконаних об'ємно-просторових композицій.	3	
2	Самостійна робота 2. Підготовка необхідного матеріалу й інструментарію для виконання лабораторних робіт зі створення об'ємно-просторових композицій.	3	
3	Самостійна робота 3. Відпрацювання навичок роботи з розгортками з паперу або картону.	3	
4	Самостійна робота 4. Ескізування, уточнення й оформлення виконаної об'ємно-просторової композиції для подання на екзаменаційний перегляд.	3	
5	Самостійна робота 5. Вивчення аналогів розробок і виконаних вправ графічної трансформації форми.	3	
6	Самостійна робота 6. Підготовка необхідного матеріалу й інструментарію для виконання лабораторних робіт зі створення графічно трансформованої форми.	3	
7	Самостійна робота 7. Відпрацювання навичок роботи з розгортками з паперу або картону, рівномірного та якісного покриття фарбами паперових поверхонь.	3	
8	Самостійна робота 8. Ескізування, уточнення й оформлення виконаної графічно трансформованої форми для подання на екзаменаційний перегляд.	3	
9	Самостійна робота 9. Вивчення аналогів розробок і виконаних вправ з об'ємної трансформації форми на основі простих геометричних тіл (куб, призма та ін.).	3	
10	Самостійна робота 10. Підготовка необхідного матеріалу й інструментарію для виконання лабораторних робіт з об'ємної трансформації форми.	3	
11	Самостійна робота 11. Відпрацювання навичок роботи з розгортками з паперу або картону, використання необхідної текстури при підборі матеріалу для виконання.	3	
12	Самостійна робота 12. Ескізування, уточнення й оформлення виконаної об'ємно трансформованої	3	

	форми для подання на екзаменаційний перегляд.		
13	Самостійна робота 13. Вивчення аналогів розробок і виконаних вправ з трансформації природної форми на основі одного або декількох модулів, пов'язаних між собою стилістично.	3	
14	Самостійна робота 14. Підготовка необхідного матеріалу й інструментарію для виконання лабораторних робіт з трансформації природної форми.	3	
15	Самостійна робота 15. Відпрацювання навичок роботи з розгортками з паперу або картону.	2	
16	Самостійна робота 16. Ескізування, уточнення й оформлення виконаної трансформованої форми для подання на екзаменаційний перегляд.	2	
	Разом	136	

8. Методи навчання

Аналіз та узагальнення кращих аналогів формотворення, методи трансформації форми, методи художнього конструювання, методи стилізації природних форм, створення стрічкової та іншої орнаментики на основі створеного стилізованого елемента, методи візуальної (графічної) трансформації форми, образної та морфологічної трансформації, методи практичної роботи з матеріалами для макетування, креслярським приладдям та ін., методи практичного показу та демонстрації наочно-методичних матеріалів і рекомендацій для студентів спеціальності «Дизайн», методи актуалізації знань з естетичної культури, естетизації природного і предметного середовища, самоорганізації естетичної культури студентів (самовідчуття, самоусвідомлення, самореалізація), самостійний аналіз і спостереження студентів (відбір та узагальнення результатів), створення ситуації новизни (творчого пошуку) ідеї проекту, використання життєвого досвіду студентів тощо.

9. Методи контролю

Поточний контроль, модульні та міжсесійні перегляди, підсумкові екзаменаційні кафедральні перегляди, виконання творчих робіт.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

1. залік (3 семестр)

Поточна робота		сума
Вид роботи	Змістовий блок 1	
	Т 1.1	Т 1.2
лекції	9	9
лаборат	27	27
		18
		54

орні			
самостійні	14	14	28
Разом	50	50	100

Т 1.1, Т 1.2 – теми

Під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни заліковий кредит розподіляється так:

1. Відвідування лекційних занять – 18 балів (1 бал за 1 відвідування).
2. Виконання лабораторних робіт – 54 балів (18 балів за 1 виконану лабораторну роботу).
3. Опрацювання завдань самостійної роботи – 28 балів (6 балів за 1 виконану самостійну роботу).

екзамен (5 семестр)

Поточна робота					max	Підсумковий тест (екзамен)	сума
Вид роботи	Змістовий блок 2		Змістовий блок 3				
	T2.1	T2.2	T3.1	T3.2			
лекції							
лабораторні	14	14	8	8	44		
самостійні	8	8	8	8	32		
Разом	22	22	16	16	76	24	100

Т 2.1, Т 2.2, Т 3.1, Т 3.2 – теми

Під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни заліковий кредит розподіляється так:

1. Виконання лабораторних робіт – 44 бали (4 бали за 1 виконану лабораторну роботу).
2. Опрацювання завдань самостійної роботи – 32 бали (1 бал за 1 виконану самостійну роботу).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка ЄКТС	100-бальна система оцінювання
Екзамен (чотирирівнева)	Залік (дворівнева)		
відмінно	зараховано	A	90-100
добре	зараховано	B	80-89
		C	71-79
задовільно	зараховано	D	61-70
		E	50-60
незадовільно	незараховано	FX	30-49
		F	0-29

11. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення (конспекти лекцій, лабораторних занять), розроблені завдання, зразки виконаних творчих робіт, наочно-методичні матеріали.

12. Рекомендована література**Базова:**

1. Буляница Т. В. Дизайн на комп'ютері / Т. В. Буляница. – С-Питер., 2003. – 205 с.
2. Логвиненко Г. М. Декоративная композиция / Г. М. Логвиненко. – М. : Владос, 2004. – 144 с.: ил.
3. Калмыкова Н. В. Макетирование / Н. В. Калмыкова, Н. А. Максимова. – М. : Архитектура-С, 2004. – 123 с.: ил.
4. Михайленко В. Е. Основи композиції. Геометричні аспекти художнього формотворення / В. Е. Михайленко. – К. : Каравелла, 2004.
5. Сомов Ю. С. Композиция в технике / Ю. С. Сомов. – М. : Машиностроение, 1977. – 269 с.: ил.

Допоміжна

1. Волкотруб И. Т. Основы художественного конструирования / И. Т. Волкотруб. – К. : Высшая школа, 1998. – 428 с.
2. Гурский Ю. А. Photoshop CS. Трюки и эффекты / Ю. А. Гурский, А. В. Васильев. – С-Питер, 2005. – 195 с.: ил.
3. Колейчук В. Ф. Комбинаторика элементов архитектурной формы / В. Ф. Колейчук // Композиция в современной архитектуре. – М., 1973. – С. 143-151.
4. Колейчук В. Ф. О комбинаторном формообразовании / В. Ф. Колейчук // Художественные и комбинаторные проблемы формообразования. – М., 1979. – С. 32-39.

5. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над об'ємними художньо-естетичними композиціями, присвяченими трансформації природної форми : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : КДПУ, 2010. – 28 с.
6. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над об'ємними художньо-естетичними композиціями, присвяченими трансформації природної форми : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КПІ, 2012. – 21 с.
7. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над об'ємними художньо-естетичними композиціями, присвяченими трансформації природної форми : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КПІ, 2013. – 16 с.
8. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над художньо-естетичними вправами, присвяченими зображенню контрасту величини, форми і тону : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КПІ, 2013. – 54 с.
9. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над художньо-естетичними вправами, присвяченими створенню статичної, динамічної, симетричної, асиметричної, врівноваженої, невірноваженої композицій: наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КПІ, 2014. – 61 с.
10. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над об'ємними художньо-естетичними композиціями, присвяченими трансформації природної форми на основі одного або декількох модулів : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КПІ, 2015. – 25 с.
11. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над об'ємними художньо-естетичними композиціями, присвяченими трансформації природної форми на основі одного або декількох модулів : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів спеціальності 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : КДПУ, 2016. – 26 с.

12. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над об'ємними художньо-естетичними композиціями, присвяченими трансформації природної форми на основі одного або декількох модулів : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів спеціальності 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : КДПУ, 2017. – 16 с.
13. Степанова А. В. Объемно-пространственная композиция / А. В. Степанова. – М. : Стройиздат, 1993. – 265 с.
14. Яцюк О.Г., Романычева Э.Т. Компьютерные технологии в дизайне. Логотипы, упаковка, буклеты / О.Г. Яцюк, Э.Т. Романычева - СПб.: Питер, 2003-190с.
15. Яцюк О.Г., Романычева Э.Т. Компьютерные технологии в дизайне. Эффективная реклама / О.Г. Яцюк, Э.Т. Романычева - С-Петербург.; Питер, 2001-180с.: ил.

13. Інформаційні ресурси

Бібліотека ДВНЗ «Криворізький державний педагогічний університет», міська бібліотека мистецтв, інформативна база факультету мистецтв, електронні ресурси.

b. 1. Volodymyr Tomashevskiyi. <https://orcid.org/0000-0002-9849-8569>

2. Volodymyr Tomashevskiyi.

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=g5Vba28AAAAJ&view_op=list_works&gmla=AJsN-F5Qtzk7uH2GEzeTYTB35Ndxfy4n2eZIm7cFRnGUwRMMr5CJpWGQh7YsxTNDevvn8y6tdvRMACuVmRVt6afiRdOLuXVG7Nh9ygL3GphhFCyO4qsMEtIHXzGElVPmedDIdAX8c0B

Додаток 3

Програма навчальної дисципліни «Основи зовнішньої реклами» за спеціальністю 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво, укладена кандидатом педагогічних наук, доцентом Томашевським В.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифр спеціальності, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 11	Шифр і назва спеціальності (предметна спеціалізація) <u>022 Дизайн</u>	(за вибором)		
		Рік підготовки:		
Загальна кількість годин – 330	<u>022 Дизайн</u>	3,4	–	
		Семестр		
		5,6,7,8	–	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Додаткова спеціальність (спеціалізація): <u>Дизайн графічний</u>	16 год.	–	
		Практичні, семінарські		
		–	–	
		Ступінь вищої освіти: <u>бакалавр</u> (бакалавр, магістр)	Лабораторні	
			108 год.	–
			Самостійна робота	
			206 год.	–
		Індивідуальні завдання: –		
		Вид контролю: <u>залік (6 с.)</u> <u>екзамен (8 с.)</u> (залік, екзамен)		

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи зовнішньої реклами» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 022 Дизайн.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є естетичні розробки проектів об'єктів зовнішньої реклами, розробки проектів тематичного оформлення зовнішнього просторового середовища.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Основи зовнішньої реклами» тісно переплітається з теоретичними знаннями і практичними навичками роботи з дисциплін підготовки бакалаврів означеної вище спеціальності, а саме: «Композиція в дизайні», «Кольорознавство», «Шрифт», «Комплексне проектування», «Основи формотворення» та ін., використовує окремі їх елементи, сприяє їх міцному засвоєнню та застосуванню в якісно нових змістових та естетичних вимірах. Практична навчальна та естетична діяльність у галузі зовнішньої реклами відповідає освітній програмі й освітньо-кваліфікаційній характеристиці бакалавра з дизайну за спеціалізацією «Графічний дизайн» як фахівця, що поєднує методіку художнього й естетичного проектування продуктів зовнішньої реклами з найновітнішими сучасними технічними досягненнями, успішно виконує низку функцій у межах соціально-культурних, споживчо-функціональних і комунікативно-естетичних завдань суспільства; фахівця високого класу, здатного успішно займатися проектною, художньо-конструкторською, творчою і практичною діяльністю.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: надати студентам, які навчаються за ступенем «бакалавр» спеціальності 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво, поглиблені професійні знання з основ зовнішньої реклами, а саме: з естетичної розробки проектів об'єктів зовнішньої реклами (вивіски, вітрини, оформлення фасаду та ін.) з прив'язкою до екстер'єру архітектурної споруди; розробки проектів тематичного оформлення зовнішнього просторового середовища, вуличного простору, парку, скверу тощо до різних за тематикою свят, подій, акцій та інших рекламних заходів, а також практичні знання з виготовлення елементів зовнішньої реклами із застосуванням сучасних рекламних матеріалів, масштабного макетування об'єктів зовнішньої реклами відповідно до їх розташування в просторовому середовищі.

Завдання: ознайомити студентів з історією виникнення зовнішньої реклами в суспільно-історичній практиці, основними законами і принципами розміщення продуктів зовнішньої реклами в екстер'єрі міста, правилами оформлення адміністративних споруд, вітрин, вивісок торговельних пунктів і мереж, магазинів, розважальних центрів тощо. Серед питань, що також винесені на розгляд, окреме місце займають питання психології сприйняття

продуктів зовнішньої реклами та їх вплив на формування загальної естетичної культури суспільства й окремої особистості, соціальної свідомості, естетичного світосприйняття, естетичних смаків, поглядів, ідеалів тощо.

Найефективнішими формами і методами роботи у вивченні курсу «Основи зовнішньої реклами» є практичні заняття, зміст яких спрямовано на пошук вибору засобів зображення естетичного задуму, творчий підхід до вирішення поставленого програмою завдання, підвищення загального рівня естетичної і художньої культури виконання й подання проекту і виконаної практичної роботи в матеріалі відповідно до ескізу на розгляд замовника.

У процесі практичної роботи з дисципліни студенти засвоюють елементарні навички обробки сучасних матеріалів для виготовлення зовнішньої реклами відповідно до високих стандартів якості за допомогою найпростіших інструментів, які можливо виготовити власноруч і з успіхом користуватися ними без значних економічних і фінансових витрат. Під час практичної роботи виконується об'ємна літера або простий об'ємний планшет як основна модульна одиниця виміру об'єкта зовнішньої реклами. На цьому етапі студенту цілком достатньо оволодіти цим видом практичної роботи, щоб у подальшому у своїй професійній і творчій діяльності після закінчення ВНЗ виконувати більш складні об'ємні проекти в матеріалі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні етапи роботи над проектом і мати уявлення про зміст кожного з них;

уміти: визначати особливості означених вище видів робіт, розрізняти різноманітні види зовнішньої реклами залежно від її носія і функціональних особливостей, створювати й використовувати образний елемент відповідно до тематики та спрямованості об'єкта зовнішньої реклами і на його основі здійснювати комплексне оформлення екстер'єру архітектурної споруди, просторового середовища тощо.

Окрім цього, значне місце в процесі оволодіння дисципліною «Основи зовнішньої реклами» займають знання та вміння, присвячені актуалізації естетичної культури студентів-дизайнерів у розробці проектів; естетизації ними навколишнього середовища на засадах усвідомленого і гармонійного використання способів естетизації природного, предметного, соціального та мистецького середовища; використання досвіду самовідчуття, самоусвідомлення та самореалізації, необхідних для самоорганізації естетичної культури студентів-дизайнерів.

Ці знання та вміння допоможуть студентам спеціальності 022 Дизайн розширити діапазон знань, умінь і навичок з додаткової спеціалізації та в подальшому бути конкурентоспроможними на ринку праці.

4. Програма навчальної дисципліни

Блок 1. РЕКЛАМА ЯК ОСНОВНИЙ ЗАСІБ ІНФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Змістовий блок 1. Основні засади проектування фасадної зовнішньої реклами.

Тема 1.1. Вступ. Загальні положення використання зовнішньої реклами

Загальні характеристики об'єктів зовнішньої реклами та їх роль в навколишньому середовищі. Функції зовнішньої реклами.

Тема 1.2. Класифікація видів реклами

Друкована, образотворча реклама, кіно, телереклама, світлова реклама, реклама на транспорті та ін. Основи психології та етики реклами.

Тема 1.2.1. Виконання попередніх ескізів фасадної вивіски до магазину.

Тема 1.2.2. Підбір шрифтів відповідно до заданої тематики та задуму.

Тема 1.2.3. Створення асоціативного елемента (логотипу) вивіски.

Тема 1.2.4. Пошук форми фасадної вивіски та її окремих елементів.

Тема 1.2.5. Пошук кольорових варіантів вирішення фасадної вивіски та її окремих елементів.

Тема 1.2.6. Уточнення логотипу або асоціативного елемента відповідно до створеної форми вивіски.

Тема 1.2.7. Оформлення вітрини та фасадної частини відповідно до задуму.

Тема 1.2.8. Завершення та оформлення роботи.

Блок 2. ОСНОВНА МОДУЛЬНА ОДИНИЦЯ ОБ'ЄКТА ЗОВНІШНЬОЇ РЕКЛАМИ

Змістовий блок 2. Сучасні тенденції розвитку рекламної діяльності

Тема 2.1. Сучасні матеріали для реклами. Види і технічні характеристики

Види сучасних матеріалів для реклами. Технічні характеристики сучасних матеріалів для реклами, їх класифікація. Техніка безпеки при роботі з матеріалами для реклами та інструментами.

Тема 2.2. Об'ємний планшет як основна модульна одиниця виміру об'єкта зовнішньої реклами

Виготовлення простих інструментів для обробки матеріалів для реклами. Виготовлення об'ємної літери або планшета.

Тема 2.2.1. Нанесення контурного зображення за допомогою плотера на папір.

Тема 2.2.2. Нанесення шаблону на пластик ПВХ, розкрій матеріалу за заданими розмірами.

Тема 2.2.3. Обробка краю розкроєного матеріалу за допомогою простих інструментів.

Тема 2.2.4. Клеєння матеріалу за допомогою клею Cosmofen.

Тема 2.2.5. Шліфування виробу (грубе, середнє та чистове шліфування)

Тема 2.2.6. Нанесення плівки ПВХ на виріб, на верхні та бокові поверхні.

Тема 2.2.7. Доводка виробу за допомогою канцелярського ножа.

Блок 3. ПСИХОЛОГІЯ СПРИЙНЯТТЯ ЗОВНІШНЬОЇ РЕКЛАМИ

Змістовий блок 3. Вплив реклами на розвиток суспільства

Тема 3.1. Основи психології та етики реклами

Психологічні особливості сприйняття об'єктів зовнішньої реклами. Етика реклами. Закону України «Про рекламу» та інші державні нормативні акти, що регулюють питання етики в рекламі.

Тема 3.2. Організація міського вуличного простору (парку, скверу, площі тощо) засобами зовнішньої реклами

Розробка проекту оформлення оточуючого середовища до свята. Пошук ідейного та естетичного змісту, змістових елементів та брендового стилю в оформленні оточуючого середовища до свята.

Тема 3.2.1. Проектування міського вуличного простору (парку, скверу, площі тощо) засобами зовнішньої реклами.

Тема 3.2.2. Виконання попередніх ескізів проекту відповідно до заданої тематики.

Тема 3.2.3. Пошук шрифтового наповнення проекту, асоціативного елемента, кольорового та силуетного рішення.

Тема 3.2.4. Перенесення знайденого стилю на різні види рекламних носіїв. Адаптація до форми.

Тема 3.2.5. Уточнення та доводка окремих елементів проекту відповідно до задуму.

Тема 3.2.6. Завершення та оформлення роботи.

Блок 4. МАСШТАБНЕ МАКЕТУВАННЯ ОБ'ЄКТА ЗОВНІШНЬОЇ РЕКЛАМИ

Змістовий блок 4. Макет як засіб відображення графічного проекту в об'ємі

Тема 4.1. Масштабне макетування об'єкта зовнішньої реклами в навколишньому просторовому середовищі відповідно до попереднього проекту

Масштабування майбутнього об'єкта зовнішньої реклами. Виготовлення макета майбутнього об'єкта зовнішньої реклами. Оформлення та подання макета на розгляд замовника.

Тема 4.1.1. Розкрій паперу відповідно до розмірів окремих елементів об'єкта зовнішньої реклами, виконаних у масштабі.

Тема 4.1.2. Клеєння окремих елементів у блоки та поміж собою

Тема 4.1.3. Роздрукування та нанесення безпосередньо зображення на макетну поверхню, використання фактур і текстур.

Тема 4.1.4. Завершення та оформлення роботи.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма навчання						заочна форма навчання					
	усь ого	у тому числі					ус бо го	у тому числі				
		л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Блок 1. РЕКЛАМА ЯК ОСНОВНИЙ ЗАСІБ ІНФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА												
Змістовий блок 1. Основні засади проектування фасадної зовнішньої реклами												
Тема 1.1. Вступ. Загальні положення використання зовнішньої реклами.	18	2		16		28						
Тема 1.2. Класифікація видів реклами.	18	2		16		24						
Разом (змістовий блок 1)	36	4		32		54						
Блок 2. ОСНОВНА МОДУЛЬНА ОДИНИЦЯ ОБ'ЄКТА ЗОВНІШНЬОЇ РЕКЛАМИ												
Змістовий блок 2. Сучасні тенденції розвитку рекламної діяльності												
Тема 2.1. Сучасні матеріали для реклами. Види і технічні характеристики.	16	2		14		26						
Тема 2.2. Об'ємний планшет як основна модульна одиниця виміру об'єкта зовнішньої реклами.	16	2		14		24						

Разом (змістовий блок 2)	32	4		28		50						
Блок 3. ПСИХОЛОГІЯ СПРИЙНЯТТЯ ЗОВНІШНЬОЇ РЕКЛАМИ												
Змістовий блок 3. «Вплив реклами на розвиток суспільства»												
Тема 3.1. Основи психології та етики реклами.	18	2		16		26						
Тема 3.2. Організація міського вуличного простору (парку, скверу, площі тощо) засобами зовнішньої реклами.	18	2		16		26						
Разом (змістовий блок 3)	36	4		32		52						
Блок 4. МАСШТАБНЕ МАКЕТУВАННЯ ОБ'ЄКТА ЗОВНІШНЬОЇ РЕКЛАМИ												
Змістовий блок 4. Макет як засіб відображення графічного проекту в об'ємі												
Тема 4.1. Масштабне макетування об'єкта зовнішньої реклами в навколишньому просторовому середовищі відповідно до попереднього проекту.	20	4		16		50						
Разом (змістовий блок 4)	20	4		16		50						
Усього годин	124	16		108		161						

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
----------	------------	--------------------

	Змістовий блок 1. Основні засади проектування фасадної зовнішньої реклами	32
1	Лабораторне заняття 1. Виконання попередніх ескізів фасадної вивіски до магазину, торгівельної установи, офісу, приміщення громадського призначення тощо.	4
2	Лабораторне заняття 2. Підбір шрифтів відповідно до заданої тематики та задуму.	4
3	Лабораторне заняття 3. Створення асоціативного елемента (логотипу) вивіски.	4
4	Лабораторне заняття 4. Пошук форми фасадної вивіски та її окремих елементів.	4
5	Лабораторне заняття 5. Пошук кольорових варіантів вирішення фасадної вивіски та її окремих елементів	4
6	Лабораторне заняття 6. Уточнення логотипу або асоціативного елемента відповідно до створеної форми вивіски.	4
7	Лабораторне заняття 7. Оформлення вітрини та фасадної частини відповідно до задуму	4
8	Лабораторне заняття 8. Завершення та оформлення роботи.	4
	Змістовий блок 2. Сучасні тенденції розвитку рекламної діяльності	28
1	Лабораторне заняття 1. Нанесення контурного зображення за допомогою плотера на папір.	4
2	Лабораторне заняття 2. Нанесення шаблону на пластик ПВХ, розкрій матеріалу за заданими розмірами.	4
3	Лабораторне заняття 3. Обробка краю розкроєного матеріалу за допомогою простих інструментів.	4
4	Лабораторне заняття 4. Клеєння матеріалу за допомогою клею Cosmofen.	4
5	Лабораторне заняття 5. Шліфування виробу (грубе, середнє та чистове шліфування)	4
6	Лабораторне заняття 6. Нанесення плівки ПВХ на виріб, на верхні та бокові поверхні.	4
7	Лабораторне заняття 7. Доводка виробу за допомогою канцелярського ножа.	4
	Змістовий блок 3. Вплив реклами на розвиток суспільства	32
1	Лабораторне заняття 1. Проектування міського вуличного простору (парку, скверу, площі тощо) засобами зовнішньої реклами.	4
2	Лабораторне заняття 2. Виконання попередніх ескізів проекту відповідно до заданої тематики	6
3	Лабораторне заняття 3. Пошук шрифтового наповнення	8

	проекту, асоціативного елемента, кольорового та силуетного рішення.	
4	Лабораторне заняття 4. Перенесення знайденого стилю на різні види рекламних носіїв. Адаптація до форми.	6
5	Лабораторне заняття 5. Уточнення та доводка окремих елементів проекту відповідно до задуму.	6
6	Лабораторне заняття 6. Завершення та оформлення роботи	2
Змістовий блок 4. Макет як засіб відображення графічного проекту в об'ємі		16
1	Лабораторне заняття 1. Розкрій паперу відповідно до розмірів окремих елементів об'єкта зовнішньої реклами, виконаних у масштабі.	4
2	Лабораторне заняття 2. Клеєння окремих елементів у блоки та поміж собою	6
3	Лабораторне заняття 3. Роздрукування та нанесення безпосередньо зображення на макетну поверхню, використання фактур та текстур.	4
4	Лабораторне заняття 4. Завершення та оформлення роботи	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий блок 1. Основні засади проектування фасадної зовнішньої реклами	54
1	Самостійна робота 1. Фотографування фасадів об'єктів для вибору найбільш оптимального варіанту	14
2	Самостійна робота 2. Підбір тексту, зображень, фотоматеріалу для створення ескізу вивіски фасаду. Пошук допоміжних зображувальних елементів.	10
3.	Самостійна робота 3. Сканування окремих фотографічних або векторних елементів	10
4	Самостійна робота 4. Пошук місць для роздрукування остаточного варіанта проекту з урахуванням економічного складника (співвідношення ціна – якість)	10
5	Самостійна робота 5. Друкування остаточного варіанта проекту, зшивання його та приведення до оптимального для перегляду рівня.	10
	Змістовий блок 2. Сучасні тенденції розвитку рекламної діяльності	50
1	Самостійна робота 1. Підбір відповідного для виготовлення об'ємного елемента матеріалу.	15

2	Самостійна робота 2. Виготовлення простих інструментів для обробки майбутнього продукту з ПВХ пластику в домашніх умовах.	15
3	Самостійна робота 3. Шліфування виробу (грубе, середнє та чистове шліфування)	10
4	Самостійна робота 4. Нанесення ПВХ плівки на виріб	10
	Змістовий блок 3. Вплив реклами на розвиток суспільства	52
1	Самостійна робота 1. Підбір фото та текстового (шрифтового матеріалу), кліпартів, елементів графічного дизайну та ін.	15
2	Самостійна робота 2. Фотографування, сканування, обрізка матеріалу.	15
3	Самостійна робота 3. Створення елементів графічного дизайну (знака, логотипу, великої літери та ін.).	15
	Змістовий блок 4. Макет як засіб відображення графічного проекту в об'ємі	50
1	Самостійна робота 4. Розкрій паперу для виконання макета об'єкта зовнішньої реклами.	15
2	Самостійна робота 5. Клеєння окремих елементів у блоки та поміж собою.	15
3	Самостійна робота 7. Оформлення роботи, нанесення фактур, текстур	20

8. Методи навчання

Аналіз та узагальнення аналогів дизайн-проекування в галузі зовнішньої реклами та оформлення просторового середовища, робота з літературними джерелами і проектною документацією, практичний показ і демонстрування роботи з сучасними матеріалами для реклами, актуалізація естетичної культури, естетизація природного і предметного середовища, самоорганізація естетичної культури студентів (самовідчуття, самоусвідомлення, самореалізація), самостійне спостереження студентів (відбір, аналіз, узагальнення результатів), створення ситуації новизни (творчого пошуку) ідеї проекту, використання життєвого досвіду студентів тощо.

9. Методи контролю

Модульні міжсесійні перегляди, підсумкові кафедральні перегляди, виконання творчих робіт, залік, екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

1. залік (6 сем.)

Поточна робота				сума	
Вид роботи	Змістовий блок 1		Змістовий блок 2		
		Т 1.1	Т 1.2	Т 2.1	Т 2.2

лекції	2	2	2	2	8
лабораторні	19	19	19	18	75
самостійні	5	4	4	4	17
Разом	26	25	25	24	100

Т 1.1, Т 1.2, Т 1.2 , Т 2.1 – теми змістових блоків.

Під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни заліковий кредит розподіляється так:

1. Відвідування лекційних занять – 8 балів (1 бал за 1 відвідування).
2. Відвідування лабораторних занять – 30 балів (1 бал за 1 відвідування).
3. Виконання лабораторних робіт – 45 балів (3 бали за 1 виконану лабораторну роботу).
4. Опрацювання завдань самостійної роботи – 17 балів (2 бали за 1 виконану самостійну роботу).

екзамен (8 сем.)

Поточна робота				max	Підсумковий тест (екзамен)	сума
Вид роботи	Змістовий блок 3		Змістовий блок 4			
	Т3.1	Т3.2	Т4.1			
лекції	2	2	4	8	20	100
лабораторні	12	12	16	40		
самостійні	5	12	15	32		
Разом	19	26	35	80		

Т 3.1, Т 3.2 , Т 4.1 – теми змістових блоків.

Під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни заліковий кредит розподіляється так:

Бали, які отримують студенти, розподіляються так:

1. Відвідування лекційних занять – 8 балів (1 бал за 1 відвідування).

2. Виконання лабораторних робіт – 40 балів (4 бали за 1 виконану лабораторну роботу).

3. Опрацювання завдань самостійної роботи – 32 балів (5-6 балів за 1 виконану самостійну роботу).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка ЄКТС	100-бальна система оцінювання
Екзамен (чотирирівнева)	Залік (дворівнева)		
відмінно	зараховано	A	90-100
добре	зараховано	B	80-89
		C	71-79
задовільно	зараховано	D	61-70
		E	50-60
незадовільно	незараховано	FX	30-49
		F	0-29

11. Методичне забезпечення

Робоча навчальна програма дисципліни. Тексти лекцій. Наочно-методичні матеріали і рекомендації до лабораторних занять та самостійної роботи. Перелік рекомендованої літератури з дисципліни (базова, допоміжна).

12. Рекомендована література

Базова:

1. Боумен У. Графическое представление информации / У. Боумен. – М. : Мир, 1971. – 225с.
2. Волкова В. В. Дизайн рекламы : [учебное пособие] / В. В. Волкова. – М. : Книжный дом «Университет», 1999.
3. Волкотруб И. Г. Основы художественного конструирования : [учебник для худож. учеб. заведений] / И. Г. Волкотруб. – К. : Высшая школа, 1988. – 191 с.
4. Волкотруб И. Г. Основы комбинаторики в художественном конструировании / И. Г. Волкотруб. – К. : Высшая школа. 1986. – 159 с.
5. Дизайн. Иллюстрированный словарь-справочник / Г. Б. Минервин, В. Т. Шимко, А. В. Ефимов и др. [под ред. Г. М. Минервина и В. Т. Шимко]. – М. : Архитектура-С, 2004. – 288 с.
6. Коэн де Винтер. Размышления об оригинальности / Коэн де Винтер // Техническая эстетика и промышленный дизайн. – 2005. – №2. – С. 11–13.
7. Куленко М. Я. Графічний дизайн / М. Я. Куленко. – К. : НУБА, 2003. – 144 с.

8. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну : [підручник] / М. Я. Куленко. – К. : Кондор, 2006. – 492 с.
9. Михайлов С. М. Основы дизайна: [учебник] / С. М. Михайлов, Л. М. Кулеева ; под ред. С. М. Михайлова. – Казань: «Новое знание», 1999. – 240 с.
10. Пічкур О. М. Композиція як фундаментальне поняття гуманітарних знань / О. М. Пічкур // Реклама і дизайн ХХІ сторіччя: освіта, культура, економіка : зб. наук. праць. – К., 2001. – С. 178–179.
11. Победин В. А. Знаки в графическом дизайне / В. А. Победин. – Харьков : Ранок, 2001. – 96 с.
12. Семкин В. В. Дизайн и реклама : [учебно-метод. и практич. пособие] / В. В. Семкин. – К. : ИППиР, 2002. – 34 с.
13. Смирнов С. И. Шрифт и шрифтовой плакат / С. И. Смирнов. – М., 1977.
14. Холмянский Л. М. Макетирование и графика в художественном конструировании / Л. М. Холмянский. – М. : МАРХИ. – 1978.
15. Черневич Е. В. Язык графического дизайна / Е. В. Черневич. – М. : ВНИИТЭ, 1975. – 48 с.
16. Чернышев О. В. Формальная композиция: Творческий практикум по основам дизайна / О. В. Чернышев. – Мн. : Харвест, 1999. – 165 с.

Допоміжна:

1. Агюстон Ж. Теория цвета и ее применение в искусстве и дизайне / Ж. Агюстон. – М., 1982.
2. Даниленко В. Я. Основы дизайну / В. Я. Даниленко. – К., 1966. – 92 с.
3. Дерибере М. Цвет в деятельности человека / М. Дерибере. – М. : Стройиздат, 1964. – 186 с.
4. Ким Л. 3D Studio MAX 4/5 для дизайнера. Искусство трехмерной анимации: пер с англ. / Л. Ким. – К. : ООО «ТИД «ДС», 2002. – 848 с.
5. Кишик А. Adobe Photoshop 7.0. Эффективный самоучитель / А. Кишик. – СПб. : ООО «ДиаСофтЮП», 2003. – 368 с.
6. Матюшин М. В. Справочник по цвету. Закономерность изменяемости цветовых сочетаний / М. В. Матюшин. – М., 2007. – 72 с.
7. Музыкант В. П. Теория и практика современной рекламы / В. П. Музыкант. – М. : Евразийский регион, 1998. – 230 с.
8. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення вивіски магазину дитячого харчування «Малютко» : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КП, 2012. – 52 с.
9. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення Криворізького професійного гірничо-технологічного ліцею : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202

- Мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КПІ, 2015. – 65 с.
10. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення вивіски магазину молодіжного брендового одягу «Стиліст» : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КПІ, 2014. – 46 с.
  11. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення просторового середовища до Дня студента : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КПІ, 2012. – 50 с.
  12. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення вивіски мережі магазинів музичних інструментів «Акорд» : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КПІ, 2015. – 65 с.
  13. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення вивіски мережі магазинів екологічно чистих товарів для дому «Буратіно» : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КПІ, 2013. – 46 с.
  14. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення просторового середовища до Дня Землі : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : КДПУ, 2011. – 65 с.
  15. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над комплексними проектами розробки фірмового стилю : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів спеціальності 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КПІ, 2016. – 124 с.
  16. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення вивіски мережі магазинів екологічно чистих продуктів «Джерельце» : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів напряму підготовки 6.020207 Дизайн галузі знань 0202 Мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : КДПУ, 2011. – 53 с.

17. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення вивіски мережі магазинів рибальства та мисливства «Золота рибка» : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів спеціальності 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : КДПУ, 2017. – 59 с.
18. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення просторового середовища до Дня дизайнера : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів спеціальності 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : КДПУ, 2017. – 85 с.
19. Організація та результати творчої роботи майбутніх дизайнерів над проектами естетичного оформлення вивіски мережі магазинів з продажу мобільних телефонів та аксесуарів «Чорно-біла» : наочно-методичні матеріали і рекомендації [для студентів спеціальності 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво; спеціалізація «Графічний дизайн»] / уклад. В. В. Томашевський. – Кривий Ріг : КДПУ, 2017. – 48 с.
20. Саттон Т. Гармония цвета: Полное руководство по созданию цветowych комбинаций / Т. Саттон, Б. Вилен. – М. : ООО «Издательство Астрель», 2004. – 215 с.

13. Інформаційні ресурси

Бібліотека ДВНЗ «Криворізький державний педагогічний університет», міська бібліотека мистецтв, інформативна база факультету мистецтв, електронні ресурси.

1. Основні відомості про виробництво друкованої продукції. – Режим доступу : <http://poligrafiya-pereplet.kiev.ua/poligrafiya/virobnitstvo-druk.html>.
2. Додрукарська підготовка оригінал-макетів. – Режим доступу : <http://www.ulanchenko.com/books/gd-prepress/colormodels.html>
3. Volodymyr Tomashevskiy. <https://orcid.org/0000-0002-9849-8569>
4. Volodymyr Tomashevskiy. https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=g5Vba28AAAAJ&view_op=list_works&gmla=AJsN-F5Qtzk7uH2GEzeTYTB35Ndxfy4n2eZIm7cFRnGUwRMMr5CJpWGQh7YsxTNDevvn8y6tdvRMACuVmRVt6afiRdOLuXVG7Nh9yL3GphhFCyO4qsMEtLHXzGELLVPmedDIdAX8c0B

Додаток И

Програма навчальної дисципліни «Проектування упаковки» за спеціальністю 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво, укладена кандидатом педагогічних наук, доцентом Томашевським В.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Шифр і назва спеціальності (предметна спеціалізація)	Нормативна	
		Рік підготовки:	
		4	–
Загальна кількість годин – 150	<u>022 Дизайн</u>	Семестр	
		7-8	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.; самостійної роботи студента – 3 год. (7-й семестр), 4 год. (8-й семестр).	Додаткова спеціальність (спеціалізація): <u>Дизайн графічний</u>	4 год.	–
		Практичні, семінарські	
	0 год.	–	
	Лабораторні		
	52 год.	–	
	Самостійна робота		
	Ступінь вищої освіти: <u>бакалавр</u> (бакалавр, магістр)	94 год.	–
		Індивідуальні завдання: –	
		Вид контролю: залік (7 с.), екзамен (8 с.)	

2. ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Проектування упаковки» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра (ступень вищої освіти) спеціальності «022 Дизайн».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні світові технології, які використовуються в дизайн-проектванні упаковки; процес конструкторського та художнього проектування упаковки; поширені типи конструкцій упаковки; загальні принципи дизайну упаковки; апаратно-програмне забезпечення проектної діяльності в галузі дизайнерського проектування упаковки.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна «Проектування упаковки» має логічні і змістовно-методологічні взаємозв'язки з певними дисциплінами, модулями і практиками і спирається на такі курси, як-от: «Кольорознавство», «Композиція», «Комп'ютерні технології в дизайні», «Основи зовнішньої реклами», «Шрифт», «Проектна графіка», «Теорія та методика проектування в графічному дизайні», «Комплексне проектування» та ін. При вивченні цих дисциплін формуються теоретичні знання і практичні вміння й навички, досвід та компетенції, необхідні для успішного досягнення мети і завдань дисципліни «Проектування упаковки».

Отримані в процесі навчання знання і вміння можуть бути використанні при вивченні таких дисциплін, як-от: «Композиція в дизайні», «Інженерна графіка», «Теорія і методика дизайну», «Основи формоутворення», «Композиція в рекламі».

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: ознайомити студентів з процесом конструкторського та художнього проектування тари і упаковки; навчити студентів законам формоутворення в проектуванні упаковки, організації об'єму через моделювання форми пакувальної продукції; вивчення матеріалів і технології їх використання в процесі виготовлення упаковки.

Завдання: надати загальне уявлення про упаковку та процес її проектування; вивчити поширені типи конструкції упаковки; оволодіти методикою прийняття конструкторсько-технологічних рішень при проектуванні упаковки; освоїти загальні принципи дизайну упаковки; здійснити теоретичне й практичне вивчення процесу проектування упаковки з використанням комп'ютерних систем, розвинути композиційне мислення в об'ємі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: закономірності формоутворення упаковки, різні методи організації та рішення образних завдань при виготовленні упаковки; основні

терміни, прийняті в пакувальному виробництві; відповідні вимоги до упаковки, методика розрахунку матеріалу та її проектування; стандартні типи конструкцій упаковки; основні принципи дизайну упаковки; технологію та матеріали для виробництва упаковки; сучасні системи та процеси автоматизованого проектування тари і упаковки, технічне і програмне забезпечення;

уміти: створювати об'єм за законами формоутворення; працювати різними способами щодо організації об'єму при проектуванні упаковки; використовувати різні графічні методи залежно від поставлених цілей і завдань; розв'язувати проектно-конструкторські завдання в галузі пакувального виробництва; використовувати пакети прикладних програм для дизайну і конструкторського проектування упаковки; виконувати конструктивні і технологічні розрахунки упаковки.

4. Програма навчальної дисципліни

Блок 1. ВСТУП

Тема 1.1. Упаковка як складник брендингу. Поняття упаковки і тари. Основні терміни та визначення. Основні положення конструювання і дизайну упаковки. Поняття промислового дизайну. Техніки і технології промислового дизайну. Специфіка промислового дизайну у сфері торгівлі та комерційної діяльності. Стили дизайнерських рішень: історичний генезис.

Блок 2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПРОЕКТУВАННЯ І ДИЗАЙНУ УПАКОВКИ

Тема 2.1. Загальний порядок проектування. Маркетингові дослідження та основні стратегії при проектуванні упаковки. Розробка технічного завдання на упаковку.

Тема 2.2. Типи композиції. Кольорові схеми. Шрифт на упаковці. Інформаційні й образотворчі елементи.

Тема 2.3. Основні критерії оцінки варіантів упаковки. Цілісність образу. «Чесність» упаковки. Індивідуальність упаковки. Інформація на упаковці. Відповідність принципу концентрації уваги. Аналіз кольорових рішень упаковки. Можливість внесення змін у дизайн упаковки.

Тема 2.4. Художньо-пластичні способи оформлення упаковки. Компоненти пакувального комплексу. Споживча упаковка. Обгорткова упаковка.

Тема 2.5. Ознайомлення з ДСТ-нормативами та класифікаційними каталогами Європейської федерації відносно пакувальних виробів і пакувальних матеріалів, види упаковки. Розгортки.

Блок 3. ПРОЕКТУВАННЯ УПАКОВКИ З ВИКОРИСТАННЯМ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ САПР

Тема 3.1. Системи конструкторського проектування. Види забезпечення САПР (технічне, математичне, програмне, інформаційне, лінгвістичне, методичне, організаційне). Основні елементи автоматизованого комплексу проектування упаковки.

Тема 3.2. Розробка графічного дизайну упаковки за допомогою програм растрової та векторної графіки.

Тема 3.3. Розробка товарного знака і створення додаткових елементів для образного рішення фірмового стилю в упаковці.

Тема 3.4. Складання стильової концепції комплексу упаковки, що розробляється. Дизайн-концепція майбутнього пакувального комплексу.

Тема 3.5. Розробка ескізу форми і кольору пакувального комплексу.

Тема 3.6. Розробка креслення розгортки за допомогою САПР.

Тема 3.7. Поєднання креслення розгортки й елементів графічного оформлення.

Тема 3.8. Тривимірне моделювання упаковки.

Тема 3.9. Цифровий друк і виготовлення дослідного зразка упаковки.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма навчання						заочна форма навчання					
	усього	у тому числі					усь го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Блок 1. ВСТУП												
Тема 1.1. Упаковка як складник брендингу. Поняття упаковки і тари. Основні терміни та визначення. Основні положення конструювання і ди-	10	4				6						

зайну упаковки. Поняття промислового ди- зайну. Техніки і технології про- мислового дизай- ну. Специфіка промислового ди- зайну у сфері торгівлі та комерційної діяльності. Стили дизайнерських рі- шень: історичний генезис.												
Разом (блок 1)	10	4			6							
Блок 2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПРОЕКТУВАННЯ І ДИЗАЙНУ УПАКОВКИ												
Тема 2.1. Загальний порядок проекту- вання. Маркетингові дослідження та основні стратегії при проектуванні упаковки. Розробка тех- нічного завдання на упаковку.	27			6		21						
Тема 2.2. Типи композиції. Кольорові схеми. Шрифт на упаковці. Інфор- маційні й образо- творчі елементи.	8			8		-						
Тема 2.3. Основні критерії оцінки варіантів упаковки. Цілі-	20			8		12						

сність образу. «Чесність» упаковки. Індивідуальність упаковки. Інформація на упаковці. Відповідність принципу концентрації уваги. Аналіз кольорових рішень упаковки. Можливість внесення змін у дизайн упаковки.											
Тема 2.4. Художньо-пластичні способи оформлення упаковки. Компоненти пакувального комплексу. Споживча упаковка. Обгорткова упаковка.	15		6		9						
Тема 2.5. Ознайомлення з ДСТ-ами та класифікаційними каталогами Європейської федерації відносно пакувальних виробів і пакувальних матеріалів, види упаковки. Розгортки.	10		4		6						
Разом (блок 2)	80		32		48						

Блок 3. ПРОЕКТУВАННЯ УПАКОВКИ З ВИКОРИСТАННЯМ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ САПР												
Тема 3.1. Системи конструкторського проектування. Види забезпечення САПР (технічне, математичне, програмне, інформаційне, лінгвістичне, методичне, організаційне). Основні елементи автоматизованого комплексу проектування упаковки.	6			2		4						
Тема 3.2. Розробка графічного дизайну упаковки за допомогою програм растрової та векторної графіки.	6			2		4						
Тема 3.3. Розробка товарного знака та створення додаткових елементів для образного рішення фірмового стилю в упаковці.	6			2		4						
Тема 3.4. Складання стильової концепції	6			2		4						

комплекту упаковки, що розробляється. Дизайн-концепція майбутнього пакувального комплекту.												
Тема 3.5. Розробка ескізу форми і кольору пакувального комплекту.	6			2		4						
Тема 3.6. Розробка креслення розгортки за допомогою САПР.	6			2		4						
Тема 3.7. Поєднання креслення розгортки й елементів графічного оформлення.	8			2		6						
Тема 3.8. Тривимірне моделювання упаковки.	8			2		6						
Тема 3.9. Цифровий друк і виготовлення дослідного зразка упаковки.	8			4		4						
Разом (блок 3)	60			20		40						
2. Усього годин	150	4		52		94						

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Блок 2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПРОЕКТУВАННЯ І ДИЗАЙНУ УПАКОВКИ		32	
1.	Тема 2.1. Загальний порядок проектування. Маркетингові дослідження та основні стратегії при проектуванні упаковки. Розробка технічного завдання на упаковку.	6	
2.	Тема 2.2. Типи композиції. Кольорові схеми. Шрифт на упаковці. Інформаційні й образотворчі елементи.	8	
3.	Тема 2.3. Основні критерії оцінки варіантів упаковки. Цілісність образу. «Чесність» упаковки. Індивідуальність упаковки. Інформація на упаковці. Відповідність принципу концентрації уваги. Аналіз кольорових рішень упаковки. Можливість внесення змін у дизайн упаковки.	8	
4.	Тема 2.4. Художньо-пластичні способи оформлення упаковки. Компоненти пакувального комплексу. Споживча упаковка. Обгорткова упаковка.	6	
5.	Тема 2.5. Ознайомлення з ДСТ-ами і видами упаковки. Розгортки.	4	
Блок 3. ПРОЕКТУВАННЯ УПАКОВКИ З ВИКОРИСТАННЯМ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ САПР		20	
6.	Тема 3.1. Системи конструкторського проектування. Види забезпечення САПР (технічне, математичне, програмне, інформаційне, лінгвістичне, методичне, організаційне). Основні елементи автоматизованого комплексу проектування упаковки.	2	
7.	Тема 3.2. Розробка графічного дизайну упаковки за допомогою програм растрової та векторної графіки.	2	
8.	Тема 3.3. Розробка товарного знака і створення додаткових елементів для образного рішення	2	

	фірмового стилю в упаковці.		
9.	Тема 3.4. Складання стильової концепції комплекту упаковки, що розробляється. Дизайн-концепція майбутнього пакувального комплекту.	2	
10.	Тема 3.5. Розробка ескіза форми і кольору пакувального комплекту.	2	
11.	Тема 3.6. Розробка креслення розгортки за допомогою САПР.	2	
12.	Тема 3.7. Поєднання креслення розгортки й елементів графічного оформлення.	2	
13.	Тема 3.8. Тривимірне моделювання упаковки.	2	
14.	Тема 3.9. Цифровий друк і виготовлення дослідного зразка упаковки.	4	
	Разом	52	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчанн я	заочна форма навчання
Блок 1. ВСТУП		54	
1.	Тема 1. Маркетингове дослідження експлуатаційних характеристик і дизайнерських рішень упаковки відомого виробника або бренду.	6	
Блок 2. Основні етапи проектування і дизайну упаковки			
2.	Тема 1. Складання технічного завдання для розробки упаковки на основі попереднього маркетингового дослідження.	21	
3.	Тема 2. Розробка упаковки товару з урахуванням основних критеріїв оцінки.	12	
4.	Тема 3. Вправи на формоутворення прямокутної та циліндричної форми. Підкреслити і зламати об'єм.	9	
5.	Тема 4. Розробка розгортки на задані форму та об'єм товару.	6	
Блок 3. ПРОЕКТУВАННЯ УПАКОВКИ З ВИКОРИСТАННЯМ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ САПР		40	
6.	Тема 1. Розробка дизайн-проекту фірмового картонного дисплея на основі товарного знака або логотипу з використанням спеціалізованих САПР з урахуванням колірних та композиційних рішень лабораторного завдання.	40	
	Разом	94	

8. Методи навчання

Вивчення матеріалів дисципліни на лабораторних заняттях з використанням комп'ютерних технологій.

Самостійне вивчення теоретичного матеріалу дисципліни з використанням інтернет-ресурсів, інформаційних баз, методичних розробок, спеціальної навчальної та наукової літератури.

Закріплення матеріалу за допомогою тематичних поточних вправ на лабораторних заняттях та тематичних творчих завдань для самостійного опрацювання.

9. Методи контролю

Міжсесійні перегляди проводяться в середині кожного семестру.

Залік проводиться в сьомому семестрі у формі перегляду за підсумками практичних вправ з лабораторних занять і тематичних творчих завдань для самостійного опрацювання поточного семестру.

Екзамен проводиться у восьмому семестрі у формі перегляду за підсумками практичних вправ з лабораторних занять і тематичних творчих завдань для самостійного опрацювання поточного семестру й урахуванням результатів атестації четвертого семестру.

10. Розподіл балів, які отримують студенти залік (7 семестр)

Поточна робота							сума
Вид роботи	Блок 1	Блок 2					
	Т 1.1	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4	Т 2.5	
лекції	4						4*
лабораторні		9	10	10	9	8	46**
самостійні	10	10		10	10	10	50***
Разом							100

«*» – за **лекції** оцінка нараховується відповідно:

2 бали – відвідування заняття.

«**» – за **лабораторні заняття** оцінка нараховується відповідно:

1 бал – відвідування заняття; 6-8 балів – наявність виконаних поточних вправ і завдань, наданих у роздрукованому або електронному вигляді.

«***» – **самостійні заняття оцінюються**:

2 бали – наявність заданої роботи в роздрукованому вигляді;

2 бали – якість та охайність подачі роботи;

3 бали – виконання всіх поставлених завдань;

3 бали – творчий характер роботи.

T1.1, T1.2 ... T3.5 – теми

522. *екзамен (4,5 семестр)*

Поточна робота										Мах За 4- блок	Підс умко вий тест (екза -мен)	сума	
Вид рабо ти	Блок 3												
	T 3.1	T 3.2	T 3.3	T 3.4	T 3.5	T 3.6	T 3.7	T 3.8	T 3.9				
лабо рато рні	3	3	3	3	3	3	3	3	3	6	30*	40	100* **
само стій ні	30									30**			
Разо м											60	40	

523.

524. **Блок 3, Блок 4**

525. «*» – за **лабораторні заняття** оцінка нараховується відповідно:

526. 1 бал – відвідування заняття; 2-4 бали – наявність виконаних самостійно поточних вправ, наданих у роздрукованому вигляді.

527. «**» – **самостійні заняття оцінюються:**

528. 6 балів – наявність заданої роботи в роздрукованому вигляді;

529. 6 балів – якість та охайність подачі роботи;

530. 9 балів – виконання всіх поставлених завдань;

531. 9 балів – творчий характер роботи.

532. T1.1, T1.2 ... T3.5 – теми

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка ЄКТС	100-бальна система оцінювання
Екзамен (чотирирівнева)	Залік (дворівнева)		
відмінно	зараховано	A	90-100
добре	зараховано	B	80-89
		C	71-79
задовільно	зараховано	D	61-70
		E	50-60
незадовільно	незараховано	FX	30-49
		F	0-29

11. Методичне забезпечення

Теоретичні і практичні заняття повинні проводитися в спеціалізованій аудиторії, оснащених сучасними персональними комп'ютерами та програмним забезпеченням відповідно з тематикою досліджуваного матеріалу. Кількість робочих місць в аудиторії має відповідати кількості студентів та їх можливостям працювати за окремим персональним комп'ютером. Аудиторія повинна бути оснащена сучасним комп'ютером з підключеним до нього проектором, настінним екраном або іншим аналогічним за функціональним призначенням обладнанням, виходом до мережі Інтернет.

Програмні, технічні та електронні засоби навчання і контролю знань студентів.

Програмні засоби навчання: Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Adobe InDesign, CorelDraw, AutoCAD, 3DS MAX, ArtiosCAD, MarbaCAD або аналоги.

Додаткові програмні засоби навчання: Microsoft Office, Adobe Acrobat.

Додатковий довідковий матеріал – перекладні й електронні тлумачні словники.

12. Рекомендована література**Базова**

1. Автоматизированное проектирование упаковки: [учеб. пособие для вузов] / Н. Ф. Ефремов [и др.]; науч. ред. Н. Ф. Ефремов. – М.: Логос, 2008. – 246 с.
2. Ефремов Н. Ф. Конструирование и дизайн тары и упаковки: [учебник для вузов] / Н. Ф. Ефремов, Т. В. Лемешко, А. В. Чуркин. – М.: МГУП, 2004. – 424 с.

3. Ефремов Н. Ф. Тара и ее производство: [учебное пособие] / Н. Ф. Ефремов. – [2-е изд., доп.]. – М.: МГУП, 2001. – 312 с.
4. Упаковка на основе бумаги и картона / М. Дж. Кирван [и др.]; под общ. ред. М. Дж. Кирвана. – Санкт-Петербург: Профессия, 2008. – 487 с.
5. Упаковка. Библиотека дизайна / пер. Никольский М.В. – М.: Арт-Родник, 1998,
6. Ханлон Д. Ф. Упаковка и тара. Проектирование, технологии, применение / Д. Ф. Ханлон, Р. Дж. Келси, Х. Е. Форсинио. – Санкт-Петербург: Профессия, 2008. – 629 с.
7. Шипинский, В. Г. Упаковка и средства пакетирования: учебное пособие для спец. «Упаковочное производство» вузов / В. Г. Шипинский. – Минск: УП «Технопринт», 2004. – 416 с.
8. Яцюк, О. Компьютерные технологии в дизайне. Логотипы, упаковка, буклеты / О. Яцюк. – Санкт-Петербург: БХВ-Петербург, 2002. – 445 с.

Допоміжна

1. Аксенов К. Н. Рисунок. В помощь начинающему художнику-оформителю / К. Н. Аксенов. – М.: Плакат, 1987.
2. Бранин, О. В. 100% самоучитель. AutoCAD 2009 / О. В. Бранин, С. А. Сорокин, В. С. Пташинский. – М.: Триумф, 2009. – 262 с.
3. Бурлаков, М. В. CorelDRAW 11 / М. В. Бурлаков. – Санкт-Петербург: БХВ-Петербург, 2004. – 698 с.
4. Глинтерник, Э. М. Графический дизайн как художественно-коммуникативная система и средство рекламы / Э. М. Глинтерник. – Санкт-Петербург: Петербургский институт печати, 2002. – 136 с.
5. Дейнека А. Л. Жизнь, искусство, время. Литературно-художественное наследие. – Л.: НИИ АХ СССР, Художник РСФСР, 1974.
6. Дизайн. Очерки теории системного проектирования. – Л.: 1982.
7. Жердев Е. Метафорическая образность в дизайне / Е. Жардев. – М.: Изд-во МСХА, 2004.
8. Иконников А. В. Эстетические ценности предметно-пространственной среды / А. В. Иконников, М. С. Каган, В. Р. Пилипенко, С. В. Потапов, Ю. Б. Тупталов. – М.: Стройиздат, 1990.
9. Иттен И. Искусство цвета / И. Иттен; пер. с немецкого. – М.: Изд. Д. Аронов, 2001.
10. Киппхан. Г. Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства / Г. Киппхан; пер. с нем. – М.: МГУП, 2003. – 1280 с.
11. О'Квин Д. Допечатная подготовка. Руководство дизайнера: [учебное пособие] / Д. О'Квин. – М.: Вильямс, 2003. – 591 с.
12. Тара и Упаковка. Журнал. – М., 1990–2005.

13. Інформаційні ресурси

1. RENDER.RU – Информационный ресурс по компьютерной графике и анимации [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.render.ru/>
2. Видеоуроки по 3ds Max [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.3dsmaxvideo.ru/index.php>
3. 3dcenter.ru [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.3dcenter.ru/>
4. 3dmax.ru [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.3dmax.ru/>
5. 3dtotal.com [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.3dtotal.com/>
6. (TM) типомания [Электронный ресурс] / Слова. Шрифты. Типографика – Режим доступа: <http://typo.mania.ru/>, свободный.
7. Fontz.ru [Электронный ресурс] / Шрифты. Типографика. Дизайн. Верстка. – Режим доступа: <http://fontz.ru/>, свободный.
8. ParaType: коллекция кириллических и национальных шрифтов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://fonts.ru/>, свободный.
9. IntellSketch technology // MrDeSign [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.intellsketch.com/>
10. Аксенов Ю. Цвет и линия. Практическое руководство по рисунку и живописи [Электронный ресурс] / Ю. Аксенов, М. Левидов. – 1976. – Вып. 1. – Режим доступа: <http://www.vangogh.ru/study/book1/>
11. Пономаренко С. Пиксел и вектор. Принципы цифровой графики [Электронный ресурс] / С. Пономаренко. – Режим доступа: <http://www.computerbooks.ru/>, свободный.

Додаток К

Програма спецкурсу «Естетична культура дизайнера» за спеціальністю 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво, укладена кандидатом педагогічних наук, доцентом Томашевським В.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 2,0	Галузь знань <u>02 Культура і мистецтво</u>	(за вибором)		
Модулів – 1		Рік підготовки:		
Змістових модулів – 2			4	
Індивідуальне завдання _____		Семестр		
Загальна кількість ауд. годин – 60 год.	Спеціальність: 022 Дизайн		8	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год., 8 сем. самостійної роботи студента – 3 год.		Додаткова спеціальність (спеціалізація):	Лекції	
	22 год.		-	
	Практичні, семінарські		12 год.	-
	Лабораторні		0 год.	-.
	Самостійна робота		26 год.	-
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>		Індивідуальні завдання: -	
			Вид контролю: залік	

2. Вступ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Спецкурс «Естетична культура дизайнера» складена відповідно до освітньо-професійної

програми підготовки спеціальності спеціальність 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво.

Предметом вивчення є теоретичні відомості про сутність, зміст і структуру естетичної культури дизайнера, її соціально-історичні, культурологічні та педагогічні аспекти, а також шляхи її формування у вищих навчальних закладах.

Міждисциплінарні зв'язки: етика, естетика, дизайн, культурологія, філософія, психологія, педагогіка.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: з'ясувати сучасний стан розробленості проблеми формування естетичної культури особистості, і, зокрема, естетичної культури дизайнера у вищих навчальних закладах; визначити шляхи формування естетичної культури дизайнерів у вищих навчальних закладах та педагогічні умови, за яких цей процес найбільш ефективно впроваджується в практику.

Завдання: вивчення дисципліни полягає в тому, щоб надати студентам теоретичні знання про сутність, зміст і структуру естетичної культури дизайнера, з'ясувати її соціально-історичні витоки, культурологічне значення та можливості педагогічного забезпечення процесу її формування; допомогти зорієнтуватися в критеріях і показниках, що вказують на сформованість у студентів-дизайнерів естетичної культури; окреслити шляхи формування естетичної культури у вищих навчальних закладах, а саме: постановка мети та завдань формування естетичної культури в умовах вищої школи, визначення її принципів, напрямів і педагогічних умов, за яких процес формування естетичної культури у вищих навчальних закладах буде найбільш ефективним; сприйняти й усвідомити естетичну культуру як явище, що відіграє найважливішу роль у системі самоорганізації особистості дизайнера.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- поняття, структуру, функції естетичної культури особистості;
- найбільш розповсюджені теоретичні підходи до формування естетичної культури особистості та їх сучасні методи інтерпретації;
- основні задачі і головні цілі формування естетичної культури майбутніх дизайнерів у вищих навчальних закладах;
- принципи та методи формування естетичної культури майбутніх дизайнерів;
- принцип дії механізму самоорганізації в системі формування естетичної культури;
- основні шляхи формування естетичної культури в умовах вищої школи;

уміти:

- застосовувати на практиці отримані теоретичні знання в процесі навчальної, наукової, самостійної та культуротворчої діяльності;

- розрізняти змістові характеристики критеріїв і показників сформованості естетичної культури, проводити самодіагностику цього процесу та діагностику щодо окремих студентських груп і дизайнерських колективів;
- системно підходити до вирішення практичних професійних завдань на засадах саморозвитку, самозбагачення і самотворення;
- усвідомлювати естетичну культуру як духовно-функціональне утворення особистості як найбільш дієве та ефективне, що будується на принципах самоорганізації.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Історичні передумови розвитку естетичної культури особистості, її зміст та сутність.

ТЕМА 1. ЕСТЕТИЧНА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ ЯК СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНЕ, КУЛЬТУРОЛОГІЧНЕ ТА ОСВІТНЬО-ВИХОВНЕ

ЯВИЩЕ.

1. Естетична культура як соціально-історичне явище.
2. Естетична культура як культурологічне явище.
3. Естетична культура як освітньо-виховне явище.

ТЕМА 2. СУТНІСТЬ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДИЗАЙНЕРА.

ТЕМА 3. СТРУКТУРА ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДИЗАЙНЕРА.

1. Естетична свідомість.
2. Естетична активність.
3. Естетична самоорганізація.

ТЕМА 4. ФУНКЦІЇ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДИЗАЙНЕРА.

1. Соціально-ціннісна функція естетичної культури дизайнера.
2. Культуротворча функція естетичної культури дизайнера.
3. Особистісно-регулятивна функція естетичної культури дизайнера.

ТЕМА 5. КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ СФОРМОВАНOSTІ ЕСТЕТИЧНОЇ

КУЛЬТУРИ ДИЗАЙНЕРА.

1. Ціннісно-орієнтаційний критерій.

2. Організаційно-діяльнісний критерій.
3. Особистісно-регулятивний критерій.

Змістовий модуль 2. Шляхи формування естетичної культури у ВНЗ.

ТЕМА 6. РОЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ЕСТЕТИЧНОЇ

КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ.

ТЕМА 7. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДИЗАЙНЕРА В УМОВАХ ВИЩОЇ ШКОЛИ.

1. Мета формування естетичної культури майбутніх дизайнерів у вищих навчальних закладах.
2. Завдання формування естетичної культури майбутніх фахівців з дизайну в процесі професійної підготовки.

ТЕМА 8. НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДИЗАЙНЕРА В УМОВАХ ВИЩОЇ ШКОЛИ.

ТЕМА 9. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.

1. Суспільні принципи формування естетичної культури майбутніх дизайнерів.
2. Культурологічні принципи формування естетичної культури майбутніх дизайнерів.
3. Педагогічні принципи формування естетичної культури майбутніх дизайнерів.
4. Особистісні принципи формування естетичної культури майбутніх дизайнерів.

ТЕМА 10. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.

1. Актуалізація естетичної культури майбутніх дизайнерів.
2. Організація естетичної освіти студентів-дизайнерів.
3. Залучення студентів-дизайнерів до естетизації навколишнього середовища.
4. Оволодіння майбутніми дизайнерами досвідом самоорганізації естетичної культури.

ТЕМА 11. ЕСТЕТИЧНА КУЛЬТУРА ЯК САМООРГАНІЗУЮЧА

СИСТЕМА ОСОБИСТОСТІ.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма навчання						заочна форма навчання					
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1.												
Змістовий модуль 1. Історичні передумови розвитку естетичної культури особистості, її зміст та сутність.												
Тема 1. Естетична культура особистості як соціально-історичне, культурологічне та освітньо-виховне явище.		2				2						
Тема 2. Сутність естетичної культури дизайнера.		2				2						
Тема 3. Структура естетичної культури дизайнера.		2				2						
Тема 4. Функції естетичної культури дизайнера.		2				2						
Тема 5. Критерії та показники сформованості естетичної культури дизайнера.		2				2						
Змістовий модуль 2. Шляхи формування естетичної культури у ВНЗ.												
Тема 6. Роль професійної освіти у формуванні естетичної культури майбутніх дизайнерів		2				2						
Тема 7. Мета і завдання формування естетичної культури дизайнера в умовах вищої школи		2				2						
Тема 8. Напрями		2				2						

формування естетичної культури дизайнера в умовах вищої школи												
Тема 9. Принципи формування естетичної культури майбутніх дизайнерів у вищих навчальних закладах.		2		4		2						
Тема 10. Педагогічні умови формування естетичної культури майбутніх дизайнерів у вищих навчальних закладах.		2		4		4						
Тема 11. Естетична культура як самоорганізуюча система особистості.		2		4		4						
Разом годин:	60	22		12		26						

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Художньо-естетичні вправи до теми 9.	4	
2	Художньо-естетичні вправи до теми 10.	4	
3	Художньо-естетичні вправи до теми 11.	4	
	Всього	12	

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ ТА ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ

1. Самостійна робота над об'ємними художньо-естетичними композиціями з простих геометричних фігур.
2. Самостійна робота над об'ємними художньо-естетичними композиціями, присвяченими стилізації природної форми.
3. Самостійна робота над художньо-естетичними вправами, присвяченими зображенню контрасту величини, форми і тону.
4. Самостійна робота над художньо-естетичними вправами, присвяченими створенню статичної та динамічної композицій.
5. Самостійна робота над художньо-естетичними вправами, присвяченими створенню симетричної та асиметричної композицій.

6. Самостійна робота над художньо-естетичними вправами, присвяченими створенню врівноваженої та неврівноваженої композицій.
7. Самостійна робота над художньо-естетичними вправами, присвяченими трансформації кубічної форми (об'ємно-просторова композиція).
8. Самостійна робота над художньо-естетичними вправами, присвяченими графічній трансформації кубічної форми.
9. Самостійна робота над художньо-естетичними вправами, присвяченими трансформації природної форми на основі одного або декількох модулів.
10. Самостійна робота над створенням арт-об'єктів художньо-естетичного спрямування.
11. Художньо-естетичні завдання з дизайн-проектування з використанням малих пластичних форм.
12. Художньо-естетичні завдання з дизайн-проектування з використанням малих пластичних малих архітектурних форм.
13. Самостійні завдання з проектування художньо-естетичного оформлення просторового середовища до Дня дизайнера (до Дня працівника освіти, до Дня козацької слави, Дня студента та ін.)
14. Творчі завдання з проектування художньо-естетичного оформлення тематичних вивісок магазину або мережі магазинів підприємств та інших організацій.
15. Художньо-естетичні вправи з виготовлення ескізів об'ємних планшетів (простих модулів) відповідно до заданих розмірів.
16. Завдання з дизайн-проектування художньо-естетичного оформлення фасаду художньо-графічного відділення факультету мистецтв Криворізького державного педагогічного університету та виготовлення в матеріалі рекламного банеру.
17. Завдання з комплексного дизайн-проектування художньо-естетичного оформлення міжповерхового простору КДПУ «Визначні дати становлення університету».
18. Завдання з комплексного дизайн-проектування художньо-естетичного оформлення інтер'єру спеціалізованого (навчального, торгового або житлового) приміщення.
19. Завдання з комплексного дизайн-проектування художньо-естетичного оформлення інтер'єру з введенням декоративного елемента (підставки під квіти, меблі, розпис, вітраж, імітація «сграфіто» та ін.).
20. Завдання з комплексного дизайн-проектування художньо-естетичного оформлення інтер'єру з використанням українських етнічних мотивів.
21. Комплексна розробка з використанням спеціалізованого програмного забезпечення в профільній дизайнерській роботі (проектування упаковки, розробка дизайну інтер'єру, розробка оригінал-макету

- поліграфічного видання, розробка оформлення інтернет-ресурсів тощо).
22. Комплексна робота над етапами розробки спеціалізованих дизайн-проектів за різними напрямками діяльності (проектування упаковки, розробка інтер'єру, розробка оригінал-макету поліграфічного видання, розробка оформлення інтернет-ресурсів тощо).
  23. Самостійні завдання з художньо-естетичного комплексного дизайн-проектування та розробки корпоративного (фірмового) стилю установи, підприємства, організації.
  24. Самостійні завдання з проектування художньо-естетичного оформлення Криворізького державного педагогічного університету.
  25. Самостійні завдання з проектування художньо-естетичного оформлення музею історії Криворізького професійного гірничо-технологічного ліцею.
  26. Самостійні завдання з проектування художньо-естетичного оформлення спеціалізованого інтернет-ресурсу (веб-сайту) організації, установи, підприємства, університету тощо.
  27. Самостійні завдання з проектування художньо-естетичного оформлення інтерфейсу інтернет-заходу («Міс КДПУ», «Посвята в дизайнери», «Конкурс АРТ-Погляд» та ін.)
  28. Розробка художньо-естетичного візуального графічного забезпечення до науково-практичної конференції та інших наукових заходів кафедри, факультету, університету.
  29. Розробка художньо-естетичної візуалізації інформаційного ресурсу Криворізького державного педагогічного університету.
  30. Самостійні завдання з проектування та художньо-естетичного оформлення упаковки товару, подарункової упаковки та інших видів подарункової продукції, демонстраційного дисплею тощо.
  31. Комплексна розробка художньо-естетичного оформлення рекреаційних зон університету з використанням поліграфічних плоских та об'ємних елементів.
  32. Самостійне завдання з художньо-естетичного оформлення оригінал-макету спеціалізованого періодичного поліграфічного видання (журнал, каталог, постер та ін.)
  33. Самостійні завдання з художньо-естетичного оформлення оригінал-макету книжки та її ілюстрування (серія ілюстрацій).
  34. Самостійні завдання з художньо-естетичного оформлення оригінал-макету арт-книги або книжки-розмальовки для дітей дошкільного віку.
  35. Розробка художньо-естетичного поліграфічного супроводу рекламної профорієнтаційної компанії Криворізького державного педагогічного університету.
  36. Самостійні завдання зі створення оригінал-макетів рекламних постерів (друкованих видань) із застосуванням елементів фірмового стилю.

37. Самостійні завдання зі стилізації та розробки текстильної орнаментики на основі рослинної, тваринної форми, геометричної орнаментики.
38. Художньо-естетичні вправи зі створення глибинно-просторової відкритої, закритої та багаторівневої форми.
39. Художньо-естетичні вправи зі створення дизайн-проекту входу в архітектурну споруду (фронтальне графічне та об'ємне вирішення).
40. Художньо-естетичні вправи зі створення дизайн-проекту зупинки громадського транспорту.
41. Художньо-естетичні вправи зі створення дизайн-проекту та макету зупинки громадського транспорту.
42. Художньо-естетичні вправи зі створення дизайн-проекту та макету декорацій оформлення сцени до тематичного вечора, пісенного шоу, КВК, вистави, лялькового театру, казкового персонажу та ін.

7. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
  - 1) за джерелом інформації: словесні – лекція, презентація, розповідь, бесіда, пояснення; практичні – естетичні, культуротворчі;
  - 2) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі, творчі;
  - 3) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача, самостійна робота студентів.

8. Методи контролю

1. Фронтальне опитування.
2. Залік.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік 8 сем.

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	100
6	6	6	6	6	6	6	6	17	17	18	

Бали, які отримують студенти розподіляються таким чином:

1. Відвідування лекційних і практичних (семінарських) занять – 42 бали (3 бали за 1 відвідування).
2. Опрацювання завдань практичних (семінарських) занять – 36 балів (12 балів за виконане практичне завдання).
3. Опрацювання завдань самостійної роботи – 22 балів (2 бали за 1 виконану самостійну роботу).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
71-79	C		
61-70	D	задовільно	
50-60	E		
30-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Методичне забезпечення

Робоча навчальна програма дисципліни. Тексти лекцій. Наочно-методичні матеріали і рекомендації для самостійної роботи. Перелік рекомендованої літератури з дисципліни (базова, допоміжна). Перелік тем для практичних (семінарських) занять і завдань для самостійної роботи.

10. Рекомендована література**Базова:**

1. Азархин А. В. Мировоззрение и эстетическое развитие личности / А. В. Азархин ; АН УССР, Ин-т философии ; [отв. ред. В. П. Михалев]. – К. : Наук. думка, 1990. – 192 с.
2. Алехина Т. В. На пути к эстетическому переживанию / Т. В. Алехина // Гуманит. науки. – 2002. – №3. – С. 40–47.
3. Апресян Г. З. Эстетическое сознание. Объективные и субъективные факторы его формирования / Г. З. Апресян. – М. : Искусство, 1981. – 225 с.
4. Аронов В. Р. Дизайн и искусство / В. Р. Аронов. – М., 1984. – 64 с. (Сер. «Эстетика». – №2).
5. Асмус В. Ф. Вопросы теории и истории эстетики : сб. стат. / В. Ф. Асмус. – М. : Искусство, 1968. – 654 с.
6. Афасижев М. Н. Эстетические потребности человека / М. Н. Афасижев. – М. : Знание, 1979. – 63 с.

7. Борев Ю. Б. Эстетика : [учеб. пособие] / Ю. Б. Борев. – Ростов н/Д. : Феникс, 2004. – 704 с.
8. Бутенко В. Г. Культурно-освітнє середовище навчального закладу як важливий чинник формування естетичного світогляду молоді / В. Г. Бутенко // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології : зб. наук. пр. – Херсон : Херсонський національний технічний університет, 2010. – №2 (3). – С. 153–154.
9. Бутенко В. Г. Культурологічні аспекти формування естетичної свідомості учнівської і студентської молоді / В. Г. Бутенко // Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Херсон : ХДУ, 2003. – Вип. 34. – С. 17–20.
10. Гаврилюк П. И. Эстетическая культура и социальный прогресс / П. И. Гаврилюк. – К. : Наукова думка, 1978. – 242 с.
11. Гіптерс З. В. Художньо-творча діяльність студентів вищих закладів освіти України / З. В. Гіптерс. – К. : Альтерпрес, 1998. – 285 с.
12. Державна комплексна програма естетичного виховання / [укл. І. А. Зязюн, О. М. Семашко] // Рідна школа. – 1995. – №12. – С. 29–52.
13. Зязюн І. А. Естетичний досвід особи / І. А. Зязюн. – К. : Вища школа, 1976. – 174 с.
14. Іванов В. П. Практика і естетична свідомість: методологічні питання походження естетичної свідомості / В. П. Іванов. – К. : Мистецтво, 1971. – 222 с.
15. Каган М. С. Эстетическая культура личности / М. С. Каган. – М. : Знание, 1988. – 127 с.
16. Комарова А. И. Эстетическая культура личности / А. И. Комарова. – К. : Вища школа, 1988. – 152 с.
17. Крылова Н. Б. Формирование эстетической культуры личности: школа, трудовой коллектив, вуз / Н. Б. Крылова, Л. П. Печко. – М. : Знание, 1986. – 64 с.
18. Кучерюк Д. Ю. Естетичне сприйняття предметного середовища / Д. Ю. Кучерюк. – К. : Наукова думка, 1973. – 143 с.
19. Мельничук С. Г. Теорія і практика формування естетичної культури майбутніх учителів: історико-педагогічний аспект 1860-1990 рр. : [монографія] / С. Г. Мельничук. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. Володимира Винниченка, 2006. – 248 с.
20. Філософський словник / [за ред В. І. Шинкарука]. – К. : УРЕ АН УРСР, 1973. – 600 с.

21. Шевнюк О. Л. Культурологія : [навч. посіб.] / О. Л. Шевнюк. – К. : Знання-Прес, 2004. – 353 с.
22. Шевченко Г. П. Художньо-естетичне виховання студентської молоді : [монографія] / Г. П. Шевченко, Ю. А. Пастухова. – Луганськ, 2010. – 180 с.
23. Шляхова Н. Емоції і художня творчість / Н. Шляхова. – К. : Мистецтво, 1981. – 102 с.
24. Щербо А. Б. Красота воспитывает человека / А. Б. Щербо, Д. Н. Джола. – К. : Рад. школа, 1974. – 104 с.
25. Эстетическое сознание и художественная культура / [под. ред. В. И. Мазепы]. – К. : Наук. думка, 1983. – 279 с.
26. Яковлев Е. Г. Эстетический вкус как категория эстетики / Е. Г. Яковлев. – М., 1986.

Допоміжна:

27. Андрущенко В. П. Майбутнє університетів ХХІ століття: спроба прогностичного аналізу / В. П. Андрущенко // Педагогічна і психологічна науки в Україні : зб. наук. пр. : у 5-и т. – Т. 5. Вища освіта. – К. : Педагогічна думка, 2012. – С. 11–30.
28. Кудін В. О. Естетичне в системі навчання і виховання / В. О. Кудін // Єдність раціонального та емоційно-почуттєвого в освітньо-виховних системах : наук.-метод. зб. – Харків : ХДПУ, 1996. – С. 12–14.
29. Лісова С. В. Естетична культура особистості як складова підготовки майбутнього фахівця в системі професійної освіти / С. В. Лісова // Вісник Житомирського державного університету ім. І. Франка. – 2010. – Вип. 50. – С. 60–63.
30. Лічковах В. А. Естетика і професійна освіта / В. А. Лічковах // Вісник Чернігівського державного педагогічного ун-ту імені Т. Г. Шевченка. Серія : педагогічні науки. – Чернігів : ЧДПУ імені Т. Г. Шевченка, 2009. – Вип. 7.– №72. – С. 28–31.
31. Прусак В. Ф. Організаційно-педагогічні засади підготовки майбутніх дизайнерів у вищих навчальних закладах України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / В. Ф. Прусак. – К., 2009. – 20 с.
32. Руденченко А. А. Розвиток обдарованості студентів вищих навчальних закладів засобами етнодизайну: теорія і практика : [монографія] / А. А. Руденченко. – К. : Видавництво НПУ імені М. Драгоманова, 2006. – 367 с.

33. Рудницька О. Мистецтво у розвитку культури студентів / О. Рудницька // Діалог культур: Україна у світовому контексті. Мистецтво і освіта : зб. наук. пр. – Л. : Каменяр, 1998. – Вип. 3. – С. 82–88.
34. Эстетическое развитие и воспитание молодежи / [под ред. О. В. Лармина]. – М., 1978.

Додаток Л

Анкети для студентів для визначення особливостей формування у них естетичної культури (розробка автора)

Шановні студенти! Просимо Вас відповісти на питання анкети. Ваша участь допоможе краще зорієнтуватися в проблемах забезпечення формування естетичної культури майбутніх фахівців у закладах вищої освіти. Успіх анкетування багато в чому залежить від того, наскільки щиро і повно Ви відповісте на питання анкети. Дякуємо Вам за надану допомогу!

Додаток Л.1

Анкета для студентів для визначення їх ставлення до естетичної культури

1. Як ви розумієте сутність естетичної культури особистості?

Напишіть

---

2. Яке значення має естетична культура в житті та діяльності людини?

Напишіть

---

3. У чому полягають особливості естетичної культури дизайнера?

Напишіть

---

4. Яким є Ваше ставлення до питань формування естетичної культури? (Необхідне підкреслити – позитивне, негативне, не можу відповісти).

5. Як часто Ви звертаєтесь до питань, пов'язаних з естетичною культурою? (Необхідне підкреслити – дуже часто, часто, інколи, ніколи, не можу відповісти).

6. Чи цікавлять Вас питання естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – цікавлять, не цікавлять, не можу відповісти).

7. Ваше ставлення до питань естетичної культури дизайнера змінилося?

Напишіть

---

8. У чому полягає значення естетичної культури для Вас особисто?
Напишіть

---

9. На які складники Вашого життя впливає естетична культура? Напишіть

---

10. Чи є формування особистої естетичної культури важливим для Вас завданням? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

11. Чи задоволені Ви рівнем сформованості особистої естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

Додаток Л.2

Анкета для студентів для визначення розвитку їх естетичної свідомості

1. Яке значення Ви надаєте почуттям у процесі сприймання проявів прекрасного в дійсності та мистецтві? Напишіть _____

---

2. Які почуття Ви вважаєте для себе найбільш важливими? Напишіть _____

---

3. Який зміст творів мистецтва для Вас є емоційно важливим? (Необхідне підкреслити – соціальний, художній, естетичний).

4. Які почуття Ви найчастіше переживаєте? (Необхідне підкреслити – соціальні, художні, естетичні).

5. Якого значення Ви надаєте знанням у процесі осмислення проявів прекрасного в дійсності та мистецтві? Напишіть _____

---

6. На які знання Ви найчастіше спираєтеся в процесі осмислення проявів прекрасного в дійсності та мистецтві? (Необхідне підкреслити – соціальні, художні, естетичні).

7. Які знання є найбільш поширеними серед студентів-дизайнерів? (Необхідне підкреслити – соціальні, художні, естетичні).
8. Яке значення має світогляд у Вашому житті та діяльності? Напишіть _____
9. Як Ви оцінюєте стан розвитку світогляду? (Необхідне підкреслити – позитивно, негативно, не можу відповісти).
10. Який світогляд є найбільш сформованим і на який Ви спираєтеся в житті? (Необхідне підкреслити – соціальний, художній, естетичний).
11. Як Ви оцінюєте рівень сформованості у Вас естетичної свідомості? (Необхідне підкреслити – високий, середній, низький).
12. На які складники естетичної свідомості Ви найчастіше спираєтеся в житті та діяльності? (Необхідне підкреслити – почуття, знання, світогляд).
13. Які питання формування естетичної свідомості для Вас є найбільш проблемними? Напишіть _____

Додаток Л.3

Анкета для студентів для визначення розвитку їх естетичної активності

1. Якого значення Ви надаєте процесу спілкування з проявами прекрасного в дійсності та мистецтві? Напишіть _____
2. Яким за характером має бути Ваше спілкування з проявами прекрасного в дійсності та мистецтві? (Необхідне підкреслити – формальним, ситуативним, цільовим).
3. Яке місце у Вашому житті займає процес спілкування з прекрасним? (Необхідне підкреслити – формальне, ситуативне, цільове).
4. До якого спілкування з проявами прекрасного Ви прагнете у своєму житті? Напишіть _____
5. Якою є Ваша активність у процесі пізнання прекрасного в дійсності та

мистецтві? Напишіть _____

---

6. Як Ви оцінюєте власну естетичну активність під час пізнання прекрасного в дійсності та мистецтві? (Необхідне підкреслити – достатня, недостатня, не можу відповісти).
  7. Яким за характером є пізнання Вами прекрасного в дійсності та мистецтві? (Необхідне підкреслити – формальне, ситуативне, цільове).
  8. Якого значення Ви надаєте естетичній активності в процесі пізнання естетичних цінностей? Напишіть _____
  9. Чи виявляєте Ви естетичну активність у процесі творчого освоєння проявів прекрасного в дійсності та мистецтві? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  10. Якою є Ваша естетична активність під час виконання художньо-конструкторських проектів? (Необхідне підкреслити – достатньою, недостатньою, не можу відповісти).
  11. Як Ви оцінюєте рівень розвитку Вашої естетичної активності? (Необхідне підкреслити – високий, середній, низький).
  12. На які різновиди естетичної активності Ви найчастіше спираєтеся в житті та діяльності? (Необхідне підкреслити – спілкування, пізнання, творчість).
  13. Які питання вияву естетичної активності для Вас є найбільш проблемними? Напишіть
-

Додаток Л.4

Анкета для студентів щодо їх готовності до самоорганізації естетичної культури

1. Якого значення Ви надаєте процесу самоорганізації естетичної культури? (Необхідне підкреслити – позитивне, негативне, не можу відповісти).

2. Чи вдається Вам спиратися на механізм самоорганізації естетичної культури? Напишіть

—

3. Чи допомагають Вам почуття в процесі самоорганізації естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
4. Як Ви визначаєте характер емоційної самоорганізації естетичної культури? (Необхідне підкреслити – спонтанний, функціональний, системний).
5. Чи вважаєте Ви достатньою емоційну самоорганізацію естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
6. Якого значення Ви надаєте інтелектуальній самоорганізації естетичної культури дизайнера? Напишіть

—

Якою за характером є інтелектуальна самоорганізація естетичної культури у Вашому житті та діяльності? (Необхідне підкреслити – спонтанна, функціональна, системна).

7. Чи вважаєте Ви достатньою й ефективною інтелектуальну самоорганізацію естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
8. Якого значення Ви надаєте діяльній самоорганізації естетичної культури дизайнера?
Напишіть _____

—

9. Яким є вияв діяльній самоорганізації естетичної культури у Вашому

житті? (Необхідне підкреслити – спонтанний, функціональний, системний).

10. Чи вважаєте Ви достатньою діяльнісну самоорганізацію естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

11. Як Ви оцінюєте рівень діяльнісної самоорганізації естетичної культури? (Необхідне підкреслити – високий, середній, низький).

12. Які питання дії механізму самоорганізації естетичної культури для Вас є найбільш проблемними? Напишіть

З метою статистичної обробки отриманих результатів анкетування студентів їх відповіді були переведені в кількісні показники, що дозволило нам встановити рівні сформованості тих аспектів, які були окреслені в анкетах.

1. Оцінні судження типу «так», «часто», «цікавлять», «естетичні», «цільовий», «достатнє», «високий», «творчість», «системний» дорівнювали 3 балам.

2. Оцінні судження типу «ні», «рідко», «не цікавлять», «не системний» дорівнювали 1 балу.

3. Оцінні судження типу «не можу відповісти», «ніколи» та ін. дорівнювали 0 балів.

Додаток М

Анкети для студентів для визначення ефективності педагогічної системи формування естетичної культури у закладах вищої освіти (розробка автора)

Шановні студенти! Просимо Вас відповісти на питання анкети. Ваша участь допоможе краще зорієнтуватися в проблемах забезпечення формування естетичної культури майбутніх фахівців у закладах вищої освіти. Успіх анкетування багато в чому залежить від того, наскільки щиро і повно Ви відповісте на питання анкети. Дякуємо Вам за надану допомогу!

Додаток М.1

Анкета для студентів для визначення ефективності освітніх заходів, присвячених актуалізації естетичної культури

1. Чи оцінюєте Ви заходи з актуалізації естетичної культури необхідними? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
2. Чи вважаєте Ви заходи з актуалізації естетичної культури як цілеспрямовані? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
3. Чи мала актуалізація естетичної культури майбутніх дизайнерів системний характер? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
4. Чи вважаєте Ви заходи з актуалізації естетичної культури студентів-дизайнерів ефективними? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
5. Ваше ставлення до заходів з актуалізації естетичної культури студентів-дизайнерів є позитивним? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
6. Ви звертаєтеся до можливостей власної естетичної культури в повсякденному житті? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
7. Чи прагнете Ви спиратися на власну естетичну культуру в умовах повсякденної практики? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

8. Чи вважаєте Ви естетичну культуру як умову успішної професійної діяльності дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
9. Чи розмірковуєте Ви над проблемами естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
10. Чи цікавлять Вас питання естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
11. Ви читаєте літературу з питань естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
12. Чи звертаєтеся Ви до фахівців із запитаннями щодо естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
13. Ви берете участь в обговоренні питань естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
14. Ви готові висловлювати особисті судження з питань естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
15. Чи маєте Ви сформовані погляди щодо сутності та значення естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

Додаток М.2

Анкета для студентів для визначення ефективності освітніх заходів, присвячених організації естетичної освіти

1. Чи вважаєте Ви естетичну освіту дизайнерів необхідною? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
2. Естетична освіта студентів-дизайнерів мала цілеспрямований характер? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
3. Чи вважаєте Ви, що організація естетичної освіти майбутніх дизайнерів мала системний підхід? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
4. Чи оцінюєте Ви заходи з естетичної освіти майбутніх дизайнерів як ефективні та корисні? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

- відповісти).
5. Ви усвідомлюєте сутність і значення естетичної освіти дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  6. Ви розумієте сутність і зміст естетичної освіти, необхідної майбутнім дизайнерам? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  7. Ви знайомі з філософським змістом естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  8. Чи маєте Ви необхідні поняття та уявлення про культурологічний зміст естетичної освіти дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  9. Ви достатньо володієте знаннями мистецтвознавчого змісту естетичної освіти дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  10. Чи спираєтеся Ви на знання професійного змісту естетичної освіти дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  11. Чи берете Ви активну участь в організації естетичної освіти майбутніх дизайнерів? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  12. Чи відбулися зміни в розвитку Вашого естетичного світогляду? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  13. Як Ви оцінюєте набуті естетичні знання? (Необхідне підкреслити – позитивно, негативно, можу відповісти).
  14. Чи виявляєте Ви інтерес до питань естетичної освіти майбутніх дизайнерів? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  15. Чи займаєтеся Ви самоосвітою в галузі естетики? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  16. Чи засвідчуєте Ви компетентність з питань естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

Додаток М.3

Анкета для студентів для визначення ефективності їх залучення до естетизації предметно-просторового середовища

1. Яким є Ваше ставлення до участі в естетизації навколишнього середовища? (Необхідне підкреслити – позитивне, нейтральне, негативне, не можу відповісти).
2. Чи вважаєте Ви участь в естетизації навколишнього середовища необхідною? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
3. Чи мали цілеспрямований характер заходи, пов'язані із залученням Вас до естетизації навколишнього середовища? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
4. Чи мали заходи, пов'язані із залученням Вас до естетизації навколишнього середовища, системний характер? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
5. Як Ви оцінюєте свою участь в естетизації навколишнього середовища? (Необхідне підкреслити – позитивно, негативно, не можу відповісти).
6. Чи цікавлять Вас питання естетизації навколишнього середовища? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
7. Чи бажаєте Ви взяти участь в естетизації навколишнього середовища? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
8. Вам подобається брати участь в естетизації предметного середовища і створенні зовнішньої реклами? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
9. Ви відчуваєте потребу в розв'язанні питань естетизації соціального середовища? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
10. Вас цікавлять питання естетизації мистецького середовища? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
11. Ви вважаєте професійно важливою участь в естетизації навколишнього середовища? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
12. Як Ви оцінюєте набутий у процесі навчання практичний досвід естетизації

навколишнього середовища? (Необхідне підкреслити – позитивно, негативно, не можу відповісти).

13. Ви розумієте значення естетизації навколишнього середовища в розвитку власної естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

14. Чи маєте Ви бажання самостійно займатися естетизацією навколишнього середовища? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

Додаток М.4

Анкета для студентів для визначення ефективності освітніх заходів, присвячених оволодінню досвідом самоорганізації естетичної культури

1. Як Ви ставитеся до питання самоорганізації естетичної культури? (Необхідне підкреслити – позитивно, негативно, не можу відповісти).
2. Чи вважаєте Ви необхідним оволодіння досвідом самоорганізації естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
3. Чи мав процес оволодіння Вами досвідом самоорганізації естетичної культури цілеспрямований і послідовний характер? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
4. Чи був досвід самоорганізації естетичної культури системним? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
5. Як Ви оцінюєте набутий Вами досвід самоорганізації естетичної культури? (Необхідне підкреслити – ефективний, не ефективний, не можу відповісти).
6. Якою є Ваша оцінка процесу набуття досвідом самоорганізації естетичної культури студентами-дизайнерами? (Необхідне підкреслити – позитивна, негативна, не можу відповісти).
7. Ви цікавитесь питаннями самовдосконалення естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
8. Вас цікавлять питання розвитку емоційного складника самоорганізації

- естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
9. Ви розумієте значення інтелектуального досвіду самоорганізації естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
10. Чи берете Ви активну участь в оволодінні досвідом самоорганізації власної естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
11. Як Ви оцінюєте набутий в університеті досвід самоорганізації естетичної культури? (Необхідне підкреслити – позитивно, негативно, не можу відповісти).
12. Чи використовуєте Ви на практиці набутий в університеті досвід самоорганізації естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
13. Ви використовуєте можливості самоосвіти для вдосконалення механізму самоорганізації естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

З метою статистичної обробки отриманих результатів анкетування студентів їх відповіді були переведені в бали, що дозволило нам встановити рівні сформованості тих аспектів, які були окреслені в анкетах.

1. Оцінні судження типу «так», «позитивно», «ефективний» дорівнювали 3 балам.

2. Оцінні судження типу «ні», «негативно», «не ефективний» дорівнювали 1 балу.

3. Оцінні судження типу «не можу відповісти» дорівнювали 0 балів.

Додаток Н

Анкета для викладачів вищої школи для визначення ефективності впровадження педагогічної системи формування естетичної культури майбутніх дизайнерів (розробка автора)

Шановні викладачі! Просимо Вас відповісти на питання анкет. Ваша участь допоможе оцінити дієвість запропонованої педагогічної системи формування естетичної культури майбутніх дизайнерів. Дякуємо Вам за висловлені судження і оцінки та надану допомогу!

Додаток Н.1

Анкета для викладачів щодо результативності впровадження педагогічної системи формування естетичної культури майбутніх дизайнерів у процесі навчальних занять

1. Чи були Вами внесені необхідні доповнення до програм окремих навчальних дисциплін? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
2. Вам вдалося збагатити зміст окремих навчальних дисциплін естетичними знаннями? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
3. Вам вдалося посилити роль естетичних цінностей у навчальному процесі? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
4. Ви змогли актуалізувати питання естетичної культури особистості в навчальній діяльності? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
5. Вами акцентована увага студентів-дизайнерів на необхідності естетичного освоєння навколишньої дійсності та мистецтва? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
6. Чи визначені Вами роль і значення естетичної культури дизайнерів у процесі пізнання навколишньої дійсності та мистецтва? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
7. Чи вдалося Вам обґрунтувати в процесі навчальних занять соціальні та культурологічні питання естетичної культури дизайнера? (Необхідне

- підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
8. Чи висвітлювалися Вами питання психологічних особливостей функціонування естетичної культури дизайнера? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  9. Чи використовували Ви сугестивні методи впливу на естетичну культуру майбутніх дизайнерів у навчальному процесі? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  10. Вам вдалося використати під час навчальних занять інформаційно-тематичні блоки для розкриття багатоаспектного змісту естетичної освіти майбутніх дизайнерів? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  11. Вами використані на заняттях організаційно-діяльнісні методи естетичного впливу на майбутніх дизайнерів? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  12. Чи використовуєте Ви на практиці змістові модулі процесу формування естетичної культури майбутніх дизайнерів? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

Додаток Н.2

Анкета для викладачів щодо результативності впровадження педагогічної системи формування естетичної культури майбутніх дизайнерів у процесі наукової роботи

1. Чи були Вами внесені зміни й доповнення до тематики наукової діяльності майбутніх дизайнерів, пов'язані з естетичною культурою? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
2. Чи оновлено Вами зміст наукової діяльності майбутніх дизайнерів актуальними проблемами естетичного змісту? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
3. У процесі організації наукової роботи Ви прагнули посилити увагу майбутніх дизайнерів до вивчення проблем естетичного ставлення до навколишньої дійсності та мистецтва? (Необхідне підкреслити – так, ні, не

- можу відповісти).
4. Вам вдалося актуалізувати сучасну тематику наукового пошуку майбутніх дизайнерів? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  5. Вами було спрямовано наукові інтереси та зусилля майбутніх дизайнерів у напрямі дослідження проблем формування естетичної культури майбутніх фахівців з дизайну? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  6. Ви залучали до організації наукової діяльності майбутніх дизайнерів сугестивні та інформаційні методи? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  7. Вами було використано в процесі організації наукової діяльності майбутніх дизайнерів креативні методи? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  8. Чи брали Ви участь в організації виставок наукових робіт майбутніх дизайнерів з естетичної тематики? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  9. Чи здійснювали Ви керівництво дослідженнями майбутніх дизайнерів, присвяченими проблемі естетизації навколишнього середовища? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  10. Чи прагнули Ви посилити увагу майбутніх дизайнерів у процесі наукової діяльності до питань самоорганізації естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
  11. Чи намагалися Ви стимулювати естетичну активність майбутніх дизайнерів у процесі наукової діяльності? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

Додаток Н.3

Анкета для викладачів щодо результативності впровадження педагогічної системи формування естетичної культури майбутніх дизайнерів у процесі позааудиторної діяльності

1. Чи було Вами визначено тематику позааудиторних заходів, присвячених формуванню естетичної культури студентів-дизайнерів? (Необхідне

підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

2. Чи вносили Ви зміни та доповнення до плану проведення позааудиторних заходів на факультетах мистецтв з метою посилення естетичного змісту? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
3. Чи пропонували Ви студентам-дизайнерам розглянути під час позааудиторної роботи актуальні проблеми формування естетичної культури особистості? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
4. Чи проводилися Вами позааудиторні заходи, які висвітлюють роль і функції естетичної культури в житті та діяльності студентів-дизайнерів? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
5. Чи брали Ви участь у виготовленні наочних матеріалів, присвячених питанням формування естетичної культури майбутніх дизайнерів? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
6. У процесі позааудиторної роботи чи використовували Ви масові, групові й індивідуальні форми впливу на естетичну культуру студентів-дизайнерів? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
7. Чи здійснювали Ви опитування студентів-дизайнерів з питань їх естетичних інтересів і потреб? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
8. Чи використовували Ви в процесі позааудиторної роботи зі студентами-дизайнерами різні методи впливу на розвиток естетичної свідомості, активності та ін.? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
9. У процесі позааудиторної роботи зі студентами-дизайнерами чи організовували Ви заходи з метою стимулювання естетичної активності та художньої творчості? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
10. Чи пропонували Ви студентам-дизайнерам позааудиторні освітньо-виховні заходи, спрямовані на розвиток механізму самоорганізації

естетичної культури та її вдосконалення? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

11. Чи надавали Ви студентам-дизайнерам індивідуальну допомогу та консультації з питань формування естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

Додаток Н.4

Анкета для викладачів щодо результативності впровадження педагогічної системи формування естетичної культури майбутніх дизайнерів у процесі культуротворчої діяльності

1. Чи уточнювали Ви зміст культуротворчої діяльності майбутніх дизайнерів згідно з комплексною програмою формування естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
2. Чи вносилися Вами доповнення, уточнення, зміни до плану культуротворчих заходів, присвячених естетичній освіті? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
3. Чи сприяли організовані Вами культуротворчі заходи серед майбутніх дизайнерів актуалізації питань формування естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
4. Чи організовували Ви культуротворчі заходи з метою поширення естетичних цінностей дизайну? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
5. Чи використовували Ви можливості культуротворчої діяльності з метою збагачення у студентів уявлень про естетичний зміст навколишньої природи? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
6. Чи оволодівали майбутні дизайнери в процесі культуротворчої діяльності різними способами естетичної і творчої активності у сфері дизайну? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
7. Чи залучали Ви майбутніх дизайнерів до питань естетики національного побуту? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).
8. Чи використовували Ви різні форми культуротворчої діяльності з метою

естетичного освоєння майбутніми дизайнерами предметів і явищ навколишньої дійсності? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

9. Чи мали можливість студенти-дизайнери в процесі організації культуротворчої діяльності оволодівати досвідом самовдосконалення естетичної культури? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

10. Чи намагалися Ви сприяти розвитку естетичних якостей студентів-дизайнерів у процесі їх роботи над художньо-творчими проектами? (Необхідне підкреслити – так, ні, не можу відповісти).

З метою статистичної обробки отриманих результатів анкетування викладачів вищої школи їх відповіді були переведені в кількісні показники, що дозволило нам встановити рівні практичного вирішення тих питань, які були окреслені в анкетах.

1. Оцінні судження типу «так» дорівнювали 3 балам.
2. Оцінні судження типу «ні» дорівнювали 1 балу.
3. Оцінні судження типу «не можу відповісти» дорівнювали 0 балів.